PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIV. Št. 132 (7025)

TRST, torek, 4. junija 1968

POMPIDOU STRAŠI S «KOMUNISTIČNO NEVARNOSTJO»

Pogajanja potekajo zelo počasi in stavke se povsod nadaljujejo

Poziv SFIO na množično udeležbo na volitvah - Izjava političnega urada KPF

PARIZ, 3. — Predsednik vlade Pompidou je danes pozval na povratek na delo in poudaril hude posledice, ki bi jih nadaljevanje stavk imelo za francosko gospodarstvo. Na tiskovni konferenci je Pompidou izjavil, da se «povsod kaže težnja k obnovitvi dela». V zvezi s pogajanji v posameznih podjetjih je izjavil, da «se verjetno kaže tendenca, da se razgovori zavlečejo».

Pripomnil je: «Menim, da se je treba sedaj premakniti in glede tega moram reči dve stvari:

1. Vlada bo strogo izpolnila vse obveznosti, ki jih je prevzela med razgovori bodisi na splošno kakor tudi posebej z delavci na javnem in nacionaliziranem sektorju.

2. Potrebno je, da se delo znova začne kolikor mogoče hitro in v kolikor mogoče veliki meri «Iz kakšnega razloga? Predvsem, ker gre res za mir, mirnost in za življenje Francozov. Neka dežela lahko prekine svojo dejavnost v treh četrtnah proizvodnje za nekaj časa, toda pride trenutek, ko paralizo čutijo, vsi in potrebno je, da to preneha bodisi za delavce kakor za druge.»

Zatem je Pompidou izjavil, da vsak teden stavke predstavlja za francosko gospodarstvo približno izgubo dveh odstotkov letne narodne proizvodnje.

Govoril je zatem o univerzi in dal študentom obširna zagotovila, da vlada ne misli zanemariti njihovih zahtev, sedaj ko je kriza zavzela izrazito politično obliko. Dodal je, da je vlada pripravljena pridružiti se vsem naporom študentov in učnega osebja, da se izvedejo reforme, o katerih se vsi strinjajo, da so potrebne. Dejal je, da «študenti ne bodo žrtev dogodkov», in vlada jih poziva, «naj bodo konstruktivni» pri svojih predlogih.

Zatem je Pompidou izjavil, da «se nekateri posamezniki ali skupine niso razorožili». Dejal je, da gre za skupine, «ki jih včasih vodijo od zunaj». Nato je izjavil, da vlada ne bo dopustila kršitve varnosti in javnega reda. «Vlada ve, da se pripravljajo nova nasilja in je pripravljena to preprečiti.»

V zvezi z volitvami je Pompidou izjavil, da bodo potekale v okviru alternative med «obrambo republike in svobode» in «totalitarno pobudo». Dejal je, da to pobudo «vodijo na eni strani ekstremisti, ki se zatekajo k nasilju, na drugi strani pa komunistična stranka». Dodal je, da se zaradi tega ne more zavzeti vmesno stališče: treba je biti za ali proti. Mi smo proti, pripravljeni postaviti se proti tej nevarnosti.»

V nasprotju s predvidevanji vladnih krogov ob koncu prejšnjega tedna vse kaže, da se stanje ne bo še tako kmalu normaliziralo. Milijoni delavcev še zmeraj stavkajo, čeprav ne zavračajo možnosti, da se vrnejo na delo, če jim izpolnijo vse, ali vsaj najvažnejše zahteve. Člani nove Pompidoujeve vlade nadaljujejo pogajanja na posameznih sektorjih. Na vseh ključnih sektorjih gospodarstva ni še sporazuma. Na sektorju metalurgije, kemije, avtomobilske industrije in gradbeništva so pogajanja prekinjena; nadaljujejo se pogajanja samo v tovarni «Renault». Država ima težave pri pogajanjih s predstavniki svojih dveh milijonov in pol nameščencev. Učno osebje zavrača sporazum, ki se tiče državnih uradnikov. Pri tem poudarja, da ne zadostuje navadno zvišanje plač, temveč zahteva jasne obveznosti glede reforme šolskega sistema. Rudarji so zavrnili koncesije v katere je vlada privolila. Tudi pošta in telekomunikacije neredno delujejo.

Sindikalne organizacije so ugotovile, da je «zadovoljiv» sporazum, ki je bil dosežen z vlado glede zahtev nameščencev nacionaliziranih družb za električno energijo in plin. Vendar pa se tudi tu mora izreči baza.

Splavalo je po vodi upanje, da bo baza odobrila koncesije na sektorju mestnega in javnega prevozništva ter letalskega prometa. Na splošno nočejo sindikalne centrale sedaj nič skleniti brez soglasja delavcev. Sklepe sprejemajo na predlog sindikatov delavci sami, in sicer s tajnim glasovanjem na skupnih zborovanjih.

Jutri zjutraj se bodo začela pogajanja v zvezi s šolstvom. Uradno sporočilo pravi, da je novi minister za šolstvo priznal potrebo temeljitih razgovorov s predstavniškimi organizacijami glede reforme univerze.

Vsedržavni svet francoske socialistične stranke je na svoji plenarni seji pozval vse pristaše, naj se množično udeležijo volitev 23. junija. Sporočilo dodaja, da bodo vsi člani stranke in vsi kandidati podvojili napore zato, da bo francosko ljudstvo odobrilo program zveze demokratične in socialistične levice. Zatem dodaja, da je treba storiti vse, da se zagotovi poraz osebne oblasti. «Splošna mobilizacija in skupna akcija vseh republikancev bosta zagotovili to zmago, ki je poglavitne važnosti za prihodnost dežele».

Socialistično vodstvo ne prikriva svojega obžalovanja, ker so komunisti zavrnili sistem enotnih kandidatur leve opozicije že pri prvem delu volitev. Izjava dodaja, da bi take kandidature bile nedvomno dejavnik mobilizacije javnega mnenja.

Tajnik stranke Guy Mollet je izjavil, da bo zveza levice uporabila enako taktiko kakor leta 1967. V vseh okrožjih, kjer bo kandidat levice vodil že pri prvem delu volitev, se bodo vsi drugi kandidati umaknili v njegovo korist. Pripomnil pa je, da so mogoče tudi nekatere izjeme. Kjer po prvih volitvah ne bo imel kandidat levice možnosti poraziti golističnega kandidata, bo levica glasovala za tistega «republikanskega kandidata», ki se bo bolje uveljavil.

Politični urad francoske komunistične stranke je objavil sporočilo, v katerem omenja «važne rezultate, ki so bili doseženi» pri pogajanjih med delavci raznih kategorij in vlado. Kjer je bil dosežen sporazum, bodo delavci kolektivno odločali na zborovanjih, ki jih bodo organizirali stavkovni odbori in sindikati.

Na raznih sektorjih pa vlada zavrača zakonite zahteve delavcev. Komunistična stranka poziva prebivalstvo, naj množično izkaže solidarnost s stavkajočimi, in dodaja, da bo komunistična stranka še okrepila dejavnost, da napravi konec golističnemu režimu. Nato dodaja, da bo po porazu golizma treba sestaviti ljudsko vlado demokratične enotnosti ob udeležbi komunistov. Na koncu pravi: «Tisti, ki ponovno govorijo o zamenjavi golistične oblasti brez sodelovanja komunistov, ne upoštevajo socialne in politične stvarnosti naše dežele.»

Dubček o razlogih izključitve Novotnega

BRNO, 3. — Dubček je na sestanku aktivistov v Brnu izjavil, da so morali izključiti Novotnega iz centralnega komiteja, ker ni odkritosrčno priznal svoje vloge pri kršenju zakonitih načel in to od 1951. leta, ki je bil tajnik partije vse do zadnjega razdobja. Nujno je bilo tudi, da so sklicali za oktober izredni kongres stranke, ker razni člani centrainega komiteja, ki so izgubili zaupanje množic, niso hoteli podati ostavke. Zato ni bilo drugega izhoda, kot sklicati izredni kongres stranke, ki bo izvolil odgovorno vodstvo. Dubček je tudi opozoril na nevarnost protikomunističnih sil v notranjosti in od zunaj in da se emigratski krogi ter tuje obveščevalne službe vedno bolj zanimajo za ČSSR.

Jemenski monarhisti odstavili Al Badra

SANA, 3. — Ministrski podpredsednik jemenske monarhistične vlade Mohamed ben Husein je odstavil jemenskega imana al Badra in danes so javili, da mu je ljudski kongres, ki se je sestal od 29. do 31. maja v Sadi v Severnem Jemenu, odvzel vso oblast. Mohamed Ben Husein je tudi poveljnik oboroženih sil.

Kakor je znano, je Jemen republika od leta 1962, toda v Severnem Jemenu so monarhisti sprožili močno ofenzivo proti republikanskim silam, ki jim ni uspela, in so se zopet umaknili v gorovje.

ŠTUDENTOVSKE DEMONSTRACIJE V BEOGRADU

Študentje so nastopili z zahtevo da se rešijo nekatera pereča vprašanja

Incidentu s člani delavskih brigad so včeraj sledile velike demonstracije študentov, ki so Vlahoviću in Miniču obrazložili svoje zahteve po reformi univerze in temeljitejši samoupravi - Zvečer so študenti zasedli stavbo filozofske zgodovinske fakultete

Poziv študentom, naj na demokratičen način načenjajo razna vprašanja

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 3. — Beograd, oziroma Novi Beograd je doživel danes prve prave študentske demostracije. Podobno kot v mnogih drugih državah so danes tudi beograjski študenti odločno nastopili z zahtevo, da se rešijo nekatera njihova pereča vprašanja, od katerih so nekatera že blizu rešitve.

Povod za današnje demonstracije niso bila toliko nerešena vprašanja, ki zanimajo študente, temveč incident, ki nima nobene zveze s študentskimi zahtevami. To je bil sinočnji spopad v Novem Beogradu med študenti in člani delavskih brigad, ker študenti niso mogli v dvorano delavske univerze, ker v njej ni bilo prostora, zatem pa spopad z miličniki, ki so jo organizatorji prireditve v Novem Beogradu poklicali da intervenira.

V dvorani delavske univerze v Novem Beogradu bi morala biti sinoči glavna vaja prireditve «Karneval prijateljstva», ki se pripravlja v organizaciji Doma mladine in «Večernih novosti». Ta vaja bi morala prvotno biti v naselbini mladinskih brigad, zaradi slabega vremena pa je bilo sklenjeno, da bo v dvorani delavske univerze v Novem Beogradu, kamor so prišli člani delavskih brigad in do zadnjega mesta zasedli malo dvorano. Pred delavsko univerzo se je zbralo okrog tisoč študentov in drugih ljudi, ki so skušali s silo vdreti v polno dvorano. Nastal je pretep med člani brigad, ki so skušali preprečiti vpad, in študenti. Pri spopadu je bila popolnoma razdejana dvorana in ranjenih je bilo več študentov in članov delavskih brigad. Da bi preprečili še hujše, so organizatorji prireditve in voditelji delavskih brigad poklicali na pomoč miličnike, pod zaščito katerih so člani delavskih brigad zapustili delavsko univerzo.

Da ne bi prišlo do novih spopadov med razvnetimi študenti in brigadisti, je vodstvo delavskih brigad sklenilo, da člane brigad začasno preseli iz naselbine v Novem Beogradu v pionirsko mesto v Košutnjaku. Toda razvneti študentje se niso mogli pomiriti, temveč so po poročilih tiska nadaljevali nerede in pri tem napadli motorno brizgalko, s katero so pognali miličnike, ki so se, da bi se izognili hujšim spopadom s študenti, začeli umikati proti Beogradu vse do podvoza pod železniško progo. Medtem so študentje zažgali motorno brizgalko, padlo je nekaj strelov, za katere vsaka stran dolži drugo.

Po odločnem nastopu miličnikov so se študentje razpršili in kazalo je, da bo zavladal mir, kar pa se ni zgodilo. Skupina študentov je namreč zasedla razglasno postajo v študentski naselbini in pričela pozivati študente na zborovanje. Študente je posebno razburila neresnična vest, da je bil zaradi revolverskih strelov ponoči ubit en študent. Streli so namreč ranili enega delavca. Na napovedano zborovanje, ki se je pričelo zgodaj zjutraj v študentski naselbini v Novem Beogradu, so prišli poleg študentov zastopniki študentskega sveta, rektorata, univerzitetnega komiteja, centralnega komiteja zveze mladine. Na zborovanju je bilo postavljenih več nasprotujočih si zahtev.

Študentom je bilo rečeno, da so vsi študenti, ki so bili ponoči aretirani, izpuščeni, in da bo večina študentovskih zahtev v kratkem rešena. Med drugim so bili študentje obveščeni, kot se to ugotavlja v izjavi predsednika izvršnega sveta Srbije Jojkića po današnji seji republiškega izvršnega sveta, da je bilo zadnje čase sprejetih več sklepov za izboljšanje pogojev za kulturno in športno življenje študentov. Zagotovljena so materialna sredstva in pripravlja se načrt za dom kulture in športni center v Novem Beogradu, dom «Pane Djukić» v Beogradu je dan na razpolago študentskim organizacijam. Pred republiškim izvršnim svetom so predlogi zakona o upravljanju v študentskih domovih in restavracijah, predlog sklepov o zdravstveni zaščiti nezaravovanih študentov, predlog odloka o stimulativni rešitvi kreditiranja študentov, ki redno končujejo študije in povečanje sredstev posojilnega sklada študentov. Komisiji, ki jo je sestavila skupščina Srbije, in komisiji študentskega sveta, je naloženo, da izdelata predlog razširitve pravic do odločanja študentov v samoupravnih organih na univerzah in visokošolskih ustanovah, kar zahteva tudi spremembo zakona o visokem šolstvu.

Po zborovanju se je skupina okrog 3000 študentov napotila proti Beogradu z namenom, da z demonstracijami podpre študentske zahteve. Podobno kot sinoči je tudi dopoldne pri podvozu čakal kordon miličnikov. Podobno kot na zboru so se tudi tu slišali glasovi najekstremnejših, ki so skušali zaostriti ozračje in vztrajno pozivali študente, naj nadaljujejo demonstracije in naj ne popustijo. Zastopniki profesorjev univerzitetnega odbora in osrednjega odbora Zveze študentov so skušali pregovoriti študente, naj mirno počakajo, dokler se oni ne pogovorijo z zastopniki mestne skupščine, ki so prišli do podvoza, o možnosti organizacije mirnih demonstracij po ulicah Beograda in zborovanja na študentskem trgu.

Medtem so do podvoza prišli predsednik mestne konference ZK Beograda Veljko Vlahović, predsednik skupščine Srbije Miloš Minić, tajnik izvršnega komiteja CK Srbije Stevan Doronski, predsednik mestne skupščine Branko Pešić in drugi. «Vi sami najbolj točno veste, kaj hočete in kaj so vaše zahteve, a rešitev se bo gotovo našla,» je odgovoril študentom na njihove zahteve Veljko Vlahović. V tem trenutku je iz tisočev grl zadonela pesem «Druže Tito mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne krenemo». Na to je Vlahović pripomnil, da verjetno študentje vedo, kaj hočejo, ko pojejo, da «nečejo kreniti s pravega puta».

Študentje so pojasnili Vlahoviću, kakšne so njihove zahteve, kaj jih je spodbudilo, da organizirajo demonstracije. «Zahtevamo predvsem, je rekel eden od študentov, ob odobritvi ostalih, da se izvede temeljita reforma univerze in da dobimo večje pravice v njenih organih.» «Strinjam se z vami,» je rekel V. Vlahović, da samoupravljanje na fakulteti ni dobro in da bi ga bilo treba menjati.»

«Hočemo akcije, dovolj je fraz,» so vzklikali študentje.

«Samoupravljanje ni fraza, to vi sami najbolje veste,» je rekel Vlahović.

«Strinjamo se z vami,» se je slišalo z več strani, «toda hočemo, da se že enkrat začnejo reševati naše zahteve.»

Da bi se mirno dogovorili, so Vlahović in Minić skupno z voditelji študentov stopili malo na stran. Vlahović in Minić sta obljubila, da se bosta zavzela, da se preišče, kdo je kriv za sinočnje incidente, da se hitro rešijo zahteve študentov, posebno zahteva po zaposlitvi mladih strokovnjakov. Zaprosila sta nadalje študente, naj zberejo delegacijo, ki bi šla z njima na predsedstvo skupščine, zvezni izvršni svet in izvršni komite Zveze komunistov, da bi se tam dogovorili, kaj vse je potrebno storiti. Obljubila sta, da bosta podprla vse upravičene študentske zahteve.

Po razgovoru z Vlahovićem in Minićem so zastopniki študentov obvestili preko zvočnikov svoje tovariše o dogovoru z njima, toda študenti niso bili s tem popolnoma zadovoljni in so zahtevali, naj jih pustijo, da gredo mirno v sprevodu v Beograd do študentskega trga, da na zborovanju pobljejo netočno prikazovanje sinočnjih incidentov v beograjskem tisku. Oni namreč trdijo, da so za te incidente krivi miličniki, in so zahtevali, da se jim dovoli mirna demonstracija, in da bodo sami onemogočili vse izzivače. Medtem je nekaj demonstrantov pričelo metati na tovornjak na katerem so stali zastopniki študentov, razne predmete, drugi so skušali prebiti kordon miličnikov. Slišale so se eksplozije petard. Študentje trdijo, da so petarde vrgli miličniki. Pod pritiskom so se študentje pričeli umikati proti študentskemu mestu. V splošni gneči so za njimi ostale zastave, transparenti, več ženskih torbic, čevljev, majic in razni drugi predmeti. Bilo je tudi več ranjenih, toda njih število še ni znano.

O sinočnjih neredih v Novem Beogradu in današnjih demonstracijah je razpravljal na današnji dopoldanski seji izvršni svet Srbije. Po seji je predsednik izvršnega sveta Jokić podal izjavo, v kateri je podrobno pojasnil, kako je prišlo do sinočnjih neredov in do današnjih demonstracij, in je na koncu svoje izjave z obžalovanjem ugotovil, da je po vseh naporih sporazuma med študenti ter Vlahovićem in Minićem mala skupina ekstremistov vsilila ekstremno obnašanje in povzročila nerede. Jokić ugotavlja, da se problemi študentov, univerze in druga pereča gospodarska vprašanja lahko rešijo

(Nadaljevanje na 2. strani)

JUTRI PRIČNE S PRVIM ZASEDANJEM NOVI PARLAMENT

Fanfani verjetno predsednik senata socialist pa poslanske zbornice

Rumor ponavlja ponudbo o obnovitvi vlade levega centra - Skupna tiskovna konferenca in izjava Longa, Vecchiettija in Parrija - V Rimu gospodarska delegacija ČSSR

RIM, 3. — Pojutrišnjem se sestane nov parlament in bodo na dnevnem redu najprej izvolitev predsednikov, čemur bodo sledile volitve tajnikov in funkcionarjev obeh zbornic, senata ter poslanske zbornice. Naslednjega dne sledi ostavka Morove vlade in takoj za tem se prično posvetovanja pri predsedniku republike Saragata za sestavo nove vlade.

Ni dvomov, da bodo posvetovanja dolga in težavna, saj so stališča bistveno različna in demokristjani vztrajajo na obnovitvi vlade levega centra, socialisti pa so v soboto zvečer sprejeli resolucijo, s katero so odločno odbili njih vstop v vlado.

Prva bitka se je že pričela z razpravami o izvolitvi predsednika senata in predsednika poslanske zbornice. V tej zvezi bo jutri prišlo do sestanka tajništev strank levega centra, čeprav uradno pravijo, da se bodo samo posvetovali o splošnem političnem položaju.

Socialisti zahtevajo mesto predsednika poslanske zbornice in se v tej zvezi omenja ime poslanca Pertinija, istočasno pa so pripravljeni v senatu podpreti kandidaturo Fanfanija. O tem sta danes razpravljala načelnika obeh skupin in je socialistični predstavnik kasneje izjavil, da je kandidatura Fanfanija za predsednika senata veljavna tudi za socialiste, seveda pod pogojem, da prejmejo isto mesto v poslanski zbornici.

Kaže pa, da demokristjani niso preveč pripravljeni prepustiti to pomembno mesto, ki je pogosto odločilno pri delu parlamenta in pri obravnavanju zakonskih predlogov odnosno pri odločanju, kateri predlog bo imel prednost in da zaradi tega vztrajajo na svojem kandidatu Gavi.

Vzporedno s tem se vrše tudi volitve za načelnike raznih skupin in so demokristjanski poslanci z veliko večino glasov izvolili za načelnika Sulla.

Danes so se sestali vsi izvoljeni demokristjanski poslanci in senatorji na nekakem uvodnem sestanku, ki je imel za nalogo, da se med seboj spoznajo. Priliko je izkoristil tajnik stranke Rumor, ki je ponovil stališče stranke, da je pripravljena razpravljati o vladi levega centra, da pa nikakor ni na razpolago za rešitev, ki bi predstavljale resno napako v odnosu do države, in je torej polemično zavrnil socialistično stališče o nesodelovanju v vladi.

Jutri se bodo sestale socialistične skupine senata in poslanske zbornice, ki bodo izdelale taktiko glede volitve predsednikov in ki si bodo tudi izvolile svoje načelnike skupin.

Na sedežu združenja tujega tiska so imeli tiskovno konferenco tajnik KPI Longo, tajnik PSIUP Vecchietti in senator Parri, ki so obrazložili skupno izjavo o «nekaterih vprašanjih za politično in borbeno pobudo». V izjavi je rečeno da gre za vprašanja, ki so jih skupno izdelali za volilno kampanjo in ki jih sedaj dajejo v preučitev ostalim levim laičnim in katoliškim silam.

V izjavi je na prvem mestu omenjena borba za večjo pogodbeno sposobnost delavcev in to s pomočjo večjih pristojnosti sindikatov in ustvarjanja sistema socialne varnosti. Treba je ustvariti nove odnose med državo in cerkvijo z reformo zakonov o javni varnosti, preiskavo SIFAR, reformo RAI-TV in zakon o družinskem pravu. Poudarek je dan kulturnemu in znanstvenemu napredku, pri čemer je govor o reformi univerz, reformi šolstva in o okrepitvi znanstvenega raziskovanja. Končno je rečeno, da je treba izvesti resnično politiko pomirjenja in da je treba izstopiti iz atlantskega pakta, podpreti napore za konferenco o evropski varnosti, priznati Severni Vietnam, Kitajsko in Vzhodno Nemčijo.

Longo je stališče socialistov, da ne bodo sodelovali v vladi, ocenil kot prvo sramežljivo priznanje, da je bila politika socialistov v zvezi z levim centrom napačna. Gre pa samo za delno priznanje, saj velja nesodelovanje samo za nekaj časa in se ne priznava bistvena napaka politike levega centra

Glede enotne delavske partije je Longo mnenja, da se je za to vprašanje KPI vedno zanimala, ker predstavlja veliko škodo sedanja delitev delavskega razreda. Zavrnil pa je možnost sodelovanja s socialdemokrati, ki zagovarjajo buržoazna in ne socialistična načela o ureditvi družbe. Longo je dodal, da si komunisti take enotne partije ne predstavljajo na način, da bi vključili vse druge leve sile, temveč bolj kot skupno borbo in kot povezavo med različnimi organizacijami.

V Rim je prispela gospodarska delegacija ČSSR, ki jo vodi pomočnik ministra za načrtovanje Ignac Rendek in ki se bo zadržala v Italiji teden dni ter se bo razgovarjala o sodelovanju s podjetji z državno udeležbo.

Stavka francoskih železničarjev je povzročila resne težave tudi za italijanske železnice. Morali so prekiniti promet 344 vagonov, ki so prevažali lahko pokvarljivo blago in ki so jih delno poslali v druge države, delno pa vrnili proizvajalcem. Na štirinajstih postajah v smeri proti prehodu Mondane je ustavljenih 1114 vagonov naloženih z blagom za Francijo, proti prehodu Ventimiglia pa 345 vagonov. Omejili so potniški promet s Francijo odnosno preusmerili potniške zveze proti Švici in nato skozi Nemčijo, Luksemburgu, Beneluks proti Veliki Britaniji.

Tajništvo sindikalne organizacije CISL je izjavilo svojo solidarnost s francoskimi sindikati in predvsem s katoliško francosko sindikalno organizacijo «Force ouvriere».

LONDON, 3. — Uradno je bil objavljen program obiska predsednika republike Saragata, ki bo v Veliki Britaniji od 16. do 24. julija. Saragat bo med obiskom stanoval v gradu Windsor.

OFENZIVA OSVOBODILNIH SIL

Močno obstreljevanje središča Sajgona

Raketa ubila šest sajgonskih višjih častnikov - Srditi boji v Cholonu

SAJGON, 3. — Osvobodilne sile še zmeraj obstreljujejo z raketami in granatami mesto Sajgon. V Cholonu, kjer so se osvobodilne sile zabarikadirale že v petek, se nadaljujejo moči ni spopadi, med katerimi spuščajo ameriški helikopterji rakete in plinske granate ter bombardirajo s topovi in z minometi položaje osvobodilnih sil.

V prvih urah v torek po kratkem času so osvobodilne sile začele močno obstreljevati z minometi središče Sajgona. Hkrati so se začeli boji v bližini mostu «Y» v južnem delu mesta, kjer so bili tudi prejšnji mesec hudi boji. Ameriški vojaški predstavnik je izjavil, da je več granat padlo tudi blizu ameriškega letalskega oporišča Tan Son Nut na sektorju sajgonskega pristanišča.

Včeraj je v središču mesta eksplodirala raketa, ki je zadela skupino visokih južnovietnamskih častnikov. Ubitih je bilo šest časnikov, med katerimi načelnik sajgonske policije polkovnik Van Luan. Ranjeni so bili tudi sajgonski župan in še nekaj drugih civilistov. Spočetka so izjavili, da so rakete izstrelile osvobodilne sile, toda danes je ameriško poslaništvo v Sajgonu objavilo sporočilo, v katerem pravi, da je «zelo verjetno» šlo za raketo, ki jo je izstrelil oborožen ameriški helikopter.

Davi so ameriški helikopterji odvrgli več plinskih bomb blizu kraja, kjer so bili včeraj ubiti južnovietnamski visoki častniki. Tu namreč deluje večja skupina partizanov, ki so se zabarikadirali v skupino hiš. Osvobodilne sile še dalje napadajo tudi v severozahodnem predmestju Gia Dinh približno pet kilometrov od predsedniške palače. Njihove položaje so danes bombardirala južnovietnamska letala.

PARIZ, 3. — Posebni svetovalec Le Duc To, ki ga je hanojska vlada poslala, da okrepi severnovietnamsko delegacijo, je prišel danes v Pariz. Med pristankom v Moskvi se je pogovarjal s Kosiginom.

Na letališču v Parizu se je v imenu svoje vlade ponovno zahvalil francoski vladi, ki je organizirala sedanje razgovore. Izjavil je, da so razgovori v teku že več ko dvajset dni, toda Američani še vedno odklanjajo brezpogojno ustavitev bombardiranja in drugih vojnih dejanj proti Severnemu Vietnamu in s tem ovirajo napredovanje razgovorov.

Duc To je izjavil, da se bo udeležil prihodnje plenarne seje, ki bo v sredo zjutraj.

Severnovietnamska tiskovna agencija poroča, da so ameriška letala bombardirala in obstreljevala gosto naseljena mesta in kraje med več sto napadi v pokrajini Tra Vinh južno od Sajgona. To se je zgodilo v začetku letošnjega leta. Ubitih je bilo mnogo civilistov, med katerimi mnogo starcev in otrok. Več budističnih pagod in katoliških cerkva je bilo uničenih. Samo pri napadu 5. februarja je bilo ubitih nad 50 menihov, nun in drugih civilistov.

Ponovne bitke v središču Sajgona, na sliki patrulja vladnih vojakov

PO NALOGU REKTORJA D'AVACKA

Policija včeraj izgnala študente iz rimske univerze

Resni spopadi med študenti različnih organizacij Rimska univerza bo zaprta za nedoločen čas

RIM, 3. — Rimsko vseučilišče ni več zasedeno. Po novih incidentih in spopadih med študenti različnih mišljenj je policija vdrla v univerzitetno poslopje in iz njega izgnala zasednike, ki niso nudili odpora.

Do novih incidentov je prišlo nekaj po 11. uri, ko je skupina okrog 300 visokošolcev, ki se niso strinjali z zasedbo, skušala vdreti v poslopje. Najprej so začeli metati proti oknom univerze kamenje in goreče cunje, nato pa je skupini le uspelo, da je podrla enega od vhodov in vdrla v dvorišče v notranjosti univerze. Tu so študentje napadli zasednike, ki so se branili s palicami, opekami in brizgalkami, nato pa so ob vzklikanju Ho Či Minhu sprožili silovit protinapad in izgnali napadlce iz poslopja.

Med spopadi je bilo ranjenih devet študentov, ki so jih odpeljali v bolnišnico. V najhujšem stanju je 20-letni Maurizio Gueli, ki je dobil široko rano na čelu in se bo moral zdraviti petindvajset dni.

Dve uri pozneje so se morali tudi študentje, ki so zasedli univerzo, umakniti iz poslopja Na povabilo rektorja rimskega vseučilišča prof. D'Avacka je policija vdrla v zasedeno poslopje in izgnala študente, ki so se mirno umaknili, ne da bi nudili odpora. V nekaj minutah ni bilo več na univerzi niti enega študenta.

Študente, ki so zapuščali poslopje, je policija naložila na avtomobile in jih odpeljala na kvesturo, kjer jih je identificirala in zaslišala. Trinajstdeset visokošolcev so prijavili sodnim oblastem zaradi zasedbe javnega poslopja in prekinitve javnih uslug.

Po današnjih incidentih je rektorat sklenil, da bo ostala univerza zaprta do novega odloka. V tem času bodo imeli vstop na univerzo le študentje, ki bodo polagali izpite.

V dveh avtomobilih, volkswagnu in fiatu 850, ki sta bila parkirana v parkirnem prostoru v notranjosti univerze, je policija odkrila nekaj «papirnatih» in solzilnih bombic. Politični urad kvesture je uvedel preiskavo za ugotovitev lastnikov avtomobilov.

Policija je danes vdrla tudi v sedež pedagoške fakultete na Trgu Republike, ki so jo študentje zasedli pretekli četrtek. Študente, ki so bili pravočasno obveščeni o prihodu policije, so sami zapustili poslopje skozi stranski vhod. Ko so agenti dospeli do fakultete, so v njej našli le dva študenta, ki so jih identificirali, nato pa spustili na svobodo.

Jutri se bo v Rimu začel proces po naglem postopku proti trem od šestih studentov, ki so jih aretirali med petkovimi incidenti v bližini francoskega veleposlaništva. Gre za 23-letnega Porzia Lanzellotta, 22-letno Mario Rosario Giardini in 25-letnega Claudia Sciarronija. Prvi je obtožen odpora proti javnim oblastem, druga dva pa cestnega bloka in poškodovanja. Od ostalih dveh aretiranih bodo dva sodili po normalnem postopku, tretjega pa bo sodilo sodišče za mladoletnike.

Profesorji gradbene fakultete rimskega vseučilišča Bruno Zevi, Ludovico Quaroni in Roberto Marini so bili danes obtoženi apologije kaznivega dejanja. Kot je znano, so trije docenti ob priliki zasedbe univerze aprila meseca podpisali dokument, v katerem so zagovarjali početje študentov ter zatrjevali moralno upravičenost študentskega boja.

Do pretepa med študenti različnih mišljenj je prišlo danes tudi v Turinu v palači Campana na sedežu humanističnih fakultet tamkajšnje univerze. Nekateri študentje so z zidov univerzitetnega poslopja strgali lepake, ki so jih v preteklih dneh nalepili predstavniki študentskega gibanja, to pa je izzvalo odpor drugih študentov Pri pretepu, ki je nastal, so bili nekateri visokošolci laže potolčeni.

V Firencah se je danes okrog tisoč petsto ljudi, v glavnem študentov, udeležilo manifestacije v podporo francoskim delavcem in študentom, ki sta jo organizirala KPI in PSIUP. Demonstranti so v povorki prehodili mestne ulice in se ustavili na Trgu Uffizi, kjer so imeli zborovanje.

Podobna manifestacija je bila danes tudi v Livornu.

Ciper

BEJRUT, 3. — Predstavniki dveh ciprskih skupnosti so začeli davi v Bejrutu razgovore, da bi našli rešitev spora na Cipru. Grško skupnost predstavlja predsednik ciprske predstavniške zbornice Glafkos Klerides, turško skupnost pa predsednik turške skupščine na Cipru Rauf Denktaš.

Klerides je izjavil, da gre za «pripravljalne stike kot pripravo pravih pogajanj, ki bodo v Nikoziji». Denktaš pa je izjavil, da gre «za sedaj samo za navadno izmenjavo misli, da bi pripravili tla za dokončno rešitev». Predvideva se, da bodo razgovori trajali štirі ali pet dni.

Pravkar se je na Dunaju končala dolga faza neposrednih razgovorov med izrednima poslanikoma Grčije in Turčije Razgovori so bili najprej na grškem ozemlju, zatem na turškem in končno na Dunaju. Njih namen je bil pripraviti spomenico o vseh spornih vprašanjih obeh skupnosti, ki naj se predloži grški in turški vladi. V Grčiji živi okoli sto tisoč Turkov in prav toliko Grkov je živelo in delalo v Carigradu do pred nekaj leti. Pogajanja so se zaključila in spomenica je bila izročena obema vladama. Še ta mesec se bosta zunanja ministra sestala.

General Favzi o egiptovski vojski

KAIRO, 3. — Minister za oborožene sile in vrhovni poveljnik oboroženih sil v ZAR general Favzi je v poslanici častnikom in vojakom izjavil, da je bila dokončana obnova oboroženih sil po znanstvenih načelih «v najtežavnejših okoliščinah in pod stalno grožnjo sovražnika». Dejal je, da, kar je bilo odvzeto s silo, se lahko znova pridobi samo s silo. Prihodnja bitka bo srdita in odločilna.

NEMIRI NA VSEH STRANEH

V Parizu so se močno spopadli Arabci in Židje neke četrti

Povod za pretep je bil dokaj neznaten - V cerkvi sv. Severina je skupina mladih ljudi zahtevala «dialog»

PARIZ, 3. — Kot da ne bi imeli v Parizu v zadnjem času že sicer dovolj težav, so se sedaj pridružili še spopadi med muslimani in Židi. Začetek spopadov je bil skoraj banalen: prepir med kvartopirci v v prvih popoldanskih urah v nedeljo. Končalo se je z večjim številom ranjencev, več trgovin in kavarn je bilo oplenjenih in sploh je nastala zelo napeta situacija, v močno obljudeni četrti Belleville-Monilmontant.

Ko so se Arabci in Židje skregali, jim je vse prav prišlo za orožje: noži, palice, kamni in predvsem črepinje steklenic. «Borci» na obeh strani so zahtevali pomoč, ki je takoj prišla spričo dejstva, da stanuje v omenjeni četrti mnogo ljudstva Arabcev in Izraelcev. Boj se je razširil in trajal je ure in ure po vseh cestah tega področja kljub posegom znatnih čet raznih varnostnih služb. Ko so Arabce in Žide kje pregnali, so se kmalu spoprijeli kje drugje, zraven pa s kamenjem razbijali šipe kavarn in ropali po trgovinah. Razume se, da so Arabci usmerjali take vrste napadov proti kavarnam z židovskimi lastniki, kar pa so jim Židje z enakim vračali.

Od 19. do 22. ure je bilo mirno, potem pa se je začelo znova in še hujše, ko je neka eksplozija razbila kavarno nekega Arabca. Proti polnoči je policija razgnala zadnje pretepače. Aretirali so kakih dvajset oseb, od katerih jih bodo nekaj predali sodišču zaradi nedovoljene posesti orožja.

Pretep med Arabci in Židi te četrti je zelo značilen in priča o splošni napetosti v Franciji. Kljub dogodkom na Srednjem vzhodu so bili namreč Arabci in Židje v četrti Menilmontant vedno strpni drug do drugega in živeli so celo v dobrem sožitju.

Danes pa so se proti poldnevu spet pričeli pretepi, da je morala intervenirati policija, ki je po približno pol ure trajajočem nemiru spet vzpostavila red.

Popoldne pa so številna društva arabskih študentov objavila poročilo, v katerem zatrjujejo, da «so bili današnji spopadi delo provokatorjev» ter obsojajo te «kriminalne manevre». Obenem vabijo «vse arabske emigrante v Franciji, študente in delavce, naj ohranijo mirno kri in se izogibajo vseh možnih izzivanj in manevrov». Mednarodna liga proti rasizmu in antisemitizmu pa je izdala poročilo, s katerim poziva Izraelce in muslimane iz Bellevilla in Menilmontanta, naj takoj napravijo konec sovražnostim.

Končno se lahko danes v Parizu dogodi še marsikaj čudnega. Tako je skupina mladih ljudi prišla v cerkev sv. Severina prav v času, ko se je neki duhovnik pripravljal za nedeljsko mašo, ter zahtevala, naj začne «dialog» z verniki. V tem se je v razgovor vmešal neki mlajši duhovnik, ki mu je uspelo, da je mladeniče povabil na cerkveni vrt. Tam je potekala povsem mirna diskusija, medtem ko je v cerkvi prvi duhovnik maševal.

Mladi ljudje so vernikom razdelili letake, kjer je bilo med drugim napisano: «Menimo, da je potrebno razpravljati na cerkvenem prostoru o vprašanjih, ki se o njih tu ni nikoli razpravljalo. Treba je odstraniti duhovniško kasto. Vsak vernik ima pravico izvajati možnost odločanja v svoji skupnosti in prosto izražati svojo vero: kar sedaj doživljamo, se v sedanjih strukturah cerkve ne izraža več. Odklanjamo tako cerkev. Hočemo jo ustvariti znova.»

Smrt treh oseb s presajenim srcem

BUENOS AIRES, 3. — Enrique Serrano, ki so mu v petek presadili srce, še ni prišel k zavesti. Tako javlja poročilo, ki ga je izdala zasebna klinika v Lanusu (periferija Buenos Airesa), kjer so izvedli operacijo. Zdravniki ugibajo o vzrokih takega stanja bolnika.

Medtem pa prihajajo iz drugih krajev vesti, ki so — vsaj v teh dneh — dokaj porazne za poskuse presaditve srca. Tako so samo od sobote do nedelje umrle kar tri osebe s presajenim srcem. Tako niso niti objavili imena operiranca v newyorški bolnišnici Cornell Medical Center, kjer je operiranec umrl med samo operacijo. Malo prej je v Richmondu umrl 54-letni Joseph Klett. Zdravniško poročilo pušča odprto vprašanje glede vzroka smrti. V Montrealu je umrl Albert Murphy v soboto zvečer (po ital. času ob 3,15 v nedeljo) 41 ur po presaditvi srca in sicer zaradi možganske tromboze.

Od dvajsetih operirancev (dvajseti je bil neimenovani iz New Yorka) jih sedaj živi še šest.

Še enkrat o Pohorskem bataljonu

Danes ni treba več poudarjati pomena Pohorskega bataljona, ki je v osvobodilnem boju na Štajerskem odigral pomembno vlogo. Danes to partizansko enoto, katere borci so vsi do zadnjega padli v boju 8. januarja 1943, poznamo vsi Slovenci kot legendarno partizansko enoto. Borcev se vsako leto spominjamo na slovesnostih na kraju samem na Osankarici na Pohorju, kjer je bataljon vodil svoj zadnji boj. To, da Pohorski bataljon ni pozabljen, da o njem vemo več kot o drugih partizanskih enotah, pa je prav gotovo tudi zasluga mariborskega književnika Franceta Filipiča. Res je, da je bilo o bojih Pohorskega bataljona po osvoboditvi veliko napisanega. Največjego pomena za spoznavanje zgodovine te enote je knjiga Franceta Filipiča POHORSKI BATALJON. Ta knjiga je prvikrat izšla kot skromnejša publikacija leta 1953 in je nato docela nova, izpopolnjena po vsebini in obsegu, znova izšla leta 1964. France Filipič se je snovi o Pohorskem bataljonu lotil že neposredno po osvoboditvi, ko je po prihodu iz internacije nameraval posvetiti temu bataljonu svojo literarno stvaritev. Študiral je gradivo in se poglabljal v snov. Namesto literarnemu ustvarjanju pa se je posvetil znanstvenemu delu, zbral in obdelal vse zgodovinsko gradivo in napisal knjigo, ki je izšla ob deseti obletnici zadnje bitke Pohorskega bataljona. Toda to je bila le etapa v dozorevanju obširnejšega dela. Iz dokumentov, ki so postali dostopni šele kasneje, iz pričevanj borcev in novih ugotovitev kot posledica raziskovalnega dela se je pokazala in izoblikovala prava resnica te znamenite partizanske enote. Prišlo je do nove, izpopolnjene in znatno razširjene knjige.

Toda očitno je, da raziskovalna pobuda in obdelava snovi z izdajo knjige še ni bila končana, kajti Državna založba Slovenije je pravkar dala na knjižni trg novo, tretjo izdajo knjige o Pohorskem bataljonu. Ta nova izdaja pa ni samo običajna nova izdaja knjige, temveč je znatno izpopolnjena, dopolnjena in razširjena knjiga o zgodovini Pohorskega bataljona, obsežna knjiga z več kot 700 stranmi, ki je rezultat dvajsetletnega raziskovalnega dela Franceta Filipiča. Tako je gradivo o Pohorskem bataljonu zdaj tako popolno in tako obdelano kot le za redkokatero partizansko enoto.

Zgodovine Pohorskega bataljona se je France Filipič lotil temeljito. Zato nam njegova knjiga daje odgovor na vsa vprašanja, ki jih hočemo spoznati in razumeti ne samo v zvezi s tem bataljonom, temveč z osvobodilnim bojem na Štajerskem v prvih dveh letih okupacije. Avtorjeva namera dati ob prikazu usode Pohorskega bataljona podobo razmer na Štajerskem v prvih dveh letih okupacije je torej docela uspela. Sicer pa nam že naslovi posameznih poglavij kažejo, kako temeljito se je Filipič lotil svojega dela in kako široko je zajel vso zgodovinsko snov, ne omejujoč se samo na Pohorski bataljon.

Še temeljitejše in še popolnejše pa je snov obdelal v novi izdaji knjige, ki jo imamo pred sabo. Avtor pravi, da v petih letih sicer ni prišlo do kakih bistvenih dopolnil snovi, čeprav so se po izdaji druge izdaje pokazali novi podatki. Pač pa je avtor bolj precizneje izrisal fiziognomijo dobe, zlasti obeležje njene duhovne klime, kakor se je kazala ob zunanjih znakih splošne psihoze. K mnogim raziskovalnim podatkom je avtorja napotilo tudi delo ob knjigi Prvi pohorski partizani. Tudi za Pohorski bataljon novih podatkov ni bilo, je pa v knjigi precej spremenjenih oziroma dopolnjenih rekonstrukcij akcij in spopadov Pohorskega bataljona. Tudi rekonstrukcija izdaje zadnjega taborišča v dnevih pred poslednjo borbo je dopolnjena z novimi podatki. Tako se nam torej tretja izdaja knjige o Pohorskem bataljonu kaže kot izpopolnjena in temeljitejša knjiga o partizanski enoti, ki je v zgodovini slovenskega osvobodilnega boja na Štajerskem odigrala tako pomembno vlogo.

Filipičeva knjiga je znanstveno delo, vsekakor temeljita znanstvena študija, ki sicer upošteva tudi osebne izjave preživelih članov partizanskih enot, borcev Pohorskega bataljona in oseb, ki so s to enoto prišli v stik. Je pa namenjena vsakomur, saj je pisana ne suhoparno in strogo znanstveno, temveč izredno plastično in živahno, da pritegne tudi neukega bralca. Citati raznega gradiva, kopije dokumentov zlasti pa reprodukcije fotografij, predvsem iz okupatorjevega gradiva, pa dajejo knjigi še bolj pestro podobo. Kot prejšnja izdaja ima tudi ta knjiga v prilogi podobe vseh članov Pohorskega bataljona z osnovnimi življenjepisnim podatki.

Študentovske demonstracije v Beogradu

(Nadaljevanje s 1. strani)

samo z dogovori med socialističnimi silami na demokratičen način. Predsednik izvršnega sveta Srbije je izrazil prepričanje, da bodo študentje sami našli način, da se ločijo od nastopov, ki so v nasprotju z interesi jugoslovanske družbe in samih študentov. Jokić je poudaril, da izvršni svet in pristojni univerzitetni organi že proučujejo študentske zahteve.

Po današnjih demonstracijah so študentje v študentovskem mestu v Novem Beogradu organizirali nočoj zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 3000 študentov. Na zborovanju so študentje obsodili ravnanje miličnikov in zahtevali, da se vsi aretirani študentje takoj izpustijo. Na začetku zborovanja je zastopnik akcijskega odbora demonstracij prebral proglas, v katerem se ostro obsojajo tisk, radio in ostala sredstva informacije, češ da so v svojih poročilih o sinočnjih neredih prikazali študente kot nasilneže, pretepače, potepuhe in podobno. V proglasu študentje izjavljajo, da to ni res, in pojasnjujejo, zakaj študentje demonstrirajo. «Mi se zavzemamo za zmanjšanje velikih socialnih neenakosti družbe, za nujno reševanje vprašanj nezaposlenosti, da naši ljudje ne bi morali odhajati v inozemstvo na delo, da zagotovitev dejanske demokracije vseh področij družbe,» se poudarja v proglasu. Študentje nadalje poudarjajo, da so jih miličniki dvakrat pričakali v podvozu in grobo napadli. Pri tem je bilo ranjenih več študentov in študentk. Obnašanje miličnikov označujejo študentje divjaško. Študentje zahtevajo, da se odstranijo s položaja vsi, ki so na kateri koli način odgovorni za tako obnašanje milicije. Na kraju proglasa, zahtevajo študentje, da se zaradi netočnih tolmačenj sinočnjih študentovskih demonstracij v Novem Beogradu seznanijo s položajem voditelji vseh beograjskih uredništev in časnikarji, ki so neobjektivno o teh dogodkih poročali.

Na zborovanju so študentje nadalje zahtevali, da se zboljša materialni položaj študentov univerz, naj se poveča število študentov iz kmečkih in delavskih družin, zahtevajo, da se z univerz počistijo razne skupine in klani, da se nujno sestane predsedstvo skupščine z zastopniki študentov in univerze in z njimi razpravlja o stališčih študentov. Na zborovanju so izvolili delegacijo študentov, ki se bo udeležila razgovorov kakor tudi delegacijo, ki bo obiskala predsedniško skupščino in izvršni svet Srbije. Izjavili so, da je bil sinočnji spopad s člani delavskih brigad samo nesrečen incident a ne spopad med študentovsko, delavsko in vaško mladino. Izvoljena je bila delegacija študentov, ki je takoj odšla v naselbino delavskih brigad, da jih povabi, naj se vrnejo v svojo naselbino, in da jim zagotovi, da ne bo prišlo do nobenih incidentov več.

Na koncu so organizatorji zborovanja pozvali študente, naj se mirno razidejo.

Udeleženci zborovanja so bili obveščeni, da so študenti filozofske, filološke in prirodno matematične fakultete zavzeli stavbo filozofsko zgodovinske fakultete, na kateri je rektorat. Študenti filozofske fakultete so na stavbi razobesili rdečo zastavo in gesla z osnovnimi študentskimi zahtevami. Študentska straža pušča v stavbo samo študente, časnikarje in člane univerzitetnega sveta, ki stalno zaseda. Študenti in profesorji strojne fakultete so podprli na nocojšnji izredni konferenci proglas socialističnega odbora študentov. Poudarili so, da materialnih izboljšav, samouprave in drugih pravic študentov ni treba zahtevati s spopadi z milico, z metanjem kamnov in z gesli. Študentje in profesorji fakultete so obsodili, kako je milica obračunala s študenti, in nasilno ravnanje posameznih študentov.

B. B.

Je vse v redu pri tej poroki?

«Donna Letizia», ugledna svetovalka GRAZIE za vprašanja «kako živeti», bi odgovorila pritrdilno, saj je prav ona zrežirala prizor na fotografiji. Mnoge druge fotografije te vrste, ki Vam kažejo, kako se morate vesti v vseh življenjskih okoliščinah, so objavljene v prvi prilogi revije GRAZIA.

KAKO ŽIVETI

čudoviti knjigi o lepem vedenju, opremljeni s slikami. Ne zamudite te številke GRAZIE. Ko boste zbrali vse priloge, boste imeli v rokah najsodobnejši, slikovno nadvse bogat priročnik, ki Vam zgovorno odgovarja na vprašanje «kako živeti».

GRAZIA

ARNOLDO MONDADORI EDITORE

šport šport šport

GIRO D'ITALIA: 14. ETAPA

Mojstri se nadzorujejo pomočniki zmagujejo

Sgarbozza si je priboril etapno zmago, ki ni vnesla v skupno lestvico nobene bistvene spremembe

MARINA ROMEA, 3. — Današnjo etapo je označeval pobeg 17 mož, ki so si kasneje na cilju razdelili med seboj najboljša mesta. Ker pa v tej skupini, ki se je ustvarila iz treh manjših skupin približno 90 km po startu, ni bilo nobenega vidnejšega kolesarja, favoriti podviga ubežnikov niso zavirali. V zadnjih desetinah km so si vozači ubežne skupine močno povečali svoj naskok, tako, da jih favoriti niso več mogli ujeti.

LESTVICA 13. ETAPE

1. **Farisato**, ki je prevozil 163 km v 4.34'33", s poprečno hitrostjo 35,620 km na uro
2. Altig 4.38'17"
3. Planckaert 4.40'40"
4. Dancelli
5. Sels
6. Vandenbossche 4.40"40, 7. Bitossi, 8. Van Neste, 9. Fantinato, 10. Taccone, 11. Santamarina, 12. Gimondi.

LESTVICA 14. ETAPE

1. Sgarbozza (It.), ki je 194 km dolgo pot od Vittoria Veneta Marina Romea prevozil v 4.39'26" s poprečno hitrostjo 42,729 km na uro.

V njegovem času so prispeli še:

2. Peffgen (Nem.)
3. De Franceschi (It.)
4. Grassi (It.)
5. Van Schil (Bel.)
6. Neri (It.)
7. Carminati (It.)
8. Lievore (It.)
9. Capodivento (It.)
10. Grosskost (Fr.) itd. Naslednja skupina je prispela po 9'20".

SKUPNA LESTVICA

1. Merckx 69.24'10"
2. Adorni 3'43" zaostanka
3. Dancelli 5'09"
4. Zilioli 6'22"
5. Van Neste 7'56"
6. Gimondi 9'37"
7. Jimenez 9'57"
8. Bodrero 10'29"
9. Motta 10'59"
10. Balmamion 11'35"

ALPE-ADRIA

Škerl vodi na skupni lestvici

V 6. etapi mednarodne kolesarske dirke «Alpe Adria» je nepričakovano zmagal Madžar Takač, ki je 174 km poti od Celovca do Bovca prevozil v 4.14'10", drugi je bil Rados Čubrić (Jugosl.) 4.14'10", tretji Pietro Picin (Veneto 2) 4.14"12", četrti Severino Poloni (Veneto 2) 4.14'15", peti Franc Škerl 4.14'15".

V današnji etapi je startalo v Celovcu 64 kolesarjev. Na Ljubelju je bil prvi Avstrijec Mittereger, na Vršiču pa je bil prvi lanskoletni zmagovalec Vršiča Tone Božičnik. Ljubljančan Franc Škerl ima dobre izglede, da bo že drugič zmagal na dirki «Alpe-Adria». Po predzadnji etapi namreč vodi na skupni lestvici z 20.57'15" Na drugem mestu je Madžar Takač, tretji pa Italijan Poloni.

V ekipni konkurenci je na prvem mestu skupina Veneto 2 pred ljubljanskim Rogom. Jutri bo na sporedu zadnja etapa Bovec-Ljubljana, dolga 136 km.

TOTIP

1.	—	1. Teston	2
		2. Hogarth	1
2.	—	1. Saladino	1
		2. Savarino	X
3.	—	1. Quesco	2
		2. Urbano	X
4.	—	1. Adorno	2
		2. Bernini	1
5.	—	1. Coblenza	X
		2. Nanyuki	X
6.	—	1. Thelonious	1
		2. Quebel	X

KVOTE

12 — 2.265.613 lir
11 — 120.832 »
10 — 12.051 »

ATLETIKA

V nedeljo v Turinu Dionisi s palico 5,01 m

V Turinu so imeli v nedeljo mednarodno atletsko tekmovanje, na katerem se je še posebno izkazal Dionisi v skoku s palico, kjer je kot prvi Italijan premagal «zid» petih metrov. Skočil je namreč 5,01 m visoko in se je s tem uvrstil med elito evropskih skakalcev s palico.

Presenečenje dneva je pripravil tudi tekač čez zapreke Ottoz, ki je na 110 metrov dolgi progi z ovirami zabeležil čas 13"5, s čemer je izenačil italijanski državni rekord.

Še nekaj drugih izidov:

100 m: Šapeja 10"5, Eigenherr 10"6 Preatoni 10"8, Politiko 10"8.

200 m: Eigenherr 20"9, Bratčikov 21"3, Šapeja 21"5, Jellinghaus 21"5, Berruti 21"6, Giani 21"7.

400 m: Muller 46"6, Roper 47"2, Bello 47"6.

800 m: Jelobovski 1'49"7, Del Buono 1'49"8, Arese 1'49"8.

1500 m: Jelobovski 3'48", Lufft 3'49"6, Troito 3'53"3, Gervasini 3' in 54"9.

110 m ovire: Ottoz 13"5, Čistjakov 13"9.

400 m ovire: Skomorokov 52"3, Schubert 52"7, Dolghi 53".

Višina: Skvorcov 2,09, Martinov 2,03, Crosa 2,02, Azzaro 2.

Daljina: Ter-Ovanesian 7,48, Kritinin 7,08, Marzaro 6,99, Grunewald 6,98, Gatti 6,96.

Palica: Bliznecov 5,10, Dionisi 5,01 m.

Disk: Neu 60,36, Simeon 54,48, Gorbahov 54,08, Ferrini 51,90.

Kopje: Herings 77,28, Rodeghiero 72,76, Samorodov 71,68, Taran 70,14.

4x100 m: SZ (Kritinin, Bratčikov, Politiko, Šapeja) 40"7

NOGOMET — *Evropski pokal narodov*

Jutri polfinalni tekmi v Firencah in Neaplju

V Firencah: Jugoslavija - Anglija, v Neaplju: Italija - Sovjetska zveza

V Neaplju in Firencah tečejo zadnje priprave za obe polfinalni nogometni tekmi veljavni za evropski Pokal narodov. Včeraj je iz Prage prispela v Rim sovjetska reprezentanca, ki je z letališča takoj odpotovala v Neapelj. Trener Jakušin je ob prihodu povedal, da je v njegovem moštvu nekaj poškodovanih igralcev, zato Čislenko in Kurtsilava skoraj gotovo ne bosta mogla nastopiti proti Italiji.

Italijansko moštvo je včeraj v Fiuggi opravilo zadnji trening pred odhodom v Neapelj. Vsi igralci so v izvrstni formi in voditelji reprezentance ne skrivajo svojega optimizma. Trener Valcareggi na vprašanja časnikarjev ni hotel odgovoriti, v kakšni postavi bo Italija nastopila proti Sovjetski zvezi.

Jugoslovani so se hoteli čim bolj prilagoditi ambientu, v katerem bodo igrali proti Angliji in so v večernih urah opravili krajši trening pod žarometi na občinskem stadionu v Firencah. V popoldanskih urah so vsi jugoslovanski reprezentanti počivali, kasneje pa so opravili turistični ogled po mestu.

Tudi Angleži so v večernih urah trenirali. Trening bodo ponovili danes zjutraj, nato pa bodo ostali v Montecatini Terme do odhoda na tekmo z Jugoslavijo.

* * *

Obe tekmi bodo jutri prenašali po radiu in televiziji. Srečanje med Italijo in Sovjetsko zvezo v Neaplju, ki se bo začelo ob 18. uri bodo neposredno prenašali po prvem radijskem in televizijskem sporedu z začetkom ob 17.55.

Tekmo med Jugoslavijo in Anglijo, ki bo ob 21.15 v Firencah, pa bodo po radiu prenašali le posredno v okviru raznih posebnih poročil, po televiziji pa se bo registrirani prenos začel ob 22. uri na prvem sporedu.

Šport na drugi strani meje

Spet slab dan za primorski nogomet! Koper je izgubil obe točki na domačem igrišču proti Muri, medtem ko je Nova Goorica prav tako doma osvojila le točko v tekmi z Železničarjem.

Zmaga Mure je bila popolnoma zaslužena. Gostje so igrali preprosto ter učinkovito in so že v prvem polčasu dosegli vodstvo s 3:1. V drugem polčasu so imeli več priložnosti, da bi razliko še popravili v svojo korist. Šele proti koncu tekme se je Koper «prebudil» in znižal razliko. Bilo pa je že prepozno, da bi rešil vsaj točko. Koper je spomladi popolnoma razočaral. Ko so izpadli iz boja za prvo mesto, so začeli Koprčani igrati neborbeno, posameznikom pa tudi primanjkuje kondicija. Še sreča, da imamo bogato rezervo točk iz jesenskega dela prvenstva, sicer bi se celo morali boriti za obstanek.

Nova Gorica je imela več od igre, vendar so borbeni gostje zasluženo izenačili v zadnjih minutah igre Ob koncu tekme se je občinstvo fizično lotilo sodnika, kar je seveda vsega obsojanja vredno.

V zahodni slovenski skupini je rešeno vprašanje prvaka in moštev, ki bosta izpadli. Ilirija si je z zmago v Postojni praktično že zagotovila prvo mesto, Nanos pa se bo moral preseliti v primorsko ligo.

Lep uspeh je dosegla Izola, ki je premagala Belo krajino v črnomlju s 5:2. Domačini so igrali brez volje, saj so si obstanek v ligi že zagotovili.

Močno je razočaral Tabor svoje pristaše, saj je doma igral neodločeno s Tolminom. Borbeni gostje so zasluženo izenačili 10 minut pred koncem tekme.

Najbolj vroče je bilo v Zagorju, kjer je bila tekma v 76. minuti prekinjena pri stanju 3:0 za Zagorje. V tej minuti je nastalo medsebojno obračunavanje igralcev in moštvo Pirana je zapustilo igrišče

Jugoslovanska prvenstva

II. ZVEZNA LIGA (Zahod)

IZIDI

Šibenik — Bratstvo	4:0	(2:0)
Rudar (L) — Trešnjevka	1:2	
Varteks — Sloboda	0:1	(0:1)
Čelik — Aluminij (b.b.)	3:0	
Osijek — Belišče	0:0	
Split — Famos	2:0	(1:0)
Leotar — Rudar (K)	2:5	(0:2)
BSK — Borovo	2:3	(1:2)
Lokomotiva — Borac	2:2	(1:1)

LESTVICA

Čelik	31	22	5	4	71	10	49
Sloboda	31	19	9	3	51	18	47
Rudar (L)	31	16	3	12	51	43	35
Osijek	31	13	8	10	39	26	34
Famos	31	13	7	11	44	27	33
Split	31	14	5	12	43	52	33
Borac	31	12	8	11	48	42	32
Borovo	31	12	7	12	46	42	31
Lokomotiva	31	11	8	12	36	39	30
Varteks	31	11	7	13	39	41	29
Belišče	31	12	5	14	39	45	29
Leotar	31	8	13	10	32	41	29
Rudar (K)	31	12	4	15	46	63	28
Bratstvo	31	12	4	15	34	51	28
Šibenik	31	12	3	16	37	50	27
BSK	31	10	5	16	44	51	25
Trešnjevka	31	8	9	14	41	57	25
Aluminij	31	4	6	21	29	72	14

Pari prihodnjega kola

Bratstvo - Lokomotiva (0:2), Borac - BSK (0:0), Borovo - Leotar (0:1), Rudar (K) - Split (0:1), Famos - Osijek (0:1), Belišče - Čelik (1:4), Aluminij - Varteks (1:3), Sloboda - Rudar (L) (2:0), Trešnjevka - Šibenik (1:4).

SLOVENSKA LIGA

IZIDI

Koper — Mura	2:3	(1:3)
Kovinar — Hrastnik	3:0	(1:0)
Ljubljana — Triglav	7:2	(4:0)
Slavija — Celje.-Klad.	2:0	(2:0)
Rudar — Svoboda	5:0	(2:0)
N. Gorica — Železničar	3:3	(1:1)

LESTVICA

Ljubljana	20	13	5	2	57	25	31
Mura	20	11	5	4	55	30	27
Slavija	20	9	6	5	35	24	24
Celje-Kl.	20	7	9	4	32	21	23
Triglav	20	7	8	5	36	34	22
Koper	20	6	8	6	28	28	20
N. Gorica	20	6	7	7	27	27	19
Kovinar	20	4	8	8	26	38	16
Rudar	20	6	4	10	36	50	16
Železničar	20	5	5	10	37	50	15
Svoboda	20	5	5	10	29	46	15
Hrastnik	20	4	4	12	24	49	12

Pari prihodnjega kola

N. Gorica - Koper (2:2), Železničar - Rudar (0:6), Svoboda - Slavija (1:1), Celje-Klad. - Ljubljana (2:2), Triglav - Kovinar (2:2), Hrastnik - Mura (1:3).

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

Nanos — Ilirija	1:3	(1:1)
Belo krajina — Izola	2:5	(1:3)
Zagorje — Piran (prekinjena v 76')		
Slovan — Litija	2:2	(0:1)
Tabor — Tolmin	1:1	(0:0)
Novo mesto — Kamnik	1:4	(0:1)

LESTVICA

Ilirija	20	16	0	4	59	14	32
Zagorje	19	11	5	3	47	20	27
Tabor	20	10	7	3	33	26	27
Izola	20	9	5	6	37	29	23
Slovan	20	9	4	7	49	35	22
Piran	19	8	5	6	37	31	21
Tolmin	20	7	6	7	37	39	20
Litija	20	7	4	9	50	47	18
Kamnik	20	8	1	11	38	43	17
B. krajina	20	7	1	12	22	49	15
Nanos	20	3	3	14	30	62	9
N. mesto	20	0	7	13	16	60	7

Pari prihodnjega kola

Novo mesto - Nanos (3:3), Kamnik - Tabor (0:2), Tolmin - Slovan (0:8), Litija - Zagorje (2:2), Piran - Bela krajina (6:1), Izola - Ilirija (0:5).

C LIGA

Nov korak Triestine proti sredini lestvice

TRIESTINA: Colovatti, Da Rold, Kuk; Del Piccolo, Sadar, Pestrin; Ravalico, Brusadelli, Pedroni, Scala, Ridolfi.

TREVISO: Zabeo, Sirena, Bellina; Palladin, Zahtina, Busatta; Galtarossa, Spangaro, Mognon, Bianco, D'Andrea.

SODNIK: Reggiani (Bologna).

STRELEC: v 18' Ridolfi.

Približno 1000 gledalcev. Kotov je bilo 8:5 (1:4) v korist Trevisa. Sodnik je opomnil Pedronija, Kuka, Del Piccola, Galtarosso in D'Andreo. Laže sta se poškodovala Brusadelli in Bianco.

Po nezanimivi in neborbeni tekmi je Triestina dosegla pričakovano zmago in napravila nov korak proti sredini lestvice. Škoda, da moštvo razdira na tujem, kar napravi doma, in da se zato ne more rešiti mesta v spodnji sredini lestvice, mesta, ki ne odgovarja pričakovanju navijačev v prvem delu prvenstva. Današnja tekma je bila res takšna, kot so si jo verjetno predstavljali tisti, ki so se raje odločili za izlet kot za tekmo. Moštvi brez problemov na lestvici sta zaigrali zelo mlačno in zmagalo je tisto, ki je izkoristilo edino priložnost. Gol je bil vsekakor lep, med najlepšimi v tem prvenstvu: lepa podaja Pestrina, ki je zagledal praznino v nasprotni obrambi prav pred vrati, kamor je poslal žogo z močnim strelom do Ridolfija, ki je v teku zatresel mrežo. Dober dan Brusadellija in Ridolfija je bil pravzaprav edina pozitivna plat te tekme. Ofenzivne teme so pridobile na prodornosti in povezanosti, opazili smo lahko nekaj posrečenih shem, predvsem po zaslugi Pedronija, ki je zaigral zelo altruistično (lahko bi pa tudi sam poskusil kaj več), medtem ko je mladi Ravalico po dobrih nastopih na tujem povsem razočaral. V obrambi smo lahko še enkrat opazili vidne napredke Del Piccola, ki je vedno bolj samozavesten in precizen, posebno pohvalo pa si je zaslužil Colovatti, ki je v dveh primerih rešil vrata pred ponesrečenimi posegi tovarišev. Medel je bil Sadar, ki je s svojim iskanjem fines večkrat spravil v nevarnost lastna vrata, čeprav je z izkušenostjo in požrtvovalnostjo nadoknadil atletsko pomanjkljivost.

Treviso ni nič posebnega, vsaj po tem, kar smo videli danes. Moštvo, ki je prav tako kot Triestina začelo z velikim elanom in zaključilo prvi del prvenstva na tretjem mestu, je pozneje zašlo v hudo krizo in se nato znašlo na isti višini nedeljskih nasprotnikov: analogija je torej povsem enaka. Najboljši so bili Paladin in Bianco, ostali poprečni. Znatno pod poprečjem pa je bil sodnik, ki je zabaval izmenoma ene ali druge igralce: opazili smo na primer, kako sta se trenerja in rezervna vratarja med igro spogledovala z nasmeškom in nemočno skomigala z rameni. Tolikšno prijateljstvo in soglašanje med nasprotniki je dovolj zgovorno.

O golu je bil že govor. Kmalu po tem so gostje za las zgrešili cilj, 1' pred koncem polčasa pa je Zabeo odbil v kot oster strel Scale, ki je prisebno izrabil lep Pedronijev predložek. V drugem delu je Triestina celo podvojila prednost: Pedroni se je pognal za že izgubljeno žogo, jo zadnji hip obdržal na črti in mimo levega beka podal na sredo, kjer jo je Ridolfi kak meter pred vrati poslal v mrežo. Sodnik je razveljavil gol, čeprav nista bila ne Ridolfi ne Pedroni v offsideu. V nadaljevanju so pritisnili na plin tudi gostje, ki itak niso imeli kaj izgubiti in domača obramba se je nekajkrat rešila po sreči. Kljub številnim kotom pa gostje niso dosegli nič bolj koristnega, tako da so lahko navijači zapustili igrišče vsaj delno zadovoljni.

uk

Totocalcio

Bari — Livorno	1
Catanzaro — Potenza	1
Genoa — Catania	2
Messina — Palermo	1
Modena — Reggiana	1
Novara — Foggia	X
Padova — Lazio	X
Pisa — Reggina	X
Venezia — Monza	X
Verona — Lecco	X
Triestina — Treviso	1
Jesi — Sambenedettese	1
Lecce — Pescara	1

KVOTE

13 — 14.646.000 lir
12 — 456.300 »

Tako so udeleženci dirke «Alpe-Adria» na Pesku privozili na italijansko ozemlje

Britance skrbijo francoski dogodki

LONDON, junija. — Napačno bi bilo verovati, da se bodo državljani še dolgo zadovoljili s sistemom, kjer je njihova vloga v nacionalno-političnem življenju izključno v tem, da na volitvah vsako peto leto prekrižajo ime svojega kandidata. Tako nekako se je izrazil pred kratkim Anthony Wedgwood Benn, dinamični politik Laburistične stranke, sicer minister za tehnologijo.

Ta njegova misel je mnoge navedla na razmišljanje o sedanjem sistemu oblasti in uprave v Veliki Britaniji. Povod zanjo pa so bili dogodki v Franciji, ki jih Britanci spremljajo z veliko pozornostjo.

Val demonstracij po svetu je zajel tudi London, vendar so tu je-te imele posebne obeležje, zakaj izražale so še pretežno v zahtevi, da ZDA prenehajo vojno v Vietnamu. Ko so bila napovedana pogajanja, a še posebno, ko so predstavniki obeh bojujočih se strani sedli za konferenčno mizo, so študentski protesti v Londonu nemudoma izgubili na množičnosti

Najnovejši razvoj dogodkov v Parizu in po vsej Franciji, pa je ponovno privedel do že omenjenih razmišljanj.

«Kar se dogaja v Franciji,» pravi Anthony Wedgwood Benn, «do tega lahko pride tudi v Britaniji.» V bistvu britanski sistem ni mnogo boljši, mladi ljudje pa bi potem lahko postavili podobne zahteve tudi na Otoku. Eno celo generacijo je v Britaniji zaskrbljal gospodarski položaj in vse dokler se primanjkljaj plačilne bilance ne bo popravil, dokler se ne stabilizirajo cene, bo v tem še naprej razlog za socialne spopade.

Vtem pa je treba — pravi Anthony Wedgwood Benn — podobno kot neobhodno tehnološko revolucijo proizvodnje, tudi politične institucije radikalno menjati. Šolski sistem, krajevna oblast, javna uprava — vse to je zdaj pod močnim pritiskom nujnih sprememb. Parlamentarizem ne zadovoljuje v polnosti, ker se pač sodelovanje ljudi v upravljanju ne more omeniti zgolj na določeno povezavo s poslanci.

Delavci ne morejo biti samo «proizvodno sredstvo» in tako tudi oni zahtevajo pravice in možnosti sodelovanja ter odločevanja v proizvodnem procesu.

Vse to kaže, da se pojavljajo množične zahteve po spremembi društvenih struktur in se, namesto priznanja avtoritete državne oblasti, zahteva neposredno sodelovanje v njej, s polno odgovornostjo vsakega posameznega državljana.

Anthony Wedgwood smatra za nujno, da državljani neposredno sodelujejo v oblasti, da so popolnoma informirani o sklepih vlade, kakor tudi, da se jim v večji meri omogoči pristop k javnim sredstvom komuniciranja in se uvede institucija referenduma.

Mnogi so ta ministrov nastop tolmačili kot poziv na demonstracije, kar zagotovo ni bil njegov namen. Vlada se je od njegovih izvajanj delno ogradila, vtem ko v njegovi stranki menijo, da je minister tehnologije prekoračil dovoljeno mejo, ker se, preden je iznesel tako radikalne misli, z nikomer ni bil posvetoval.

«Pomikamo se naglo proti situaciji, ko se bo pritisk zahtev po ponovni razdelitvi politične oblasti radikalno povečal in se bo naša parlamentarna demokracija znašla v popolni krizi» — navaja «Times» Wedgwoodove besede. Paradoks je, da moderna tehnološka družba stremi k upravljanju majhnega števila visoko kvalificiranih, vtem ko po drugi plati ne morejo odločati vsi ostali, čeprav so bolj kvalificirani od predhodne generacije. Vprašanje je — po mnenju «Timesa» — v zadovoljitvi obeh strani, v tem, da se istočasno doseže polna učinkovitost upravljanja ob udeležbi širokih množic.

«Povsem gotovo je,» — piše «Observer» — «da ima to, kar se je zadnje tri tedne zgodilo v Franciji, zgodovinsko važnost. To se je dolgo kristaliziralo, dvomi, ki so se že od prej nakopičili, so zdaj eksplodirali. Čedalje večja odtujenost državljanov, tistih, ki vladajo, od onih, med katerimi se vlada oziroma burokracije od njenih žrtev, predstavlja stalen vir nezadovoljstev in spopadov — je bil zapisal ugleden komentator.

Pred nedavnim je uvodničar «Guardiana» omenil pisanje Joe Grimonda, vidnega liberalnega politika, ki je bil opozoril na te nevarnosti in navedel primer Jugoslavije, ki da se je uspešno spopirjela s podobnimi nasprotji. Neposredna demokracija je, po mnenju mnogih, v Veliki Britaniji te dni najaktualnejša tema razmišljanja.

M. BALETIĆ

Angelica Ippolito se je uveljavila že v nekaterih delih. Sedaj bo igrala vlogo v filmu «Divja mačka», ki obravnava vroče razmere na italijanskih univerzah

ZAKLJUČNA ŠOLSKA PRIREDITEV

Kriški otroci so se izkazali

Pester in bogat program in dobro izvedena «Sirota Jerica»

Tudi kriški šolarji so se pripravili za letošnjo šolsko prireditev in v nedeljo popoldne se je v domači dvorani «Albert Sirk» zbralo toliko ljudi, da je prenekateri moral slediti več kot dveurnemu programu kar stoje, ker so bili vsi sedeži že dolgo pred začetkom prireditve zasedeni.

Kriški otroci so s to prireditvijo dokazali, da znajo biti pridni tudi tedaj, ko se ne učijo izključno šolske snovi. Pripravili so namreč vrsto recitacij, prizorov in igro v štirih dejanjih in končno ni manjkal niti pevski zbor, ki je zares lepo zapel več slovenskih pesmi.

Sicer pa začnimo od začetka:

Najprej je stopila pred občinstvo učenka Elda Švab, ki je v narodni noši napovedala pester in bogat spored. Kot prvega je napovedala nastop najmlajših učencev, ki so zelo lepo uprizorili «Naš razred». Nato so nastopili otroci drugega razreda, ki so imeli kar bogat program: najprej so zapeli tri pesmi («Slišala sem ptičko peti», «Vrabček poje» in «Hajd na noge»), v zborni recitaciji so podali «Vrabček telefonira», nato sta sledili njihovi dve ritmični vaji po melodiji «Barčica» in «Le sekaj, sekaj smrečico» ter še dvogovor «Štiri mame»

Otroci tretjega razreda so se predstavili občinstvu z zborsko recitacijo ter s pesmijo.

Odličen je bil mešani otroški zbor, ki ga sestavljajo učenci tretjega, četrtega in petega razreda. Ta zbor je pod vodstvom učitelja Kostnapfla lepo in ubrano zapel venček slovenskih narodnih, med katerimi so bile «Mamicam», «Pozdrav Gorenjski», «Lepa si pomlad zelena», «Jaz 'mam pa konjča belega» in «Pastirc po pase ovce tri».

Na vrsto sta prišla učenki Elda Švab in Neva Bogatec, ki sta z občutkom podali Cankarjeva «Nebesa pod Triglavom». Nato se je zbor poslovil s pesmijo «Krasen pogled».

Deklice četrtega razreda so podale ganljiv prizor «Materina ljubezen», ki je bil posvečen vsem mamicam. S tem smo končali naštevanje posameznih točk prvega dela sporeda, za katerega vidimo, da je bil zelo bogat, hkrati pa moremo tudi reči, da je bil zelo dobro pripravljen.

Po kratkem odmoru je sledil drugi del programa, in sicer uprizoritev pravljične igre v štirih dejanjih «Sirota Jerica».

Pri uprizoritvi «Sirote Jerice» je sodelovalo veliko otrok iz več razredov. Režijo je prevzela učiteljica Ljuba Košuta, ki se je morala zelo potruditi, da je odra nevešče otroke tako dobro pripravila, da so se v celoti kar lepo odrezali. Seveda ne bomo navajali vseh, ki so v tej uprizoritvi sodelovali, ustavili pa se bomo pri nekaterih, ki jim je učiteljica Košuštova poverila glavne vloge. Jerico je lepo poosebila Kati Kostnapfel, bratca Mirana je tudi zelo lepo odigrala Mirjam Švabova. Zelo pridni so bili tudi ostali, kot na primer Neva Bogatec v vlogi mačehe, Darij Košuta kot oče, Anica Švab v vlogi sestrice, Aleksandra Tence v vlogi matere in Miran Košuta, ki je igral kralja. Cel kup drugih otrok pa se je izkazal v vlogah vil in palčkov.

Na koncu prireditve se je domači šolski upravitelj s kratkim nagovorom zahvalil, staršem in vsem prisotnim za lepo udeležbo, otrokom ter organizatorjem prireditve pa za vloženi napor. Posebej se je zahvalil še Dušanu Kovaču, ki je tako zbor kot razne druge točke spremljal na harmoniki.

Tudi za prireditev v Križu smemo reči, da zasluži posebno pohvalo, ker je bil program zelo bogat in odlično pripravljen.

M. M.

Kriški otroci so se izkazali s «Siroto Jerico»

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Xavier Herbert: *Capricornia*

Roman o življenju na majhnem obalnem koščku severne Avstralije pred prvo svetovno vojno

V vrsti prevodov iz tujih literatur smo dobili tudi avstralski roman, ki ga je napisal pri nas neznani pisatelj Xavier Herbert. To je prvo delo avstralskega avtorja v slovenščini in sploh prvi roman pisatelja avstralske celine. Gre pa za obširen, 700 strani obsegajoč tekst, katerega je slovenskim bralcem posredovala založba Obzorja (zbirka Svet v knjigi) in s tem znova pokazala posebno skrb za posredovanje neznanih literatur. Roman je prevedla Irma Ožbalt, ki je knjigi dodala kratko spremno besedo o pisatelju, njegovem delu in značaju romana, kakor tudi o avstralski književnosti nasploh. Roman Capricornia je precej obširen tekst, sicer sem pa tja tudi malce dolgovezen, toda živahno napisan. Je najboljše delo tega pisatelja, predvsem pa je to zrelo umetniško pričevanje o njegovi avstralski domovini ob začetku našega stoletja. Zato je treba na ta zanimiv in umetniško dognan tekst posebej upozoriti slovenske bralce.

Prevajalka, ki nas v spremni besedi seznanja z avstralskim romanom in njega predstavniki, piše, da so se avstralski pisci, čeprav so veliko potovali po Evropi in Ameriki in čeprav so vedeli za spremembe v evropskih literarnih stilih, oklenili v glavnem treh oblik: sage, dokumenta in potepuškega romana. Saga je roman pionirjev in spremlja njihove boje za obstanek. Dokument in potepuški roman se prelivata drug v drugega in izpovedujeta resnico o trdi realnosti skozi usto poetičnega, svobodoljubnega potepuha, ki povezuje ohlapno nanizana dejstva v pripovedno celoto. Stilistično so ti romani dela realizma, od časa do časa pa zadrhti iz njih zadržani simbolizem.

V takem stanju je bil avstralski roman do leta 1938, ko je Herbert izdal svojo Capricornio, ki pomeni v avstralski literaturi pomembno prelomnico. Predvsem zato, ker je Herbert prvi porabil posebno avstralsko tematiko za razmišljanje o človeških problemih. Pa tudi zato, ker je njegov roman iz formalnega realizma prerasel v alegorijo in prebil dotedanje ozke spone ter se razživel v širok tekst, ki je zadobil svetovno veljavo.

V romanu Capricornia — to je naziv za severni del avstralske celine — pripoveduje Xavier Herbert o dogajanju na majhnem koščku severne Avstralije, kjer se življenje odvija na majhnem obalnem pasu in na živinorejskih posestvih, ki od obale segajo le malce v notranjost, sicer pa se za ozkim kultiviranim pasom skriva neznana divjina. Roman se dogaja pred prvo svetovno vojno, v času, ko govorimo lahko še o kolonizaciji teh pokrajin in o problemih v zvezi z domačim avtohtonim prebivalstvom ki ga danes skorajda ni več, oziroma se rešuje v rezervatih. Pisatelj slika pestre in nestalne razmere najrazličnejših ljudi, naseljencev, domačinov, mešancev, pri čemer stopata v ospredje dva brata, Oskar in Mark Shillingsworth, ki sta se sem priselila iz želje po blaginji. Oskar res postane na koncu lastnik velikega posestva, njegov brat Mark pa se rajši vdaja pijančevanju in brezdelju, čeprav od časa do časa opravlja razne poklice. Vendar se vseeno obdrži na površju. Se vse težje življenje ima njegov sin Norman, ki je mešanec in zato še brez večjih pravic. Ob teh dveh poglavitnih likih pa se zvrsti pred bralca cela galerija osebnost in njihovih usod, ki sodelujejo v prikazu življenja razvijajoče se neznane dežele. Pri tem je cela vrsta tragičnih oseb in tragičnih usod; cela vrsta dramatičnih dogodkov, ki kažejo na utrip, na vrenje dežele, ki si šele izoblikuje svoj pravi obraz.

Pisatelj je ob tem ne samo kritičen do družbene ureditve, do razmer v svoji domovini, temveč ostro obsoja rasno nasilje in diskriminacijo napram domačemu avtohtonemu prebivalstvu. Capricornia je torej panoroma življenja nastajajoče avstralske civilizacije v obmorski pokrajini, obenem pa obtožba izkoriščanja, tlačenja in nasilja nad domačim, avtohtonim prebivalstvom, ki se skriva pod krinko civilizacije s strani belih naseljencev.

Res je sicer, da je življenje, ki ga knjiga predstavlja, tuje, da so dogajanja morda našemu človeku manj razumljiva. Na drugi strani pa razodeva roman vso elementarnost naravnega življenja, v katerem prevladuje pravica močnejšega, kjer se vodi borba za obstoj in kjer vladajo zakoni neukročene divjine. Zaradi vsega tega, zaradi eksotičnosti, zaradi elementarnega življenja, pa zaradi posebnosti avstralskega sveta je torej roman, ne glede na zrelo umetniško dognanost, še posebej zanimivo branje. Kljub obširnosti in dolgosti ga bodo slovenski bralci gotovo radi prebirali.

Sl. Ru.

«Moretti d'oro 1968»

Kot smo že poročali ,so letošnje nagrade «Moretti d'oro» prejeli pisatelji Ignazio Silone za svojo najnovejšo knjigo «Dogodivščine ubogega kristjana» (založba Mondadori), Giorgio Strehler za režijo in gledališko osebnost naše dežele, ter Biagio Marin za svoj pesniški delež na področju deželne in dialektalne (gradeške) poezije. Naj v nekaj vrstah predstavimo našim čitateljem letošnje nagrajence pomembne kulturne pobude «Moretti d'oro», ki jo je ustanovil znani videmski industrijec in kulturni mecen Lao Menazzi-Moretti in ki je letos zaključila svoj prvi triletni ciklus.

Ignazio Silone

Ignazio Silone, pripovednik, esejist in politik se je rodil 1. maja 1900 v Pescini dei Marsi (L'Aquila). Imel je izredno težko otroštvo in mladost. Družino, starše in pet bratov je izgubil pri potresu na področju Marsice. Da se je mogel preživljati, je moral opustiti študiranje. Posvetil se je časnikarstvu, toda kmalu ga je pritegnila politika. Bil je urednik in posebni dopisnik socialističnih listov v inozemstvu. Med fašističnim obdobjem je živel v

begunstvu v Švici Ko se je vrnil v Italijo ,se je naselil v Rimu in se zopet lotil časnikarstva in politike Bil je direktor «Avanti!» in «Tempo presente», poslanec v parlamentu in predsednik «Združenja za svobodo kulture». Kot pisatelj in esejist je morda bolj znan v inozemstvu kot pa v Italiji. Vsa njegova dela so prevedena v angleščino in tudi v druge jezike ter je nasploh najbolj priljubljen v anglosaksonskem svetu. Za njegove romane in povesti, pisane v tradicionalnem in izredno komunikativnem slogu, je značilna globoka moralna in socialna zavzetost, posvečena v prvi vrsti problemom in trpljenju revnih ljudi na italijanskem jugu. V bistvu je neorealist, tesno navezan na opazovanje, komentiranje in obsojanje človeških in političnih situacij svojega časa in svoje dežele. Med njegovimi pomembnejšimi deli so romani in povesti «Pane e vino» (1937), «Il seme sotto la neve» (1945), «Una manciata di more» (1952), «La volpe e le camelie» (1960) in «L'avventura di un povero cristiano» (1968), roman, za katerega je tudi prejel nagrado «Moretti d'oro» 1968. Od esejev naj omenimo «La scuola dei dittatori» (1938), «Testimonianze sul comunismo» (Il Dio che e fallito) 1950, «La scelta dei compagni» (1954), «Un viaggio a Parigi» (1964).

Giorgio Strehler

Giorgio Strehler se je rodil v Trstu 14. avgusta 1921. Študiral je pravo v Milanu, kjer je kot igralec obiskoval tudi «Accademia dei Filodrammatici» in na njej l. 1940 diplomiral. Naslednje leto je prvič režiral tri Pirandellove enodejanke. Že v teh letih je začel sodelovati s Paolom Grasssijem za reorganizacijo novega italijanskega gledališča. Po 8. septembru se je umaknil v Švico kjer je pod imenom Georges Firmy ustanovil skupino «La compagnie des Masques», ki je delovala do l. 1945. Po osvoboditvi se je vrnil v Milan, prevzel gledališko kritiko v «Milano sera» in se ponovno vključil v gledališki ambient z delovanjem v krožku «Diogene». Udejstvoval se je kot režiser, z ustanovitvijo «Piccolo Teatro» pa je postal njegov stalni režiser in umetniški vodja in s svojimi izrednimi režiserskimi sposobnostmi odločilno prispeval k uveljavitvi svojih modernih režiserskih konceptov, ki so danes že pojem. V okviru «Piccolo Teatra» je režiser okrog 130 del predvsem iz goldonijevskega in shakesperovskega repertoarja, od klasičnih do modernih sodobnih avtorjev in opernih del. Življenje Giorgia Strehlerja je zgodovina dela za gledališče in velike fere v poslanstvo gledališča v naši družbi.

Biagio Marin

Biagio Marin, pesnik in pripovednik, je danes zadnji preživeli iz ugledne skupine julijskih piscev, ki so pristopili k florentinskemu kulturnemu gibanju «La Voce». Rodil se je v Gradežu 29. junija 1891. Doktoriral je iz filozofije na rimski univerzi, poučeval na učiteljiščih v Gorici in v Trstu, vodil letovišćarsko ustanovo v Gradežu in kasneje glavno knjižnico «Assicurazioni Generali» v Trstu. Poezija Biagia Marina dosega vrhunce izražanja v gradeškem dialektu, govorici, ki je skoraj že povsem izumrla in katero je pesnik otel pozabi in ustvaril iz nje svoj «umetniški jezik». V njegovem obsežnem delu se njegov rodni otok čeprav zvesto opevan in «odkrivan», dviga v mit izgubljenih let, v čustveno pokrajino duševnosti. V bistvu avtobiografski pisec, podprt s krepko moralno in duhovno nujo, je Marin postopno rahljal vezi tematske intimnosti. Zlasti v zbirkah pozne zrelosti in starosti, se je njegov glas povzdignil z redko lirično in elegijsko čistostjo v tolmačenju razsežnosti večnih človekovih gibal in čustev.

Med njegovimi pesniškimi zbirkami naj navedemo zadnje «Elegie istriane» (1963), «Il non tempo del mare» (1964), «Dopo la langa istae» (1965), «La poesia è un dono» (1966), «El mar de l'eterno» (1967) in «Tra sera e note» (1968).

Biagio Marin je prejel že vrsto državnih literarnih nagrad: mesta Ancone 1934. Savoia Brabante 1940, Cittadella 1961, Vigne d'Urbino 1964, Bagutta 1965 in sedaj «Moretti d'oro» (1968)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

R. Ukmar razstavljal v Mariboru

Tržaškega slikarja Romana Ukmarja, ki smo ga bili pred leti vajeni dokaj pogoste srečavati po tržaških galerijah, že dolgo ni pri nas na spregled. Če pa Ukmar ne razstavlja v svojem mestu, je v zadnjem letu dni priredil že tri razstave v Sloveniji. Najprej je razstavljal v Novi Gorici, nato v Škofji Loki, sedaj pa razstavlja v Mariboru, in sicer v tamkajšnjem razstavnem salonu Rotovž.

Na pravkar omenjenih razstavah, in seveda tudi v Mariboru, je tržaški slikar razstavil kakih petnajst slik in kakih dvajset risb iz svoje novejše ustvarjalne dobe.

Z veseljem beležimo, da je Roman Ukmar žel na vseh teh razstavah kar lepe uspehe in da vzbuja njegova umetnost veliko zanimanje pri slovenskih kritikih in ljubiteljih umetnosti. O njem sta

(Nadaljevanje na 6. strani)

IVAN REGENT:

SPOMINI

43.

V času, ko smo se pripravljali na kongres socialistične stranke v Livornu, je dr. Tuma v nekaj člankih polemiziral z menoj. Na te članke sem odgovoril s sestavki, v katerih sem podrobneje analiziral položaj socialističnega gibanja v Italiji. Poleg drugih sem napisal tudi tale članek:

Ekstremisti ali komunisti

Kdor se je zanimal za predkongresne razprave in je sledil tozadevni polemiki, ki je nastala med komunisti in unitarci, je zapazil nedvomno tudi dejstvo, da očitajo unitarci komunistom premnogokrat in morda le zaradi polemične komoditete, da so ekstremisti. Tudi sodrug Tuma, ki noče biti in ni unitarec v smislu Serratija in Baratona, je očital v članku, ki smo ga objavili v ponedeljek 3. t.m., vsaj nekaterim članom komunistišne frakcije, da so ekstremisti. Očital je ekstremizem tudi meni, in sicer je, po njegovem mnenju, ves moj ekstremizem le gola teorija, ki da sem se je nalezel pri tajniku socialistične stranke Gennariju.

Z besedo ekstremizem si lahko misli vsakdo karkoli hoče. Vsakdo je lahko ekstremist po svoje in vsakemu se lahko očita v določenem oziru ekstremizem. Ekstremiste imamo povsod; v vsaki politični stranki, v vsaki frakciji in tudi pri vsakem levem in desnem krilu političnih strank ali frakcij. Ekstremizem sam po sebi ni noben sistem, marveč je, ako hočete, le skrajno pretiravanje vsakega sistema, vsake taktike. — Mnenje, da je komunizem ali komunistično gibanje kot bojna metoda proletariata skrajno pretiravanje revolucionarne akcije proletariata proti kapitalističnemu gospodarskemu sistemu je napačno. Tudi ni res, da bi bil komunizem kot taktika skrajno levo krilo dosedanje socialistične bojne metode. Komunizem je kot bojna metoda, sistem sam zase, ki se loči v vseh ozirih tudi od najradikalnejše taktike strank, ki so bile včlanjene v Drugi internacionali. Od tod izvira tudi dejstvo, da se mnogi socialisti, ki so igrali v Drugi internacionali vlogo skrajnih levičarjev, ne morejo sprijazniti s taktiko Komunistične internacionale. In ker je komunizem kot taktika in sistem sam zase in ker se je v vse nas, kar nas je bilo članov dotedanjih socialističnih ali socialnodemokratičnih strank, več ali manj globoko zaril duh Druge internacionale, opažamo drugo dejstvo, ki je vredno, da ga vzamemo prav resno v poštev, to namreč, da se novi element v bojnih vrstah proletariata, ki mu je vojna odprla oči in ki ni okužen z nauki Druge internacionale, prilagodi akciji Tretje internacionale veliko laže in z večjim navdušenjem, nego, se godi to pri naših starih socialistih. In še nekaj: ako bi bil komunizem kot taktika le levi ekstremizem dosedanjih socialističnih strank, tedaj ne bi bilo nobenega resnega vzroka za to, da se komunisti ločijo od teh strank. Taktične nianse v stranki, malenkostne razlike glede na kolikost oportunizma ali v meri neke akcije ne morejo biti in niso bile nikdar vzrok razkola v nobeni stranki. Možnost razkola v stranki nastopi šele tedaj, kadar so člani v stranki zaradi globokih razlik duhovno, idejno tako razdvojeni, da ni mogoče več med njimi nobeno skupno delo. Taka duševna razdvojenost vlada danes v vrstah Socialistične stranke Italije. To razdvojenost čutijo zlasti novi elementi v stranki, ki so prišli v stranko po vojni, katere so privabili mogočni glasovi Tretje internacionale in tisti stari člani, ki se ne zavedajo le izdajstva in gnilobe Druge internacionale, marveč še razumejo, da, ako se ne ločimo sedaj od vsega, kar je bilo last Druge internacionale, nas zamore oblagodariti bodočnost z novim 4. avgustom, z novim izdajstvom nad proletariatom. Vse to nam dokazuje, da ni komunizem ekstremizem socialistične taktike; da nima socializem nič skupnega s socialističnim ekstremizmom in nam pove obenem, zakaj se proti dosedanji taktiki stranke najbolj borijo novi elementi v njej, ki so brez starih predsodkov, ki se jim gnusi ogromni aparat proletarske organizacije, zgrajen v prvi vrsti zaradi volilnega oportunizma, ki so navdušeni po naukih Tretje internacionale, v kateri ne vidijo — in imajo prav — nadaljevanje akcije ekstremističnih elementov v prejšnji Internacionali, marveč čisto novo zgradbo proletarske organizacije in novega bojnega sistema, ki ne sme biti v nobenem stiku s takimi elementi dosedanjih socialnodemokratičnih strank, pri katerih bi se lahko okužil in postal orožje novega proletarskega izdajstva.

Očitati komunistom, ki tvorijo danes v socialistični stranki komunistično frakcijo, da so ekstremisti, je sicer iz polemičnih ozirov zelo lagodno, ni pa v nobenem primeru upravičeno.

Morda pa očitajo unitarci komunistom ekstremizem zaradi tega, ker pravijo le-ti proletariatu, da se bo moral osvoboditi in se polastiti oblasti z revolucijo, z orožjem. Komunisti priznavajo, da je res tako. Tudi mnogi unitarci pridigajo tako revolucijo, in to morda s še bolj radikalnimi izrazi in klici kot komunisti. Razlika je ta, da pridigujejo oni revolucionarno akcijo menda le zaradi agitacijskih potreb, dočim jo prerokujejo komunisti iz globokega prepričanja, da mora priti do nje ne zato, ker bi bilo njim tako všeč, marveč zato, ker je jasno, da ne bo dala buržoazija oblasti iz svojih rok na miren način, marveč se bo branila z vsemi sredstvi, tudi z orožjem, in se bo zato uklonila le oboroženi sili proletariata. Iz te razlike med unitarci in komunisti nastane druga, naslednja razlika. Ker je pri unitarcih pridigovanje o revoluciji le bolj demagoško in ne verujejo vanjo, jo le pridigujejo, ne da bi pripravljali proletariat nanjo. Komunisti pa verujejo vanjo in so sledeč Marxovim naukom prepričani, da mora priti do revolucije, jo prerokujejo in učijo proletariat, da se mora in kako se mora nanjo pripraviti. Še več: oni sami hočejo proletariatu v tem oziru pomagati in ga pripraviti ob potrebi, da nastopi z orožjem v roki. V ta namen se mora pripraviti proletariat v prvi vrsti duhovno. Iztrebiti se mu mora prepričanje ali vera v absolutno moč buržoaznega parlamentarizma. Dopovedati se mu mora, da je pač mogoče izrabiti parlamentarno akcijo za revolucionarne potrebe proletariata, da je pa nesmisel pričakovati od sedanjih parlamentov tiste koristi, ki so mu jih neprenehoma obljubovali. Oprostiti se mora škodljivega predsodka, ki uči delavstvo, da pride do socializma s pomočjo zboljšanja svojega položaja z dosedanjo akcijo strokovnih organizacij. Organizacije, ki so danes v rokah proletariata, morajo služiti le za to, da pomagajo pripravljati in ustvarjati revolucionarno razpoloženje in revolucionarna sredstva proletariata, zakaj neprijetna resnica je, da ne pride proletariat brez revolucije, brez oboroženega upora nikdar do politične oblasti, torej tudi nikdar do tega, da bi mogel nemoteno uresničevati komunizem. Komunistom ne gre za to, da bi pomnožili svoje vrste s heterogenimi elementi, da bi se potem čudili številkam v svojih organizacijah. Ne gre jim za to, ali jih bo delavstvo zapustilo ali ne. Gre jim za to, da ustvarijo proletariatu podlago za revolucionarno akcijo, da ga pripravijo za boj, ki ga bo moral izbojevati in ga bo izbojeval sam, kadar bo ob danem trenutku pripravljen izvršiti to svojo veliko zgodovinsko nalogo. Vse to ni noben ekstremizem v navadnem pomenu besede, marveč je čisto samostojna taktika, je to revolucionarna priprava proletariata, ki nima nič skupnega s pučanstvom brez cilja in smotra. Komunistom je upor revolucionarno sredstvo in ne cilj. Ne učijo proletariata, da se mora vsak dan dvakrat spuntati samo zato, da se bo pokazal revolucionarnega; ne učijo tega in niti nočejo nepotrebnega prelivanja proletarske krvi. Pravijo samo, da mora uporabiti sedaj proletariat vsa sredstva, s katerimi razpolaga, za to, da bi dvignil do najvišje mere vse svoje duševne in tehnične revolucionarne sposobnosti. Komunistom se sme kvečjemu očitati — ako je to greh — da hočejo obvarovati proletariat pred prepogostim in brezmiselnim prelivanjem njegove dragocene krvi.

Naše, to je slovenske socialistične sekcije v Julijski krajini, so bile vzgojene vse v tem duhu. Tudi sodrug Tuma jih je vzgajal v tem duhu. Zato so šle logično, sledeč naukom, ki so jih dobile, tja, kamor resnično spadajo, v vrste komunistov. In nič nam ni treba, da žalujemo nad tem korakom naših sekcij. To bi pomenilo, da smo se zbali sadov svojega dela, ki smo ga izvršili v globokem prepričanju, da služimo najsvetlejši stvari.

(Nadaljevanje sledi)

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bodite pripravljeni na neko novost. Prijateljski večer bivših sošolcev.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Pretirana skrb za vprašanje, ki tega ni vredno. Nenadna vrnitev drage osebe.

DVOJČKA (od 21.5 do 21.6.) Žetev uspehov bo odvisna od setve prizadevanj. Lep napredek v čustvenem pogledu.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne zamenjujte svojih želja s stvarnimi možnostmi. Privoščite si daljši počitek.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Prejeli boste dolgo pričakovano nagrado za vestno delo. Za las se boste ognili nekemu maščevanju.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Prepričali se boste o nečem, v kar doslej niste verjeli. Dolgo, naporno potovanje.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Sijajen finančni uspeh, ki vam bo utrdil položaj. Znašli se boste v dokaj komičnem položaju.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Uskladite svoja dejanja in misli. Ne pozabite na neko svojo moralno dolžnost.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Nekdo kuje zaroto proti vam, pazite in bodite pripravljeni Ne zavrnite nekega vabila, čeprav vam ni prijetno.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Uspel načrt reorganizacije. Čustveno razgiban dan.

VODNAR (od 21.1 do 19.2.) Ogibajte se senzacionalnosti v delu. Uberite drugačne strune v odnosu do nekega prijatelja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V poslovnem življenju ni mesta za občutljivost. Navdušujoč uspeh najmlajših.

RADIO VELEVIZIJA

TOREK, 4. JUNIJA 1968

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Glasba - 11.35 Slov. pesmi - 12.00 R. Bednařik: «Pratika» - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Klavirski duo - 17.20 Slovenščina - 17.30 Goldovi motivi - 17.40 Radijska univerza - 17.55 Ansambel Francè Marolt - 18.15 Umetnost - 18.30 Koncertisti - 18.50 Orkester Chaquito - 19.10 Plošče - 19.40 Melodije - 20.00 Šport - 20.30 A. Bibalo: «Nasmeh pred lestvijo», opera - v odmoru: Pogled za kulise - 22.50 Zabavna glasba.

Trst

12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.20 Juke box - 14.15 Album za mladino - 14.40 Literarna oddaja.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 15.00, 17.00, 20.15 Poročila - 8.10 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Zagrebški solisti - 10.00 Pod senčnikom - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.00 Operne skladbe - 15.10 Program za mladino - 16.30 Iz operetnega sveta - 17.30 Glasbeno popoldne - 18.00 Tretja stran - 18.40 Ital. popevke - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 20.00 Poje A. Marcnetti - 23.10 Gershwinove skladbe.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.06 Zvočni trak - 10.05 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.25 Popevke - 14.45 Ital. popevke - 16.00 Spored za mladino - 17.05 Stare in nove plošče - 18.00 Dialog - 18.20 Glasba za mladino - 19.14 Radijska priredba - 20.15 Donizetti: «La favorita».

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.15 Jazz - 11.00 Filmske novosti - 11.47 Plošča za poletje - 13.35 Brez naslova - 15.35 A. Schweitzer igra na orgle - 17.05 Plošča za poletje - 17.35 Enotni razred - 19.00 Ping-pong - 20.11 «Ferma la musica» - 21.20 Jazz.

III. program

10.00 Klavičembalo - 11.25 Schubertova 8. simfonija - 12.20 Gluck in Prokofjev - 14.30 Romeo in Julija - 15.30 Busonijeva sonata št. 2 - 16.20 Sodobni skladatelji - 17.20 Angleščina - 18.30 Lahka glasba - 19.15 Koncert - 20.30 G.B. Vico ob 300-letnici rojstva.

Slovenija

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila - 8.45 Informativna oddaja - 9.08 Operna matineja - 9.55 Bohinjski kot - 10.25 Zbor «France Prešeren» - 10.40 «Cicibanov svet» - 11.15 Pri vas doma - 12.20 Ritmi - 13.00 Na današnji dan - 13.10 Skladbe B. Arniča 13.40 Pihalni orkestri - 14.30 Priporočajo vam... - 15.05 R. Simoniti: Naša muca - 15.25 Lahka glasba 16.40 V torek na svidenje! - 17.00 Vsak dan za vas - 18.05 Simf. orkester - 19.00 Aktualnosti 19.15 Pesmi S. Fosterja - 19.45 Družba in čas - 20.00 Lahko noč, otroci! 20.15 Marjana Deržaj - 21.00 V. Majakovski: «Stenica» - 22.15 Deset melodij - 23.15 Jug. glasba - 24.05 J. Lavrin: Stara zgodba.

Ital. televizija

12.30 Poljudna znanost - 13.00 Slikanice - 13.30, 17.30, 20.30, 23.10 Dnevnik - 15.00 Giro d'Italia - 17.00 Spored za najmlajše - 17.45 Program za mladino - 18.45 Nabožna oddaja 19.15 Poljudna znanost 19.45 Šport in kronike - 21.00 Lermontov: «Ples v maskah» - 22.30 Godba na pihala.

II. kanal

19.00 Francoščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Izgubljeni mir - 22.15 Glasba in spomini

Jug. televizija

21.00 in 23.30 Poročila - 10.40 in 15.50 TV v šoli - 11.30 in 16.40 Angleščina - 19.00 Obrežje — oddaja za italijansko narodnostno skupino - 19.20 Risanke - 19.45 Lepe melodije - 20.10 Svet na zaslonu - 21.50 Komedijant — film.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 23,4, najnižja 14, ob 19. uri 21,4 stopinje, zračni tlak 1011,9 pada, vlaga 70 odst., veter 5 km jugozahodnik, nebo 2/10 pooblačeno, morje razburkano, temperatura morja 16,8 stop.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 4. junija FRANC
Sonce vzide ob 4,17 in zatone ob 19.49 — Dolžina dneva 15,32 — Luna vzide ob 11.59 in zatone ob 0.51.
Jutri, SREDA, 5. junija FERDO

NA DRŽAVNI «PRAZNIK REPUBLIKE»

Slovesnost na županstvu in sprejem na prefekturi

Na županstvu so podelili diplomi za družbene zasluge in kolajno dvema Tržačanoma, ki sta rešila življenje štirim osebam

Ob prazniku republike so v nedeljo na tržaškem županstvu dvema Tržačanoma svečano podelili priznanja za družbene zasluge. Priznanje sta dobila mestni redar Francesco Bucci, ki je septembra leta 1966 rešil v Riccione življenje švicarskemu turistu, ki mu je pretila nevarnost, da utone, in študent Ruggero de Grisogono iz Trsta, ki je lani rešil življenje materi in dvema otrokoma.

Francesco Bucci je na predlog občinskega sveta v Riccione dobil za svoje pogumno dejanje diplomo notranjega ministrstva za javne in družbene zasluge.

Večje priznanje je dobil mladi de Grisogono, ki ga je predsednik republike na predlog tržaške občinske uprave nagradil s priznanjem za družbene zasluge ter z bronasto kolajno in diplomo. 26. januarja lani se je Grisogono oblečen vrgel v morje pri pokritem bazenu, ko je videl, da je nenadoma zdrknil v vodo neki avtomobil. Z izredno prisebnostjo je rešil iz potapljajočega se vozila gospo Furlani in njena dva otroka, Grazio in Alessandra.

V imenu odsotnega župana je nagradi izročil odbornik prof. Romano. Pri nagraditvi pa je bila navzoča tudi gospa Furlani z otrokoma in možem, ki tudi ob tej priložnosti niso našli dovolj besed, da bi se zahvalili svojemu mlademu rešitelju. Odbornik prof. Romano je v govoru poudaril predvsem velik moralni in humani pomen teh priznanj, mlademu Grisogonu pa je dejal: «Ne vem če vi mladi ljudje upoštevate uradna priznanja, verjemite pa mi, da ste lahko ponosni na kolajno za družbene zasluge».

V nedeljo popoldne pa je vladni komisar prefekt dr. Cappellini priredil na prefekturi sprejem ob prazniku republike, katerega se je udeležilo okrog 600 oseb. Med drugimi so bili prisotni najvišji predstavniki civilnih in vojaških oblasti, župani vseh občin v pokrajini, konzularni zbor, ki je prefektu še posebej izrekel najboljša voščila za napredek italijanskega naroda, ter predstavniki političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij in ustanov.

Sprejem v Kopru ob prazniku italijanske republike

Ob prazniku italijanske republike je italijanski generalni konzul v Kopru dr. Mario Alessi s soprogo priredil nocoj v prostorih hotela «Triglav» v Kopru slovesen sprejem. Udeležilo se ga je nad 500 povabljencev, med njimi član izvršnega sveta Slovenije Bojan Lubej, predsedniki vseh občinskih skupščin Primorske in hrvatske Istre, predstavniki Italijanske unije za Istro in Reko s predsednikom prof. Antonijem Bormejem na čelu ter predstavniki političnega javnega, kulturnega in gospodarskega življenja koprske obale. Med gosti so bili tudi povabljenci iz Trsta, med njimi predsednik trgovinske zbornice Caidassi, predsednik Ustanove tržaškega pristanišča dr. Franzil, podžupan prof. Lonza, predsednik tržaške delegacije Italijansko - Jugoslovanske trgovinske zbornice dr. Vatta, rektor univerze prof. Origone, slovenski slikar Spacal, tajnik Slovenske kulturno - gospodarske zveze Bogo Samsa in drugi. Prisotni so bili tudi predstavniki koprske duhovščine. Sprejem je potekal v prisrčnem vzdušju.

● *Vladni komisar prefekt dr. Cappellini* je včeraj popoldne sprejel dosedanjega ravnatelja INAM v Trstu dr. Alessandra Simoncinija in novega ravnatelja zavoda dr. Tita Leopaldija.

Obvestilo konzorcija razlaščencev

Vodstvo konzorcija obvešča svoje člane, naj ne podpišejo z družbo za metanovod SNAM nobenega dogovora ali pogodbe za postavitev novih služnostnih pravic na njihovih zemljiščih za napeljavo metanovodnih cevi, dokler konzorcij ne pripravi ustrezne pogodbe za postavitev služnostnih pravic in dokler družba za naftovod SIOT ne izplača odškodnine za povzročeno škodo in za že postavljene služnostne pravice na omenjenih zemljiščih.

Proglasitev svetovalcev izvoljenih z ostanki

Včeraj je bila v dvorani 1. sekcije tržaškega civilnega sodišča proglasitev petih deželnih svetovalcev za tržaško volilno okrožje, ki so bili izvoljeni s povezanimi ostanki v deželi. Predsednik okrožnega volilnega urada dr. Giannuzzi je v prisotnosti ostalih članov volilnega urada prečital imena izvoljenih ter jim čestital k izvolitvi. Izvoljeni so bili: dr. Drago Štoka na listi Slovenske skupnosti z 2907 preferenčnimi glasovi, Arturo Calabria na listi KPI z 2263 preferenčnimi glasovi, prof. Giuseppe Dulci na listi PSI-PSDI s 3480 preferenčnimi glasovi, odv. Nello Morpurgo na listi PLI s 3363 preferenčnimi glasovi in odv. G. Wondrich na listi MSI s 3011 preferenčnimi glasovi.

Tudi na drugih sodiščih v deželi so proglasili svetovalce, izvoljene iz deželnih ostankov. Tako so na primer v Gorici proglasili za izvoljenega iz ostankov svetovalca Rizzija (PSIUP).

● *Županstvo sporoča*, da so na občinskem zakladnem uradu v Ulici Nordio 11 začeli izplačevati honorar članom volišč za politične in deželne volitve.

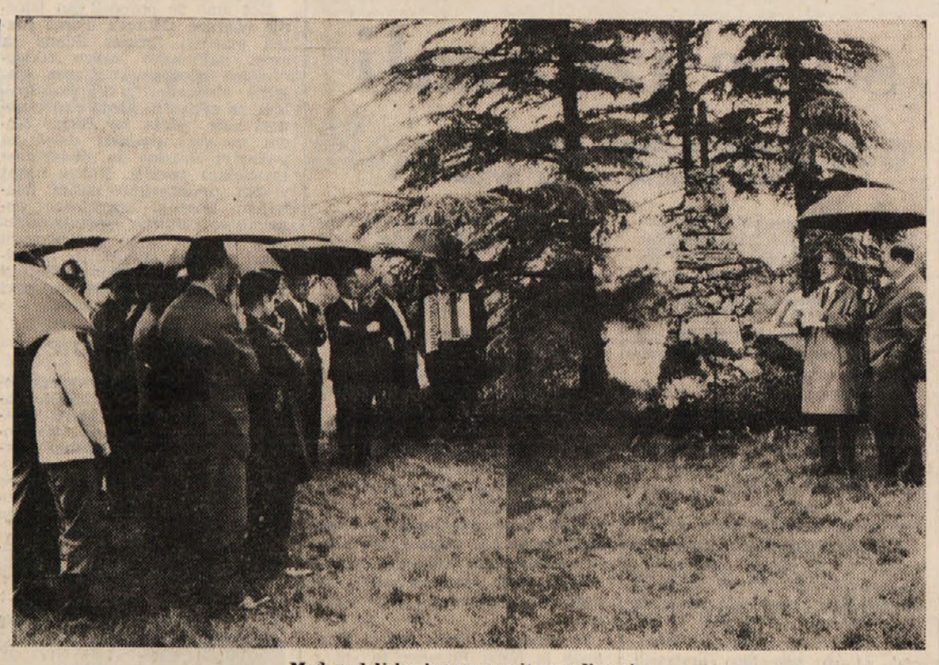

Med nedeljsko komemoracijo na Proseku

Mednarodni center za teoretsko fiziko se seli v Miramar

Mednarodni center za teoretsko fiziko se seli v Miramar. Slovesno prevzetje novega poslopja nad Miramarom-Grljanom bo v nedeljo popoldne. Prisostvovali bodo najvišji predstavniki mednarodne agencije za atomsko energijo z Dunaja in zastopniki krajevnih oblasti ter znanstvenih krogov.

Vpisovanje v vrtce ONAIRC

Ustanova ONAIRC sporoča, da bo preventivno vpisovanje v otroške vrtce ustanove 15. in 22. junija od 8,30 do 11,30. Konec septembra (datum bo naknadno določen in sporočen) pa bodo morali prizadeti potrditi vpis, ker bi v nasprotnem primeru izgubili pravico do mesta. Neobhodna je predložitev vseh zdravniških potrdil.

Škedenjski palčki in vile sporočajo, da bodo ponovili otroško igro Josipa Ribičiča - Ivana Grbca

V kraljestvu palčkov

v soboto, 8. t. m., ob 17. uri v Škedenjski kino dvorani.

Koncert s Parisom in Farinonovo

Na predzadnjem simfoničnem koncertu spomladanske sezone, ki je bil v soboto v gledališču Verdi, je orkester tržaške filharmonije vodil dirigent Daniele Paris. Spored, katerega sestava ni prav posebno navdušila občinstvo, je obsegal «Suito št. 1 v C-duru» Johanna Sebastiana Bacha, pripovedko «Petrček in volk» Sergeja Prokofjeva, Schubertove «Nemške plese» v priredbi Antona Weberna in Petrassijev «Prvi koncert» za orkester.

Dirigent Daniele Paris je vodil orkester zanesljivo in ritmično sigurno zlasti v Petrassijevem koncertu za orkester, ki je posebno iz ritmičnega stališča zelo zahteven. Najbolj je občinstvu ugajala skladba Prokofjeva, v kateri je kot recitatorka nastopila znana televizijska napovedovalka Gabriella Farinon, katero je občinstvo nagradilo za njeno simpatično recitiranje s prisrčnim ploskanjem. Prav tako je izrazilo priznanje dirigentu in orkestru.

Uspel nastop «Kraškega slavčka» v Zagorju ob Savi

Preteklo soboto je nastopil na republiški reviji mladinskih zborov Slovenije v Zagorju ob Savi, tudi mladinski zbor «Kraški slavček» iz Devina - Nabrežine pod vodstvom prof. Erminija Ambrozeta.

Naši mladi pevci so se dostojno predstavili na koncertnem odru, ki je sprejel v dneh od 29. maja do 1. junija 48 mladinskih zborov iz vse Slovenije. Nastopili so s tremi pesmimi primorskih skladateljev: Ivana Grbca «Love se snežinke» in «Greje in se smeje» ter Vodopivca «Žabe» v priredbi Kokolja. Razumljivo je, da pevci «Kraškega slavčka» niso mogli konkurirati večini pevskih zborov, ki smo jih slišali v Zagorju, so jih sestavljajo otroci in mladinci osnovnih šol in gimnazij, ki redno vadijo večkrat na teden in to v pogojih, ki so neprimerno lažji od onih, v katerih mora delovati zamejski pevovodja. Če upoštevamo še dovolj naporno vožnjo in nastop ob 15. uri, pa je nastop «Kraškega slavčka» zares zadovoljil ter je zlasti z zaključnimi «Žabami» požel viharno odobravanje občinstva. Na odprtem odru je predstavnik revije zaželel zboru dobrodošlico in še mnogo uspehov ter izročil diplomo o sodelovanju.

Vremenske prilike so bile ugodne, zato je bilo gostovanje za mlade pevce tudi prijeten izlet, saj jih je pot peljala v osrčje Slovenije v najlepšem letnem času. Predstavnik revije, Marjan Lipovšek, ki je predsednik mladinskega pevskega zbora «Vesna» - Zagorje in predsednik začasne organizacije odbora za povezavo in sodelovanje med mladinskimi pevskimi zbori Evrope, je pričakal naš avtobus 6 km pred Zagorjem v toplicah Medija-Izlake, kjer je bilo pripravljeno kosilo. Izreči moramo priznanje prirediteljem, da so naš zbor sprejeli zelo gostoljubno ter smo vsi odnesli najlepše vtise, katerih ni pokvaril niti dež, ki nas je sprejel v poznih nočnih urah pri povratku na Primorsko. Lepim vtisom pa se pridružuje tudi želja, da bi v prihodnjem šolskem letu zbor še z večjo prizadevnostjo pristopil k študiju in dosegel še večje uspehe.

Razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir» bo imel v sredo, 5. tm. redni sestanek od 19. do 20. ure v prostorih kluba, Ul. dei Montecchi 6 (Sv. Jakob).

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 3. junija 1968 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 61-letni Mariano Parenzan, 61-letna Giorgina Schottlik por. Galterosa, 80-letna Rosa Bertocchi vd Furlani, 70-letni Giovanni Sussan, 80-letna Elena Zadjovich por. Fiorina, 68-letni Ubaldo Zollia, 59-letni Antonio Vardabasso, 83-letna Carolina Castelbolognese, 61-letna Palma Minca vd. Deponte, 82-letna Antonia Zahar por. Pettirosso, 67-letna Maria Friedrich por. Cianforlini, 76-letna Anna Caenazzo vd. Devescovi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1, Croce Verde, Ul. Settefontane 39, Ravasini, Trg Libertà 6, Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6, Ul. Diaz 2, Alla Salute, Ul. Giulia 1, Picciola, Ul. Oriani 2, Vernari, Trg Valmaura 11.

Slovenski klub priredi danes 4. junija ob 20.30 zaključni večer ob koncu sezone. Sodeluje

zbor J. GALLUS

Vljudno vabljeni!

V NEDELJO, 9. JUNIJA V KULTURNEM DOMU

baletni nastop

ŠOL SLOVENSKEGA DIJAŠKEGA DOMA IN PROSVETNEGA DRUŠTVA «BARKOVLJE»

V nedeljo, dne 9. junija ob 17. uri bodo gojenke pokazale občinstvu v slovenskem Kulturnem domu v Trstu uspehe svojega šolanja. Celoten program bo zelo pester in bo obsegal Boccherinijeva, Brahmsova, Chopinova, De Fallajeva, Delibèsova, Dvořakova, Griegova, Lisztova, Mozartova, Rossini-Respighijeva in Saint Saensova dela. Kot gosta iz ljubljanske baletne šole prof. Lije Wisjakove bosta Metka Zajc in Vojko Vidmar izvajala kot zaključno točko balet Čajkovskega: «Grand pas de deux».

Vstopnina za prireditev za odrasle 500 lir, za šolsko mladino 300 lir.

Predprodaja vstopnic od četrtka, 6. junija dalje v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20 (Via S. Francesco 20).

Gledališča

Verdi

V soboto bo v gledališču Verdi petnajsti in zadnji simfonični koncert spomladanske simfonične sezone 1968, vendar se bo simfonična aktivnost ustanove nadaljevala še v juniju s tremi koncerti julijskih avtorjev, v programu za «Trst 68».

Sobotni koncert bo dirigiral slavni dirigent Antonino Votto, kot solistka pa bo nastopila mlada toda že uveljavljena pianistka Laura de Fusco. Program bo obsegal: Mendelssohn — Uvertura iz «Lepa Melusine», Ravel — Koncert za klavir in orkester, Beethoven — Tretja simfonija (Eroica).

Pri blagajni gledališča (tel. 23-988) se nadaljuje prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 16.00 «Il santo prende la mira». J. Marais, R. Carrà. Technicolor.
Excelsior 16.00 «La notte infedele». C. Minazzoli, A. Oumansky. Eastmancolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 16.00 «Quella sporca storia nel West». A. Giordana, Stefania Careddu. Technicolor.
Eden 16.30 «Helga». R. Gassman, E. Mondry. Technicolor.
Grattacielo 16.30 «Io ed una donna». Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «Eva, la verità sull'amore». Lekcija o življenju in ljubezni. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 16.00 «Il pianeta delle scimmie». Charlton Heston. Colorscope.
Filodrammatico 16.30 «La religiosa». Ana Karina, L. Pulver, F. Rabal. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «Io, due figlie e tre valige». Louis De Funes. Colorscope.
Aurora 16.00 «Jim, l'irresistibile detective». K. Douglas, S. Koščina. Technicolor.
Cristallo 16.00 «Gangster story». Svetovni uspeh. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Capitol 16.00 «Caroline Cherie». F. Anglade, J. C. Brialy. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero 16.30 «Violenza per una monaca». R. Schiaffino. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Il sesso degli angeli». B. de Vries. Prepovedano mladini pod 18. letom. Technicolor.
Astra — zaprto.
Ideale 16.00 «I ribelli del Kansas». Jeff Chandler. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Django spara per primo». Glen Saxon, E. Stewart. Technicolor western.

Izleti

V nedeljo, 16. junija priredi odbor za proslavo stoletnice čitalnice v Skednju izlet v **Begunje**. Prijave za izlet se sprejemajo vsak delavnik (razen sobote) od 20.30 do 21.30 v prostorih prosv. društva v Skednju.

* * *

SPDT priredi v nedeljo, 16. junija izlet z avtobusom v Trnovski gozd in na Goljake. Izletnike bo vodil prof. Tone Vraber, ki bo opisoval alpsko in mediteransko floro. Vpisovanje do 13. junija v Ulici Geppa 9/II.

Darovi in prispevki

Boris Raher daruje 50.000 lir za Dijaško matico. Ob 13. obletnici smrti vnuka Viljema Zerjala, daruje Valerija Lenardon 1000 lir za Dijaško matico.

SOŽALJE

Prosvetno društvo Prešeren iz Boljunca izraža svoje globoko sožalje bratom Zerjal in sorodnikom ob tragični izgubi brata Petra.

Zla usoda je zahtevala smrt

Petra Žerjala

Pogreb bo danes, 4. junija ob 17. uri iz glavne bolnišnice v cerkev v Boljuncu.

Žalostno vest sporočajo bratje, svakinje, nečaki in drugi sorodniki

Primaria Impresa Zimolo

VČERAJ NA URADU ZA DELO

Sindikati so sklenili sporazum s podjetjem Atlas v Žavljah

Podjetje bo dalo delavcem 30.000 lir posojila in začelo proizvodnjo 1. julija

Podjetje Atlas v novem industrijskem pristanišču bi bilo moralo odpreti svoje obrate in ponovno začeti proizvodnjo s prvim junijem. Ta dan pa je minil in nihče ni poklical delavcev na delo. Potemtakem ni podjetje izpolnilo obljube. Zato so zahtevali sindikati sklicanje ponovnega sestanka na uradu za delo.

Ta sestanek je bil včeraj zjutraj, pri čemer je šla pred urad za delo tudi večja delegacija delavcev s transparenti. Med predstavniki vseh treh sindikatov in delodajalcev pa je prišlo do sporazuma, ker je dalo podjetje zagotovila, k utegnejo postati, če se uresničijo, koristna za zaposlitev delavcev. Podjetje je namreč prosilo sindikate za en mesec odloga, to je do 1. julija, ko naj bi ponovno začeli proizvodnjo. Za sedaj namreč podjetje še nima nobenih možnosti proizvodnje, ker nima dovolj naročil. Če pa bi delalo v manj kot treh izmenah, to je ne nepretrgoma, tedaj bi delalo v zgubo, ker je prevelika konkurenca.

Podjetje se je torej obvezalo, da bo dalo delavcem za junij 30.000 lir posojila, to je po 7.000 lir na teden, ki ga bodo vračali, ko zopet steče proizvodnja v obratih, po 500 lir na teden. Podjetje se namreč pogaja za neka naročila, ki bodo omogočila zaposlitev od 220 do 300 delavcev. Spričo tega obeta so sindikati pristali na sporazum. Seveda bodo skupaj z delavci budni, da se bo ta sporazum uresničil. Kot smo svoj čas poročali, so sklenili prvi sporazum po zasedbi tovarne v maju, ki je trajala več dni. Z zasedbo so namreč delavci odgovorili takrat, ko je podjetje sporočilo, da namerava sploh zapreti tovarno.

V NEDELJO DOPOLDNE NA POBUDO ANPI

Spominska svečanost na Proseku pri spomeniku 10 obešenih talcev

Govorila sta bivša partizanska poveljnika Vladimir Kenda in Arturo Calabria, žalostinke je pel zbor «Vasilij Mirk»

Predvčerajšnjim dopoldne je bila na pobudo združenja ANPI komemoracija 10 obešenih talcev v bližini proseške postaje. Kljub slabemu vremenu se je pred spomenikom, kjer so predstavniki sekcije združenja partizanov Prosek - Kontovel položili venec, zbralo precej ljudi. Na komemoraciji je sodeloval tudi pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela. Prisotne je v imenu združenja partizanov pozdravil Josip Pertot, po enominutnem molku je zbor zapel žalostinko «Žrtvam».

Sledil je kratek nagovor Vladimira Kende, ki je počastil spomin padlih ter orisal vlogo, ki so jo igrali v osvobodilnem boju. Ideali za katere so padle nedolžne žrtve nacističnega terorja pa z minevanjem let ne ugašajo. Ti ideali življenja v novem rodu, ki si vztrajno, z nepremagljivo silo utira pot v življenje in dokončuje še nedovršene naloge, ki so stale pred partizanskimi borci, pred vsem uporniškim ljudstvom pred četrt stoletja. Govornik je nato poudaril neprecenljivo vrednost osvobodilne vojne, ki je izredno veliko prispevala k širjenju in okrepitvi osvobodilnega boja po vsem svetu. Ideali svobode, neodvisnosti in socialne pravičnosti postajajo danes last vseh narodov od Azije do Amerike, pa celo do stare Evrope, kjer se pod pritiskom novih svežih sil delavskega razreda in mladine rušijo okviri stare družbe. V tej borbi bo zmaga na strani naprednih sil.

«V njej bo zmagalo — je dejal govornik — naše ljudstvo, s katerim so bili padli trdno povezani, zmagal bo naš slovenski človek v stoletni borbi za priznanje svojih pravic, ki mu gredo kot enakopravnemu članu skupnosti, zmagal bo delovni človek nad vsemi socialnimi krivicami, nad izkoriščanjem in zapostavljanjem. Mi vsi preostali iz narodnoosvobodilne borbe, novi rod prevzet z njenimi neminljivimi ideali, bomo ponesli naprej zastavo, ki so jo nosili naši padli borci, strnili bomo nase vrste, da se tako oddolžimo njihovemu spominu.»

V italijanščini je nato govoril predsednik pokrajinskega odbora združenja partizanov ANPI Arturo Calabria, ki je poudaril pomen skupne usode žrtev, Slovencev in Italijanov. Govornik je še posebej poudaril vlogo mladine v današnjih pogojih v borbi za pravičnejši svet. Ta borba se nenehno razvija povsod: od Vietnama pa do Francije, kjer delavci in študenti zahtevajo, da se napravi konec paternalističnemu diktatorskemu režimu.

Po govorih je pevski zbor zapel še partizansko pesem «Štirinajsta».

V četrtek sestanek vodstva Nove delavske zbornice CGIL

V četrtek ob 18,30 uri bo sestanek vodstvenega odbora Nove delavske zbornice CGIL. Na dnevnem redu je proučitev sindikalnega položaja ter sprejetje primernih sklepov za ponovni zagon akcije v zvezi z zaposlitvijo in z gospodarskim položajem. Nadalje bodo razpravljali o dejavnosti, s katero naj bi dosegli čimprejšnje izboljšanje zakona o pokojninah.

Kongres zavoda za zgodovino časnikarstva

Včeraj dopoldne se je začel na univerzi sedmi vsedržavni kongres zavoda za zgodovino časnikarstva, ki ga letos prireja tržaška univerza pod pokroviteljstvom predsednika republike. Opoldne so v občinski umetnostni galeriji odprli razstavo «julijskega in dalmatinskega časnikarstva od 1900 do 1918».

Ob otvoritvi kongresa je udeležence pozdravil tudi tržaški župan inž. Spaccini, ki jim je izrekel dobrodošlico v imenu občanov ter poudaril kulturni in zgodovinski pomen kongresa.

Enotna telefonska tarifa za Avstrijo

Državna ustanova za telefonsko službo sporoča, da je s 1. junijem stopila v veljavo enotna tarifa za telefonske pogovore med katerikolim krajem v Italiji in v Avstriji. Tarifa znaša 803 lire (neto IGE). Ta tarifa je precej nižja od prejšnjih: 884 lir za kraje v Benečijah in Lombardiji, 1017 lir v Piemontu, Liguriji, Emiliji, Toskani, Umbriji ter dezeli Marche in 1.150 lir v ostalih krajih.

Padel je s strehe tovornjaka

V novem pristanišču se je včeraj popoldne ponesrečil 44-letni šofer Elia Più iz Paulisa pri Gonarsu. V veži med skladiščema 63 in 64 je okrog 16. ure urejeval platneno streho svojega tovornjaka, ki je zgubil ravnotežje in padel s strehe tovornjaka na tla z višine dveh metrov. Pri padcu si je šofer verjetno zlomil levo stegnenico, da so ga morali z rešilnim avtomobilom Rdečega križa odpeljati v splošno bolnišnico. Tu so ga pridržali na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti tri mesece.

KORISTEN RAZGOVOR NA POBUDO KASTE

Od gospodarske aktivnosti Slovencev odvisen obseg zaposlitve naše mladine

Razprava je pokazala, da med šolsko teorijo in praktičnim delom v podjetjih zeva še vedno široka vrzel - Tudi reforma šolstva ne bo mogla rešiti celotnega problema

Nedavni razgovor med absolventi trgovske akademije, delodajalci in profesorji, ki ga je organiziral krožek KASTA, je privabil v malo dvorano Kulturnega doma veliko število poslušalcev, zlasti mladine iz zadnjih letnikov slovenskih višjih srednjih šol. Krožek je pač zadel v črno, ko se je odločil za «trioglato mizo» o problemih, pred katerimi se znajdejo absolventi trgovske akademije, ko po opravljenem zrelostnem izpitu zapuščajo zavod, in sam poslovni svet, ki jih sprejema v svojo sredo. Kakor smo že zabeležili v našem listu, so se razgovora udeležili: študentka Brajnik in Mijot za absolvente, dr. Turina in prof. Jevnikar za trgovsko akademijo ter St. Bole in kap. Tavčar za delodajalce. Razgovor je vodil dr. A. Logar, KASTO pa je zastopal podpredsednik S. Kocjančič.

Razgovor je mnogo pripomogel k temu, da so se trije sobesedniki: šola, absolventi in poslovni svet, pobliže spoznali, zvedeli za težnje in zahteve svojih partnerjev ter za dejanske razsežnosti načetih problemov. «Starejši» govorniki so v svojih nastopih odkrito prikazali dejansko stanje na šoli in v poslovnem življenju, absolventi pa prav tako odkrito svoja gledišča, nazore in pričakovanja.

Razgovor je pokazal, da med šolsko teorijo in praktičnim delom v podjetju, zeva še vedno široka vrzel: italijanski šolski načrti so pač takšni, da se po njih na šolah — in tako tudi na naši trgovski akademiji — usposabljajo mlade delovne moči, da prihajajo v svet z dobro teoretsko podlago a s šibkejšo praktično pripravo za poklic, ter brez izrazite kvalifikacije. Slednjo si morajo pridobiti šele v naslednjih letih na delovnem mestu in včasih tudi na posebnih tečajih. O tem, da šola ne more dati vsega, se strinjajo vsi docenti, absolventi in poslovni ljudje, kajti šolsko leto šteje vsega skupaj le 150 dni, učbeniki so pomanjkljivi itd. Kljub temu pa se dogaja, da mladi ljudje s svežo diplomo v žepu marsikdaj preveč pričakujejo od podjetij, h katerim stopijo v prvo zaposlitev, in da jih po drugi strani tudi delodajalci ne upoštevajo tako, kakor bi zaslužili.

Ta problem je skupen tudi študentom vzporednih italijanskih šol, slovenski absolventi pa morajo poleg tega računati še z omejenimi možnostmi našega poslovnega sveta in z obsegom slovenskih podjetij ter s težavami, ki jih morajo ta podjetja premagovati pri svojem delu. Mladi ljudje pa v tej zvezi naglašajo, da kažejo naši podjetniki kljub vsemu včasih premalo dobre volje in da gledajo nanje kot na nekakšno nujno zlo in breme in ne kot na investicijo za prihodnost, ki jo ti v resnici predstavljajo.

Za prihodnjo zakorodajno dobo je že pripravljen program za preureditev šolstva v Italiji. V njegovem okviru se obeta temeljita reforma vseh srednješolskih zavodov: kar se tiče «trgovskih akademij», pa se predvideva njihovo poenotenje ter uzakonitev pošolske specializacije na posebnih tečajih, ki bodo predvidoma trajali eno do dve leti. Preureditev študija na italijanskih trgovskih akademijah terjajo med drugimi tudi šolski forumi v Evropski gospodarski skupnosti, za katere so diplome italijanskih srednjih šol nepopolne.

Šolska reforma bo lahko boljša ali slabšo, bolj ali manj temeljita in bolj ali manj zadeta, prav gotovo pa ne bo mogla dati mladini vsega, kar ta potrebuje za vstop v poslovno življenje. Še vedno bo namreč treba z dobro voljo izpopolniti v šoli pridobljeno znanje z dodatnim osebnim prizadevanjem. Pri nas na Tržaškem velja to še posebej za znanje jezikov (predvsem angleščine, nemščine, srbohrvaščine in ruščine), za speditersko poslovanje, pomorske dejavnosti, carinsko poslovanje, zunanjo trgovino, valutno poslovanje, dopisovanje v tujih jezikih itd. Kolikor ne bi novi šolski zakon uvedel potrebne in zaželene prakse v podjetjih med počitnicami, bi jo morali uvesti sami absolventi, saj se le tako lahko tudi praktično usposobijo za delo v gospodarskih organizacijah. Težave, ki bi jih bilo treba za to premagati, niso nepremostljive: niti s strani šole, niti s strani dijakov in končno niti s strani delodajalcev.

Kar se tiče obsega zaposlenosti absolventov trgovske akademije, in seveda tudi absolventov drugih slovenskih šol v naši deželi, pa velja, da čim obsežnejše bodo aktivnosti, ki jih bomo razvili Slovenri na tem področju, tem več mladih izvedencev bomo lahko zaposlili. Zato pa so potrebni novi podjetniki, nove gospodarske organizacije, predvsem pa svezi kapitali. V slovenskih rokah je precej denarnih sredstev, ki bi jih morali investirati v podjetja in v nove gospodarske pobude, in sicer tako z neposrednimi posegi v gospodarstvo, ali pa preko zadružnih oblik skupnega poseganja na tržišče. Novi podvigi se bodo lahko oslanjali na Slovensko gospodarsko združenje, ki se že od svoje ustanovitve pred dvajsetimi leti ukvarja s temi vprašanji, na naše denarne zavode, na Kmečko zvezo, na samo KASTO in na druge slovenske organizacije. Za to pa je treba predvsem zdramiti naše ljudi, da bodo postali gospodarsko aktivni, kajti Slovenci se na tem področju še vedno vse premalo udejstvujemo, ali prepuščamo iniciativo drugim.

Nevaren zločinec ušel iz koprskih zaporov

Nevaren zločinec je preteklo noč pobegnil iz koprskega zapora. 29-letni Hastar Mehemed, iz Sarajeva, se je splazil skozi rešetke na oknu in skočil na cesto.

Mehemed, ki bi moral presedeti v zaporu dvajset let zaradi ropov in tatvin, je že pred nedavnim zbežal iz zapora, toda kmalu je padel v roke policiji. Tokrat se zdi, da mu je pobeg uspel.

Hastar Mehemed je visok 180 cm, ima črne lase in oči in nosi na levi roki tatuažo. O pobegu je bila obveščena Interpol in italijanska policija. Obstaja namreč možnost, da je ropar nekje prekoračil mejo in se zatekel v Italijo.

V NEDELJO DOPOLDNE V PROSTORIH DIJAŠKEGA DOMA

Zaključni roditeljski sestanek in prireditev v Dijaškem domu

Nagovor ravnatelja doma - Spored so izvajali domski gojenci in pa gojenci glasbene šole GM

V nedeljo dne 2. junija ob 10. uri je bil v Slovenskem dijaškem domu zadnji letošnji roditeljski sestanek. Sestanka se je udeležilo okoli sedemdeset staršev, predstavniki slovenske osnovne šole v Ulici sv. Frančiška in Dijaške matice, tako da je bila dvorana z navzočo mladino polna. Otvoritveni govor je imel ravnatelj, ki je poudaril težave, ki jih ima osebje Dijaškega doma tako pri vzgoji gojencev kakor pri njihovem čutu do odgovornosti in do dela. Dal je staršem in mladini navodila, kako naj uporabijo čas dolgih počitnic, da se bodo vrnili otroci s svežim spominom jeseni v šolo iz predmetov, ki vežejo snov enega leta z drugim, in na tej osnovi stopnjevali znanje in gradili svoj uspeh. Svetoval je staršem naj dobro premislijo, v katero slovensko višjo srednjo šolo bodo po končani mali maturi vpisali jeseni otroke, in naj pri tem upoštevajo tudi nasvete drugih in nagnjenja in sposobnosti svojih otrok.

Ob koncu se je zahvalil vsemu osebju Dijaškega doma, ki je vlilo skrb, trud in požrtvovalnost v to, da bi imeli gojenci kar najbolj udobno in brezskrbno življenje v domu, in želel staršem in mladini srečne počitnice in po počitnicah srečen, zadovoljen in zdrav povratek v Dijaški dom.

Po otvoritvenem govoru se je zvrstil spored kulturne prireditve, ki so jo gojenci in gojenke priredili zbranim staršem. Pri sporedu so sodelovali gojenci in gojenke Dijaškega doma in gojenci in gojenke šole Glasbene matice iz Trsta.

Spored se je zvrstil takole:

1. Lojze Krakar: «Konec šolskega leta», deklamival je gojenec Dijaškega doma Igor Sancin. 2. Vivaldi: I. stavek iz koncerta v G-duru, izvajala sta violinist Črtomir Šiškovič in pri klavirju Mojca Šiškovič. 3. Brahms: Valček. 4. Matz: Allegretto in rondò. 5. Delibes: Valček. 6. Rebikov: Podeželski glasovi. 7. Haydn: I. stavek iz tria v h-molu. 8. Grieg: Pomladi. 9. Avsenik: Tam kjer murke cveto in Večer na Robleku. 10. Avsenik: Kmetič praznuje in Gasilska polka. 11. Zahvalne besede: Tamara Blažina. 12. Šaljiv prizor: «Zamorec» — izvajali gojenci Dijaškega doma: Drago Bogatec, čevljar; Roman Ljubič, berač; Lucijan Derganc in Tul Joris, soseda in Robert Milič, vajenec.

Baletne točke so izvajale gojenke Dijaškega doma, glasbene točke pa razen točke 9, gojenci in gojenke šole Glasbene matice.

Ves spored je bil na dostojni višini in nastopajoči so bili zasluženo in z navdušenjem nagrajeni z dolgotrajnim ploskanjem.

VČERAJ OTVORITEV V MIRAMARSKEM CVETLIČNJAKU

5. ciklus cvetlične razstave je posvečen vrtni opremi

Sedanji ciklus bo trajal do 13. junija - Pomen ciklusa sta obrazložila brata Perizzi

Včeraj opoldne je bila v velikem cvetličnjaku v miramarskem parku uradna otvoritev petega ciklusa letošnje mednarodne cvetlične razstave, ki bo trajala do novembra. Prisotne oblasti je pozdravil pokrajinski predsednik dr. Savona, nakar sta brata Perizzi obrazložila gostom pomen sedanjega ciklusa, ki je namenjen vrtni opremi in ki bo trajal do 13. junija. Nato so si prisotni ogledali razstavljeno vrtno opremo, ki zbuja izredno zanimanje.

Razstave se udeležuje okrog 10 italijanskih in tujih podjetij, ki izdelujejo vrtno opremo in razstavljajo najboljše tovrstne proizvode na svetu.

Med zanimivostmi, ki so razstavljene od včeraj dalje, naj omenimo predvsem naslanjač trow away («vrzi proč»), ki so ga izdelali po načrtu nekega angleškega arhitekta. Seveda ni rečeno, da je treba ta naslanjač vreči proč, saj lahko traja 25 let. S Filipinov so pripeljali v Trst popolne serije pohištva iz vek. Danci bodo razstavljali mali naslanjač iz brezovega lesa. Zelo zanimiv je zlasti naslanjač iz vek, za katerega je pripravila načrt Nanna Ditzel. Podjetje «Artemide» razstavlja popoln bar za uporabo na prostem. Zelo funkcionalno vrtno pohištvo razstavljajo tudi podjetja «Castiglione», «Gardella», «Magistrotti» in «Siat». Gio Ponti in Mary Bloch razstavljata naslanjač, spleten iz ločja in prevlečen s platnom, ki služi za plažo.

Vso razstavo sta uredila Zinelli in Perizzi. Težko je prikazati vse vzorce, ki jih mečejo proizvajalci dan za dnem na trg. Najbolj primerno je leseno pohištvo, ker je lahko in odporno. Pohištvo iz bambusa je najbolj primerno za vrtove. Je elastično in zelo dolgo traja, je pa tudi vedno moderno. Pohištvo iz brezovega lesa in platna ima tudi svoje prednosti, je lahko in je pestrih barv. Po zadnji modi pa je pohištvo iz plastike in iz gume, ki se da napihniti. Razstava v Miramaru je torej sinteza vsega najboljšega, kar lahko ponudi svetovna industrija porabnikom. Na razstavi so tudi svetilke, mizice, senčniki, gugalni stoli in še mnogo lepega, kar si srce poželi.

Zborovanja KPI

Danes bo imela KPI naslednja zborovanja o volilnih izidih na političnih in deželnih volitvah ter o položaju v Franciji:

ob 12. uri pred Sv. Markom (inž. Cuffaro), ob 12. uri pred Navalgiuliano (Tonel), ob 19.30 v Ljudskem domu pri Magdaleni na Reški cesti 7 (Colli).

Jutri ob 12. uri pa bo delavcem Tovarne strojev o isti temi govoril Claudio Tonel.

TRAGIČEN OBRAČUN PRVE JUNIJSKE NEDELJE

Dva mrtva pri prometnih nesrečah pri Sesljanu in pred Glinščico

Pri sesljanskem naselju «S. Mauro» je avtomobilist iz Padove do smrti zbil pešca, ki je prečkal prometno žilo, pri drugi pa je avtomobilist do smrti povozil pešca, ki je ležal sredi slabo razsvetljene in ozke ceste

Tragični obračun prve junijske nedelje: pri treh prometnih nesrečah, do katerih je prišlo na cestah naše pokrajine, sta dve osebi izgubili življenje, tretja pa leži med življenjem in smrtjo v tržaški bolnišnici.

Do prve nesreče je prišlo okrog 18. ure na državni cesti št. 14 v bližini Naselja S. Mauro. 67-letni Pietro Gilberti iz Naselja S. Mauro 89/B je v spremstvu žene Marije Pagliaro prečkal cesto od avtobusnega postajališča proti baru pri vhodu v naselje. Ko sta mož in žena dospela do srede cestišča, sta zagledala avtomobil, ki je z veliko brzino prihajal iz Trsta. Žena se je ustavila, mož pa je nadaljeval pot v prepričanju, da bo pravočasno prispel na drugo stran ceste. To pa mu je bilo usodno. Kljub temu, da je voznik avtomobila vozilo ostro zavrl, je avtomobil z izredno silo zavozil v Gilbertija, katerega je sunek vrgel na streho avtomobila, nato pa na tla, kjer je obležal brez življenja.

Fiat 850, ki je povzročil nesrečo, je vozil 24-letni Danilo Rigatti, iz Padove, ki služi vojaški rok v Palmanovi, z njim pa sta se peljala tudi lastnik avtomobila Gilberto Bravi iz Padove ter njegova hčerka Margherita Rigattijeva zaročenka.

Na kraj nesreče so prihiteli agenti prometne policije ter bolničarji Rdečega križa z dežurnim zdravnikov dr. Lovrečičem, ki je lahko samo ugotovil smrt nesrečnega Gilbertija. Potem ko je predstavnik sodnih oblasti dal dovoljenje za odstranitev trupla, so morali agenti prometne policije iz sesljanskega komisariata več ur iskati uslužbenca občinskega pogrebnega društva, ki ga pa ni bilo mogoče najti. Šele po stirih urah, okrog 22.30, je na posredovanje nabrežinskega župana dospel iz Trsta mrtvaški voz, v katerega so položili truplo ponesrečenca, ki so ga odpeljali v mrtvaško kapelo nabrežinskega pokopališča.

Do druge smrtne nesreče je prišlo nekaj minut po 23. uri na cesti, ki iz Boljunca pelje k zavetišču Premuda ob vhodu v dolino Glinščice. Žrtev je 52-letni delavec Peter Žerjal, ki je stanoval v Boljuncu na št 145. Mož je preživel nedeljski večer v neki vaški gostilni, okrog 11. ure pa se je odpravil proti domu. Ko je dospel v bližino svojega stanovanja, so mu noge odpovedale, da se je zgrudil na sredo ceste. S poslednjimi močmi se je poskusil vzdigniti, v tistem trenutku pa je iz vasi privozil fiat 600, za volanom katerega je sedel 22-letni Luigi Zocchi iz Ul. Marsala 4. Cesta je na tistem mestu slabo razsvetljena, tako da mladenič sploh ni opazil moža, ki je ležal na cesti. Z avtom je zavozil naravnost v Žerjala ter mu z levim žarometom prebil lobanjo, tako da je bil nesrečnik na mestu mrtev.

V hudem razburjenju je Zocchi stekel do prve gostilne ter prosil prisotne, naj pokličejo Rdeči križ. O nesreči so bili obveščeni tudi karabinjerji, ki so kmalu dospeli v Boljunec.

Za nesrečnega Žerjala ni bilo več pomoči. Truplo so odpeljali v tržaško mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Tragična smrt dobrega domačina je bridko odjeknila v vasi.

V prvih jutranjih urah se je na cesti Reka-Trst z avtomobilom ponesrečil 27-letni skladiščnik Luigi Clemo, ki stanuje v Ul. Battera 13. Približno 15 km od Kozine je mladenič zaradi spolzkega asfalta zgubil oblast nad avtomobilom, ki je zavozil s ceste ter se prevrnil. Jugoslovanski bolničarji so hudo ranjenega Clemo potegnili iz razbitega avtomobila ter ga z vso brzino odpeljali v tržaško splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ponesrečencu ugotovili verjetni zlom lobanjskega dna, krvavenje iz ušes in šk. Zaradi zelo hudih poškodb so ga s pridržano prognozo sprejeli na zdravljenje na nevrokirurški oddelek, kjer mu skušajo rešiti življenje.

Začetek razprave o eksploziji v Vidmu

Pred videmskim kazenskim sodiščem se bo začela danes zjutraj obravnava v zvezi s tragično eksplozijo, ki je 15. novembra lani prizadela mestno četrt Sv. Roka v Vidmu, ubila 4 osebe, jih ranila 128 ter povzročila gmotno škodo za več kot dve milijardi lir.

Po preiskavi so preiskovalne oblasti prijavile sodišču 44 oseb. Prvi obtoženec je 37-letni Francesco Perotti, ki je v priporu. Zagovarjati se bo moral zaradi nenamerne katastrofe, nenamernega umora več oseb, telesnih poškodb drugih, nedovoljenega vskladiščenja eksploziva ter prekrškov zakona o prometu z eksplozivi. Druge tri osebe, in sicer njegov 68-letni oče Giacomo, 30-letni šofer Antonio Bortolusso ter 20-letna uradnica Lucia Leita pa se bodo morali zagovarjati zaradi sodelovanja pri večini navedenih dejanj. Te osebe niso v priporu.

Na zatožni klopi bo sedelo še 40 drugih oseb, ki so obtožene raznih prekrškov zakona o eksplozivih.

Praznik češenj v Mačkovljah

V nedeljo popoldne je bil v Mačkovljah že tradicionalni praznik češenj. Praznika se je udeležilo veliko število domačinov ter vaščanov iz okoliških vasi in iz Trsta, ki so z zanimanjem sledili bogatemu kulturnemu sporedu. Sodelovali so: domači mešani pevski zbor, skavtski mešani zbor ter zbor skavtinj, ekumenski oktet in ansambel «Pleiades». Domačin dr. Alojz Tul je v začetku pozdravil vse navzoče, medtem ko je Franko Žerjal imel priložnostni govor. Po kulturnem sporedu so se prisotni še dolgo zadržali ob dobri domači kapljici in pršutu. Seveda niso manjkale znane in dobre mačkovljanske češnje.

IZPRED TRŽAŠKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

Znižana kazen beguncu iz Prage ki je zagrešil rop in tatvino

Njegovega pomočnika, madžarskega begunca iz Budimpešte, so že prej izpustili, ker je prestal kazen

Pred tržaškim prizivnim sodiščem (predsednik Franz, generalni pravdnik Marsi, zapisnikar Petrocelli, obramba Padovani in Ghezzi), je bila včeraj prva obravnava letošnjega spomladanskega zasedanja. Na zatožni klopi bi morala sedeti dva obtoženca, toda eden je bil že izpuščen na svobodo, ker je že odsedel kazen. Gre za dva begunca, za katera se ne ve kakšne narodnosti sta pravzaprav. O njunem primeru smo pisali že lani, ko je bila obravnava pred porotnim sodiščem.

38-letni Štefan Matesi iz Prage in 36-letni Jozi Ferenc iz Budimpešte (te osebne podatke sta dala prizadeta, a policijskim organom se ni nikoli posrečilo, da bi ugotovili, če odgovarjajo resnici) sta v februarju predlani zagrešila tatvino in rop. Na tržaški železniški postaji sta ukradla z brzega vlaka Trst-Rim aktovko, ki je bila last nekega profesorja iz Firenc. V Ulici Genova pa je Matesi odprl z lovskim nožem vrata avtomobila, katerega lastnik je Vinicio Scarel. Ta ga je zasačil pri tatvini, nakar je Matesi zbežal iz avta v katerem se je polastil ovitka z dokumenti Scarel pa ga je zasledoval in že skoraj dohitel, ko je nepridiprav potegnil iz žepa nož ter mu zagrozil, da ga bo zabodel. Scarelu ni preostalo drugega, kot da je prenehal z zasledovanjem. Prica pa je že na prvi obravnavi potrdila, da je bil v bližini tudi Ferenc.

Porotno sodišče ju je sodilo zaradi teh dveh prekrškov, zaradi lažnih podatkov o lastni istovetnosti in nošnje hladnega orožja. Glede tretjega prekrška so ju prvostopni porotniki oprostili zaradi pomanjkanja dokazov. Za ostale pa so obsodili Matesija na 3 leta in štiri mesece zapora, 196.000 lir globe in 15 dni pripora. Ferenca pa na 1 leto, 11 mesecev in 27 dni zapora, 115.333 lir globe in 10 dni pripora.

Proti tej razsodbi sta se pritožila oba, ker se jima je zdela kazen prehuda. Ferenc je tudi trdil, da ni bila dokazana njegova soudeležba pri ropu.

Na včerajšnji obravnavi (Ferenca so ze izpustili na svobodo) je generalni pravdnik zahteval, naj prizivni porotniki potrdijo prvotno razsodbo. Matesijev zagovornik Padovani je zahteval ublažitev obsodbe svojega varovanca. odv. Ghezzi pa je skušal prepričati porotnike, da ni nobenega dokaza, da je Ferenc sodeloval pri ropu. Prizivni porotniki so znižali Matesiju kazen na 2 leti in 8 mesecev zapora ter 156.000 lir globe. Če bo šlo po sreči, bo Matesi izpuščen na svobodo žez 4 mesece.

Vespist podrl priletnega pešca

Pri prečkanju ceste se je včeraj hudo ponesrečil priletni pešec, ki se bo moral dva meseca zdraviti v tržaški bolnišnici. 74-letni upokojenec Ciro Romano iz Ul. Rossetti 51 je nekaj po 11. uri prečkal ulico, v kateri stanuje, na prehodu za pešce blizu župnijske cerkve, ko ga je podrla vespa, ki jo je proti središču vozil 18-letni Roberto Vachlik iz Ul. delle Docce 9/1.

Hudo ranjenega upokojenca so z rešilnim avtomobilom Rdečega križa odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili rano na zatilju, zlom leve roke in udarce po levi nogi ter ga pridržali na ortopedskem oddelku.

Podaljšanje veljave povratnih vozovnic za italijanske volivce

Ministrstvo za prevoze sporoča, da se veljavnost mednarodnih povratnih vozovnic italijanskih volivcev, ki živijo v tujini, lahko podaljša. Ni pa dovoljeno podaljšanje veljave vozovnic v notranjem železniškem prometu sosednih držav, četudi so bile te vozovnice izdane v povezavi z vozovnicami na italijanskih progah. Izjema pa velja za Francijo zaradi stavke francoskih železnic. Zato se tudi te vozovnice lahko podaljšajo do 15. junija.

Danes zdravstveno predavanje v Sovodnjah

V okviru kampanje za cepljenje proti jetiki bo danes popoldne ob 15. uri predaval v prostoru osnovne šole v Sovodnjah zdravnik in občinski odbornik za zdravstvo v Gorici dr. Tomasich. Ob tej priliki bo staršem in učencem obrazložil namen in pomen te pobude.

KINO «IRIS» PROSEK

Predvaja danes 4. t. m. ob 19.30 film:

«GEORGY SVEGLIATI»

(GEORGY ZBUDI SE!)

Posnet po romanu Margaret Forster

Igrajo: James Mason, Alan Botes, Lynn Redgrave

Mladini pod 18. letom vstop prepovedan!

Goriško-beneški dnevnik

POD OKRILJEM OBMEJNIH PROSVETNIH ORGANIZACIJ

Peto obmejno srečanje Slovencev iz Goriške je potrdilo zavest o enotnem kulturnem prostoru

Nastopu desetih zborov in zabavnega ansambla v Bukovici je prisostvovala tisočglava množica iz vseh krajev širne Goriške

«Zemlja, zemljica, mati! Če nimaš kruha, daj mi kamen, še ob kamnu bom prepeval» — Cankarjeve besede, ki izražajo našo ljubezen do slovenske zemlje in v znamenju katerih se je vršilo peto obmejno srečanje v Bukovici.

Izrek je blestel v dvorani pred tisočglavo množico, ki je z vseh strani obsežne Goriške prišla poslušat nastopajoče, da bi učvrstila bratske vezi pripadnikov našega naroda, ki bivajo na eni kot na drugi strani državne meje.

Prireditev pa ni bila pomembna samo zavoljo bratskega srečanja, ki sta ga Slovenska prosvetna zveza iz Gorice in Zveza kulturno prosvetnih organizacij Nova Gorica letos že petič zaporedoma organizirali, ampak tudi zaradi nastopa kar devetih pevskih zborov in zabavnega ansambla, od katerih štirje z italijanske strani. In še zavoljo nečesa je bilo srečanje pomembno, morda najpomembnejše izmed vseh dosedanjih: poudarilo je prepričanje o enotnosti slovenskega kulturnega prostora.

Prireditev v bukoviški dvorani je otvoril domačin, prisotne pa sta pozdravila tajnik SFZ Gorazd Vesel in predsednik ZKPO prof. Darij Bratuš. Posamezne zbore je predstavljala prof. Alenka Saksida, tajnica ZKPO.

Vesel je v svojem pozdravu izrazil željo, da bi bratski stiki utrdili v nas sveto prepričanje, da se vse naše delovanje razvija na enotnem nacionalnem prostoru, ki sega od Panonske do Furlanske nižine in da se v takšnem prepričanju konkretizira tudi naš stoletni sen po bratskem objemu nas vseh, ki govorimo isti jezik. «In ko govorimo o enotnem nacionalnem prostoru, ki ne pozna in ne more prenesti mejnih razdelitev, ne moremo ne govoriti tudi o enotnem kulturnem prostoru, ki prav tako kot nacionalni prostor sega tja v Brda, do roba Furlanske nižine in kraških obronkov, kjer naš človek živi, dela, slovensko govori ter se v svojem jeziku tudi prosvetno udejstvuje. Enotni kulturni prostor je rezultat novih časov ob tej meji, ki jih poustvarjajo ljudje odprtih pogledov ter trdnih namenov, da bi se iz preteklosti učili za prihodnost. Ko govorimo o enotnem kulturnem prostoru, mislimo pri tem tudi pomoč in pozornost, ki jo je v tem prostoru srečnejši dolžan nasproti manj srečnemu; ki jo je kulturno plodnejša skupnost dolžna kulturno skromnejši.»

Profesor Darij Bratuš pa je v svojem pozdravnem nagovoru dejal, da so že na prvem obmejnem srečanju pribili, naj bo kulturna in športna manifestacija le eden načinov zbližanja in ohranjevanja slovenstva onkraj meje, kajti zavedati se moramo, da oblikovanje slovenskega enotnega kulturnega prostora ne prenena ob državni meji, ampak tam, kjer se izgubljajo sledovi obstoja slovenskega človeka.

Pogled na del udeležencev srečanja v dvorani

Ob tem bi se morali večkrat spomniti in vprašati, ali smo v danih možnostih in okoliščinah storili dovolj za naše zamejske brate, ali smo vselej prisluhnili njihovim težnjam, težavam in željam; če nismo, nas nič ne opravičuje, narekuje pa nam, da tega v bodoče ne počenjamo. Pomoč, to je naša nacionalna dolžnost.»

V prvem delu kulturno-zabavnega večera so nastopili pevski zbori iz Anhovega (pevovodja Ciril Silič), «Kras» iz Dola — Poljan (Pavlina Komel), «Franc Zgonik» iz Branika (Gvido Filipič), Briški vokalni oktet (V. Peršolja). Med odmorom je Briski slavček iz Števerjana zaigral nekaj poskočnih, z njim pa je nastopil tudi vokalni kvartet. V drugem delu so nastopili zbori Miren (Anton Klančič), «Srečko Kosovel» iz Ronk (Pavlina Komel), Goriški vokalni oktet (Danilo Čadež), «Oton Župančič» iz Štandreža (Franc Lupin) in «Bojan» iz Dornberka (Jožko Harej) Ob zaključku so zbori ZPZ in zbor iz Mirna zapeli pod vodstvom Franca Lupina Vrabčevo Zdravico.

Koncert ni bil le revija izrednih vokalnih sposobnosti nastopajočih zborov, ampak tudi velike ljubezni, ki jo Slovenci vedno kažejo do petja. Medtem ko so se zbori z jugoslovanske strani odlikovali po številčni zasedbi in interpretativni sili, so naši zbori številčno šibkejši, zato pa nič ne zaostajajo v kvaliteti Zbora Pavline Komelove sta pokazala komorne sposobnosti ter veliko zlitost glasov, štandreški pevci pa mladostni polet ter svežino. Presenetil je Briški slavček, ki je po nekajletni odsotnosti na naših odrih zaradi vojaščine vodja ansambla Ive Klanjščka spet zaživel ter vnesel v zamejsko prosvetno dejavnost pestrost, po kateri bomo morali odločneje težiti. Zbori ZKPO so pokazali, kako morajo biti pripravljeni za nastop; oba okteta sta vredna vse pohvale za svoje dognano podajanje. Tudi zaključna pesem je mogočno odmevala. Koncert je bil prijetno doživetje za številno občinstvo, ki ni varčevalo z iskrenim ploskanjem.

Nad vhodom v bukovško dvorano so domačini postavili velik napis s pozdravom bratom iz zamejstva, godba na pihala z Vogrske ga pa je do pričetka sporeda na platoju pred dvorano igrala vesele in poskočne skladbe. Zvečer je bil pri dvorani ples ob zvokih Galeba.

V popoldanskih urah je bilo v Mirnu prijateljsko nogometno srečanje, ki ga je domača ekipa Adrija odločila v svojo korist 3-1 (1-0).

Vinska razstava v Čedadu

Sinoči so v Čedadu zaključili tridnevno vinsko razstavo za vinograde hribovitega področja, ki gre od Nem v Beneški Sloveniji pa do goriških Brd. Svoja vina je razstavljalo 26 vinogradnikov. neposrednih proizvajalcev. Med njimi je bilo tudi posestvo iz Lož pri Dolenjah, ki je bilo nekdaj last furlanskega pesnika Pietra Zoruttija Gre za tipično briško veleposestvo, ki ima okrog 80 ha vinogradov in polja za živinorejo.

Razstava je bila urejena pod oboki okrajne sodne palače na glavnem trgu, kjer so postavili tudi dve vrsti paviljonov ter prodajali primeren prigrizek, da je šlo vino bolj v slast.

Otvoritve v soboto zvečer se je udeležilo tudi več krajevnih in deželnih predstavnikov. Poleg čedadskega župana senatorja Pelizza naj omenimo deželnega odbornika za kmetijstvo odv. Comellija, tržaškega župana je zastopal odbornik Dušan Hrešcak, prisotni so bili župani čedadskega okraja ter številni predstavniki vinogradnikov.

Odv. Comelli je v svojem pozdravnem govoru napovedal ustanovitev vinogradniških ustanov in zakon, ki bo uredil zadevo zaščite imena tipičnih vin.

Vodstvo podjetja Detroit vztraja pri odpustu 50 delavcev

Včeraj dopoldne ob 11. uri je bil na uradu za delo v Gorici sestanek med vodstvom tovarne Detroit iz Tržiča in sindikalnimi predstavniki delavcev, da bi se pogovorili o poravnavi spora v tej tovarni. Ker je vodstvo vztrajalo pri svojem sklepu, da odpusti 50 delavcev obrata v Ul. Galilei v Tržiču so sestanek zaključili brez sporazuma. Delavci obrata v Ul. Galilei so takoj popoldne prišli z belo stavko. Ob 18.30 pa je bilo sindikalno zborovanje, na katerem so predstavniki treh sindikatov kovinarjev obravnavali položaj s prizadetimi delavci. Ker je med tem goriški prefekt sklical za danes ob 11. uri ponoven sestanek prizadetih strank, so sklenili, da bodo ob tej priliki poskušali še enkrat doseči kompromisno rešitev. Tudi sestanek pri odborniku deželne vlade v Trstu, ki bi moral biti včeraj ob 11. uri, je bil odložen.

Košarkarji Harlema nastopijo jutri v UGG

V veliki dvorani UGG bo jutri zvečer ob 21. uri igrala svetovno znana košarkarska ekipa Harlem proti drugi ameriški ekipi «Chicago cyclones» V tej slednji igrajo sami velikani, saj meri najmanjši kar 1,95 m v višino. Poleg košarke je na sporedu tudi varietejska predstava z mednarodnimi umetniki.

Predprodaja vstopnic je v uradu Pro loco v goriški pasaži ter jutri pred prireditvijo pri blagajni UGG.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

V Novi Gorici pomembni mednarodni pogovori med delegacijama sindikata in šolnikov

Sindikalno delegacijo so sestavljali zastopniki Trsta, Gorice, Vidma, Pordenona, Čedada in Modene - Šolniki prinesli pozdrav ministra Luigija Guia - Komisija za koordinacijo sodelovanja ob meji

V Novi Gorici se vse bolj uveljavlja spoznanje o nujnosti in perspektivan zelo tesnega sodelovanja ter izmenjavanja izkušenj s sosednim obmejnim področjem v Italiji. To spoznanje je rodila vrsto konkretnih rezultatov in se iz dneva v dan bolj uveljavlja v praksi. Včerajšnji in današnji dan sta spet minila v znamenju uresničevanja začrtane politike o konkretnem izmenjavanju izkušenj in prakse pri delu.

V soboto popoldne so se mudile v Novi Gorici delegacije generalne konfederacije dela, konfederacije svobodnih sindikatov ter italijanske zveze dela iz Trsta, Gorice, Vidma, Čedada, Pordenona ter Modene V daljšem pogovoru s predstavniki občinskih sindikalnih svetov vseh primorskih obmejnih občin, ki je trajal do poznih večernih ur in sta se ga udeležila tudi sekretar jugoslovanskih sindikatov, ki je hkrati predsednik komisije za mednarodno sodelovanje Fak Dizdarević ter predsednik komisije za mednarodno sodelovanje pri slovenskih sindikatih Branko Babič so izmenjali izkušnje o dosedanjih stikih in delu. Gostje iz Italije so se zlasti zanimali za razvijanje delavskega samoupravljanja v Jugoslaviji ter izvajanje gospodarske reforme. Funkcionar iz Beograda jih je ob tem tudi izčrpno seznanil s pripravami na šesti kongres jugoslovanskih sindikatov, na katerem bodo med številnimi delegacijami sindikalnih gibanj v svetu sodelovali kot gostje tudi predstavniki italijanskih naprednih sindikalnih organizacij. Srečanje, na katerem je prišla do izraza želja po tesnejšem razvijanju stikov in sodelovanja, kar naj bi pripomoglo k večjim konkretnim uspehom, so zaključili z družabnim večerom.

Za zelo pomemben štejejo v Novi Gorici tudi današnji obisk šolnikov iz pokrajine Treviso. Novogoriška osnovna šola in gimnazija sta namreč pred nedavnim navezali stike z državno šolo v San Vendemianu pri kateriih so bili tudi že na obisku. Danes so jim stanovski tovariši iz več šol v omenjeni pokrajini obisk vrnili. 16-članско delegacijo je sprejel predsednik novogoriške občinske skupščine Milan Vižintin. Sprejema pa sta se udeležila tudi član slovenske vlade Jožko Strukelj ter predsednik skupščine republiškega zbora dr. Joža Vilfan. Podpredsednik novogoriške skupščine Jožko Humar je izrekel gostem dobrodošlico. Odgovoril mu je pokrajinski šolski skrbnik Bruno Vigneri, ki je vodil delegacijo. V svojem nagovoru je izrazil prosvetnim delavcem v Novi Gorici in občinskim funkcionarjem tudi pozdrave ministra za javno vzgojo Luigija Guija. Po sprejemu na občinski skupščini so gostje obiskali obe šoli v Novi Gorici kjer so si ogledali kabinete in druge priprave za pouk. Popoldne so si ogledali šolo na Dobrovem v Brdih ter tamkajšnjo vinsko klet. V večernem prijateljskem razgovoru so s šolniki iz novogoriške občine izmenjali izkušnje v delu ter prikazali šolski sistem v obeh sosednih deželah.

* * *

Da bi bilo sodelovanje med novogoriško občino teh italijanskim obmejnim območjem čim bolj koordinirano ter smotrno, so na zadnji seji novogoriške skupščine imenovali posebno komisijo, sestavljeno iz vrst političnih funkcionarjev. Komisijo, ki šteje poleg predsednika še osem članov, vodi predsednik občine Milan Vižintin.

K.

Trčenje avtov v Gabrjah

Včeraj dopoldne ob 9.50 sta trčila na državni cesti v Gabrjah dva avtomobila pri čemer je bila ranjena 19-letna Anna Favero iz Gorice Ul. Colombo 6. V splošni bolnišnici so jo pridržali za 7 dni na zdravljenju zaradi udarca v lobanjo, bule na čelu in pretresa možganov.

Favero se je peljala v avtomobilom «lancia fiavia», ki ga je šofiral 22-letni Mario Cecconi iz Gorice Ul. Rastello 10 iz Gorice proti Trstu. V Gabrjah pa je trčil v «lancio» fiat 1300, ki je prihajal iz stranske ulice in ga je vozil 57-letni Bruno Zorzenon iz Gorice Ul. Fatebenefratelli 17. Trčenje je bilo tako močno, da se je fiat 1300 prevrnil ter je ves razbit. Tudi lancia fiavia je utrpela precejšnjo škodo. Ranjena pa je bila na srečo samo Favero.

Nesreča priletnega moža iz Šentmavra

Sinoči ob 11. uri so sprejeli v splošno bolnišnico v Gorici za tri dni na zdravljenje 82-letnega Alojzija Viglia iz Šentmavra, ki stanuje v mestni ubožnici v Gorici. Ugotovili so mu udarec v lobanjo in pretres možganov kot posledica padca v Ulici Mazzini, kjer mu je spodrsnilo.

ZBOROVANJE AVTOPREVOZNIKOV

Zakonodaja mora upoštevati potrebe goriških operaterjev

Nujnost spremembe predpisov za mednarodne prevoze
Važna vloga Gorice pri trgovini z vzhodnimi državami

V nedeljo dopoldne je bil v kino dvorani Verdi v Gorici vsedržavni občni zbor zveze avtoprevoznikov podjetij. Udeležilo se ga je 218 delegatov in številni avtoprevozniki iz vseh pokrajin države.

Zborovalce so pozdravili predsednik pokrajinske zveze industrijcev Caselgrandi, podpredsednik deželnega sveta odv. Devetag, ter v imenu župana Gorice odbornik Rovis.

Poročilo je podal predsednik vsedržavne zveze kategorije poslanec Alpino, ki je poudaril nujnost rešitve problemov te kategorije, ki zajema nad 100.000 podjetij. Med drugim je poudaril potrebo po reformi cestnega pravilnika, znižanju davkov, spremembe v predpisih za nosilnost in obseg vozil ter nekatere spremembe pri predpisih za mednarodne prevoze.

Pri debati, ki se je razvila po predsednikovem poročilu, so se oglasili številni predstavniki krajevnega prevozništva na Goriškem. Inž. Grusovin je prikazal pomanjkljivost in težave, ki so v oviro prevozništvu na Goriškem, zlasti v njihovi dejavnosti z bližnjim Vzhodom. Predlagal je zvišanje dosedanjega števila in obsega prevozov v inozemstvo ter tudi njihovo boljšo notranjo porazdelitev. Pri tem bi bilo v mnogo večji meri upoštevati koristi in potrebe avtoprevoznikov z Goriškega, kjer imamo okrog 1166 tovornjakov tik ob državni meji.

Član trgovinskega odbora Rizzatto je poudaril važnost in potrebo izgradnje tovornega pristanišča v Gorici ob državni meji, ki bo odpomoglo sedanjim pomanjkljivostim naprav pri Rdeči hiši, ter olajšalo mednarodni blagovni promet na tem področju.

Avtoprevoznik Interbartolo pa je kritiziral zastareli carinski zakon iz leta 1895, ki ne more odgovarjati sedanjim potrebam ter ima za posledico veliko zamudo pri izvajanju carinskega postopka v veliko škodo prizadetih operaterjev.

Ob zaključku so odobrili zborovalci tri resolucije, v katerih so povzeli glavne probleme, o katerih so razpravljali, med drugim tudi problem mednarodnih prevozov.

Kino

Gorica

VERDI 17:15-22.: «L'armata Brancaleone». V. Gassman. Kinemaskop v barvah.

CORSO. 17.15: «Helga», Ruth Gassman in Ilse Zielstorff, nemški barvni film o spolnosti.

MODERNISSIMO. 17.15: «Io, una donna», E. Persson in J. Beenberg. švedski film — mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.15.—21.30 «La tua pelle o la mia», F. Sinatra in D. Walker, ameriški barvni film.

VITTORIA. (Zaprto zaradi počitnic do sobote 8. t. m.) v soboto ob 17.00—21.30 «L'oro di Londra» J. Karlson, J. Valmon. Kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. (Za cineforum) ob 21.00: «La fuga» R. Ralli, H. Aimee in E. M. Salerno.

EXCELSIOR. 17.30—22.00: «La ferocia del quarto potere». Detektivski film.

PRINCIPE. 18.30-22.30: «Caccia all'uomo» P. Monti, M. Nardi.

Ronke

EXCELSIOR (zaprto)

RIO. 20.00—22.00: «Il grido di guerra dei Sioux», H. Keel in H. Brani. Barvni film.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna S GIUSTO, Korzo Italija 244 — tel 35-38.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna AL REDENTORE, Enneri De Nordis, Ul. F.lli Rosselli 23 — tel. 72340.

RONKE

Danes ves dan in jutri je odprta lekarna ALL'ANGELO — Sergio Olivetti - Ul. Roma 22 — tel. 77019.

oglašajte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU V GORICI

Zaključna prireditev gojencev ter pogovor vzgojiteljev s starši

Gojenci so z nastopi v igralskih in pevskih točkah pokazali, kaj so se izven pouka naučili med letom v zavodu

Slovenski dijaški dom v Gorici je priredil v nedeljo zaključno prireditev za starše gojencev. Služila je za neposredni stik med Domom in starši, obenem pa je hotela pokazati kaj vsega so njihovi otroci zmožni poleg šolskega dela.

Ravnatelj Dijaškega doma odv. Sancin je starše najprej zadržal na pomenku med katerim je prikazal učne ter vzgojne uspehe otrok ter jim dal koristne napotke kako naj ravnajo z otroki med poletnimi počitnicami. Pravilno je, da se otrok po delu v šoli spočije. Počitnice bodo daljše pri tistih, ki so izdelali, kdor pa bo imel popravljalne izpite, se bo moral po potrebnem počitku potruditi, da ga bo izdelal. S 1. avgustom bodo v domu začeli z lekcijami za popravljalne izpite.

Zaključna prireditev se je začela s kratkim nagovorom gojenke Verene Buzzi, ki je v svojem pozdravu staršem povedala, da so jim pripravili zaključno prireditev, ki naj pokaže kaj so se v domu naučili izven šolskega pouka. Program je obsegal tri kratke igrice, recitacije in dve glasbeni točki. V «Zobobolu» sta nastopila osnovnošolarja Dolores Bensa in Vladimir Predan, v igrici «Kdo je medved» pa Igor Komel in Marino Krapiz, v igri «Martin in gozdni možje» pa je nastopilo kar osem gojencev, Magda Prinčič je recitirala Župančičevo «Vprašanje». Pevski zbor je pod vodstvom prof. Križmančiča ter ob spremljavi prof. Vodopivca zapel štiri pesmi. Na klavir je tudi igrala Jadranka Mozetič.

V dnevni sobi so odprli razstavo risb, ki so jo gojenci pripravili v okviru nekega sobotnega večera. Za najboljša dela bodo podelili knjige.

Zaključne prireditve se je udeležilo zares veliko število staršev kakor tudi ljubiteljev slovenske šolske mladine. Bila je v jedilnici, kjer so za to priliko namestili lepo urejen oder.

Pozdrav zamejcem pred vhodom v dvorano

šport šport šport šport šport šport

ODBOJKA FINALE MLADINK

Izreden podvig mladih odbojkaric Bora: v nedeljo osvojile drugo mesto v državi

Na finalnem turnirju v Reggio Emiliji so nove italijanske podprvakinje klonile le CUS Parma

B LIGA

IZIDI

*Bari — Livorno		1:0
*Catanzaro — Potenza		2:1
Catania — *Genoa		1:0
*Messina — Palermo		1:0
*Modena — Reggiana		1:0
*Novara — Foggia		0:0
*Padova — Lazio		1:1
*Pisa — Reggina		2:2
*Venezia — Monza		0:0
*Verona — Lecco		0:0

LESTVICA

Palermo	37	16	16	5	37	22	48
Pisa	38	17	13	8	47	30	47
Bari	37	17	10	10	51	37	44
Foggia	37	14	16	7	37	30	44
Verona	27	15	13	9	37	25	43
Reggiana	37	13	13	11	35	30	40
Monza	37	11	17	9	41	39	39
Livorno	37	15	9	13	28	29	39
Catania	37	13	12	12	37	31	38
Catanzaro	38	9	19	10	26	28	37
Padova	37	12	12	13	31	30	36
Lazio	37	9	18	10	24	28	36
Reggina	37	12	12	13	38	43	35
Modena	37	10	15	12	37	38	35
Lecco	38	7	20	11	33	38	34
Genoa	37	9	15	13	34	29	33
Messina	37	10	13	14	21	37	33
Perugia	37	10	13	14	37	43	33
Venezia	37	8	16	13	21	27	32
Novara	37	7	17	13	27	38	31
Potenza	37	4	14	19	21	48	22

Prihodnje tekme (9. t.m.)

Foggia - Livorno, Lazio - Bari, Lecco - Modena, Monza - Catania, Perugia - Venezia, Pisa - Novara, Potenza - Palermo, Reggiana - Padova, Reggina - Messina, Verona - Genoa. Počival bo Catanzaro.

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

*Biellese — Verbania	4:0
*Bolzano — Trevigliese	0:0
*Como — Pro Patria	2:1
*Legnano — Alessandria	2:1
Udinese — *Mestrina	1:0
*Monfalcone — Entella	3:1
*Pavia — Marzotto	1:0
*Solbiatese — Piacenza	3:3
*Triestina — Treviso	1:0
*Rapallo — Savona	1:0

LESTVICA

Como	35	22	9	4	48	15	53
Piacenza	35	17	12	6	41	23	46
Savona	35	16	10	9	40	21	42
Udinese	35	18	6	11	51	31	42
Verbania	35	12	16	7	33	29	40
P. Patria	35	15	9	11	52	36	39
Alessandria	35	13	10	12	39	43	36
Solbiatese	35	10	15	10	33	27	35
Monfalcone	35	9	16	10	31	31	34
Triestina	35	9	16	10	25	28	34
Trevigliese	35	10	14	11	22	27	34
Marzotto	35	12	10	13	34	35	34
Entella	35	13	7	15	27	35	33
Legnano	35	11	11	13	27	31	33
Biellese	35	9	15	11	44	50	33
Treviso	35	10	12	13	33	[illegible]	32
Rapallo	35	11	8	16	33	44	30
Bolzano	35	5	15	15	29	48	25
Pavia	35	5	14	16	20	47	24
Mestrina	35	5	11	19	20	48	21

Prihodnje tekme (9. t.m.)

Entella - Biellese, Mestrina - Bolzano, Marzotto - Como, Verbania - Legnano, Udinese - Monfalcone, Alessandria - Pavia, Piacenza - Rapallo, Pro Patria - Solbiatese, Treviso - Trevigliese, Savona - Triestina.

Ostale športne vesti na drugi strani

Mlade odbojkarice Bora so se vračale v nedeljo iz Reggio Emilije mnogo bolje razpoložene, kot so pa potovale tja. Vzroka ni težko uganiti: v Trst so se vračale z drugim mestom v žepu, ki so ga osvojile na finalnem turnirju državnega prvenstva za mladinke. Uspeh naših odbojkaric je res izreden: drugo mesto v državi je več, kot je lahko pričakoval tudi največji optimist ob začetku tega tekmovanja.

Moramo pa pripomniti, da so borovke ta uspeh dosegle povsem zasluženo. V vsem prvenstvu so zgubile le tri sete (dva v tekmi za prvo mesto tega prvenstva s CUS Parma, enega pa z Gajo), v vseh ostalih tekmah pa so zmagale z 2:0. Gladko so zmagale v pokrajinskem delu prvenstva, nato v deželnem finalu, kot zmagovalke so odšle iz meddeželnega finala in zdaj so v Reggio Emiliji pristale na drugem mestu v Italiji.

Pa si oglejmo na kratko, kako so naša dekleta igrala v tem finalu.

* * *

Bor — Mediterraneo Catania 2:0
(15:13, 15:6)

BOR: Pahor 1, Barej 1, Bezeljak 5, Pernarčič Si 3, Pernarčič So. 6, Rauber 3, Rogelja 11, Suhadolc.

Sodnik: Storzini.

Čeprav so borovke v tem srečanju zmagale je bil to njihov najslabši nastop v Reggio Emiliji. Srečanje je bilo razvlečeno, Tržačanke nikakor niso znale vsiliti svojega tempa igre in so po vodstvu s 10:5 in 13:8 močno popustile, tako, da so nasprotnice izenačile na 13:13. Šele z «minutami» in menjavami je uspelo ekipo vzpodbuditi, da je zbrala še dve točki.

V drugem setu je šlo lažje. Po vodstvu 12:2 in 14:6 so skušale Siciljanke izvesti ofenzivo, ki pa je klavrno propadla.

* * *

Bor — UISP Sestese 2:0
(15:13, 15:1)

BOR: Barej 2, Pahor 5, Bezeljak 1, Pernarčič So. 17, Rauber, Rogelja 5, Bole.

Sodnik: Guolo.

To srečanje je bilo podobno prejšnjemu, le da je bilo bolj borbeno in na višji tehnični ravni. V prvem setu je bila igra enakopravna le v prvih potezah, nato pa so borovke povedle s 14:5. Tu pa se jim je zopet zataknilo. Nasprotnice so začele nizati točko za točko do «trinajstice». Šele nato so dobile plave dve dobri žogi na mreži in set zaključile v svojo korist.

Drugi set ni imel zgodovine: bil je monolog Tržačank. Tri borovke sploh niso prišle na servis. Pernarčičeva je ostala na servisu kar 11-krat zaporedoma. Pri stanju 13:0 so nasprotnice vendarle uspele doseči častno točko, to pa je bilo tudi vse. V tem delu igre sta zaigrali zelo dobro obe podajačici, Rauberjeva in Rogeljeva, posebno slednja.

* * *

CUS Parma — Bor 2:0
(15:5, 15:13)

BOR: Barej 3, Bezeljak, Pahor, Pernarčič Si. 1, Pernarčič So. 8, Rauber 4, Rogelja 2, Bole, Kalan.

Sodnik: Storzini.

Rezultat te tekme kaže dogodke na igrišču pravilno le delno. Prvi set so Tržačanke res zgubile na «petici», toda predale so ga po mnogo težji borbi, kot kaže rezultat. Pri začetnem stanju igre sta ekipi kar 10-krat vsako menjali servis, da je prišlo do stanja 1:1. Šele nato so se dekleta iz Parme «odlepila» in začela večati polagoma svoj naskok. Borovke so igrale precej živčno, saj so imele na drugi strani najmočnejšo ekipo turnirja in so se tega preveč zavedale.

Drugi set je bil dramatičen. Tržačanke so se zavedale, da nimajo česa zgubiti in so že v začetku silovito pritisnile. Povedle so kar s 7:0 in ko je že kazalo, da je nasprotnic konec je borovke izdal prevelik občutek varnosti in premoči. Nasprotnice so zmanjšale na 7:5 (za Bor) in vnovič se je vnela huda bitka. Šesterki sta na obeh straneh mreže zopet izmenjali kar 14 servisov in sta pri tem napredovali komaj za eno točko. Plavim je nato uspelo povišati še na 11:5, izredno borbene Parmčanke so silovito pritisnile, izenačile na 11:11, nato na 12:12, pri tem pa je Tržačankam zmanjkalo moči.

Borovke bi vsekakor zaslužile, da bi osvojile ta set; zmaga nad Parmo pa bi ne bila pravi odraz razmerja moči obeh šesterk. CUS je namreč izredna ekipa, kakršnih je malo v Italiji. Igra nenavadno dinamično, tolče v trimetrski prostor, vse igralke servirajo «po japonsko», v sistemu delajo menjavo s tolkačem na sredo mreže, kar je celo za veliko večino moških ekip novost. Odlični igralki Forestella in Bertoni sta poleg tega v državni mladinski reprezentanci in to povsem upravičeno. Isto moštvo v celoti nastopa v ženski B ligi, kjer je eden izmed glavnih kandidatov za vstop v prvo ligo.

Če povemo, da sta ostali dve ekipi proti Parmčankam zbrali največ 5 točk v setu, Borovke pa 13, potem je to zopet še en dokaz, da je drugo mesto naših deklet res povsem zasluženo in se z njim lahko ponaša ne le matično društvo Bor, temveč ves slovenski zamejski šport.

Po zaključku tekmovanj je sledilo svečano nagrajevanje. Borovke so poleg čestitke predstavnikov Italijanske odbojkarske zveze prejele tudi lep pokal, vse igralke pa še lepe kolajne.

Izidi ostalih tekem so bili naslednji:

UISP Sestese — Mediterraneo Catania 2:0 (15:6, 15:6)

CUS Parma — UISP Sestese 2:0 (15:3, 15:5)

CUS Parma — Mediterraneo Catania 2:0 (15:4, 15:4)

Pd Cankar iz Trsta iskreno čestita mladim odbojkaricam ŠZ Bor za veliki uspeh, ki so ga dosegle z osvojitvijo drugega mesta na italijanskem državnem odbojkarskem prvenstvu za mladinke.

ODBOR

LESTVICA

Parma	3	3	0	6	0	90	34	6
Bor	3	2	1	4	2	78	68	4
Sestese	3	1	2	2	4	57	72	2
Catania	3	0	3	0	6	39	90	0

ŽENSKA B LIGA

V poslovilnih tekmah poraz Brega in Sokola

PORZIO — SOKOL 3:2
(10:15, 15:7, 12:15, 15:13, 15:8)

PORZIO: Nonino, Baldissera, Baron, Casaleggi, Missini, La Chiusa, Tullio, Gorasso.

SOKOL: Filipčič (12), Gabrovec (7), Caharija (8), Batagelj (8), Knez (17), Zavadlal (6).

SODNIK: Ciocca.

STRANSKI: Barazzutti.

V nedeljo je ženska odbojkarska ekipa nabrežinskega Sokola odigrala zadnjo tekmo v letošnjem prvenstvu B lige. V Vidmu se je srečala s Porziom in je srečanje izgubila, sicer s tesnim rezultatom 3:2. Porzio je tokrat zaigral res izredno dobro in je zadnje tedne v formi, vendar to ne more biti opravičilo za nabrežinsko ekipo: tekmo bi namreč lahko dobile.

V prvem setu so Videmčanke takoj povedle s 7:1, a niso zadržale tempa igre in so počasi popuščale točko za točko. Nabrežinke so tako zmagale brez posebnih težav. Zgledalo je že, da bo tekma lahka in Sokol je v drugem setu že vodil s 7:5. Pri tem rezultatu so Videmčanke dobile servis in popolnoma pregazile gostujočo ekipo: 10 servisov in prav toliko točk.

Mnogo bolj napet je bil tretji set, v katerem sta si bili ekipi izenačeni do zadnjega. Pri stanju 12:11 v korist Sokola se je set praktično končal. Še nekaj lepo tolčenih žog in Sokol je osvojil drugi set: 2:1.

V četrtem setu je vse kazalo, da bo končni rezultat 3:1. Nabrežinke so povedle in obdržale razdaljo dveh točk do stanja 13:11. Tu pa se je ponovilo isto kot v drugem setu. Videmčanke so osvojile servis in zmagale. V zadnjem setu se je ponovilo isto. Igra je bila izenačena do stanja 8:8, zaključila pa se je pri rezultatu 15:8. Zanimivo je, da so se Videmčanke v vseh treh osvojenih setih borile enakovredno in celo izgubljale, naenkrat pa so osvojile veliko število točk zaporedoma in zmagale.

Porzio je tokrat odigral verjetno najlepšo tekmo v letošnji sezoni. Ena sama zmaga pa mu ne bo dovoljevala, da bi prihodnje leto nastopal ponovno v B ligi. To je bila torej le prestižna zmaga. Prav tako poraz ni vplival na stanje Sokola, ki je na četrtem mestu v lestvici in na istem mestu bi ostal tudi če bi v nedeljo zmagal. Ni šlo torej za lov na zmago. Kljub temu je nabrežinska ekipa razočarala svojo publiko. Tega, da bo izgubila proti zadnji v lestvici, ni nihče pričakoval.

r-n

* * *

BREG — MARZOTTO 1:3
(7:15, 15:9, 10:15, 6:15)

BREG: Slavec D., Slavec N., Barut, Kofol, Čuk, Rapotec, Corradini, Foraus.

MARZOTTO: Bassanese I., Bassanese A., Zuffellato, Gonzo, Pellizzaro, Santagiuliana, Visona, Piacentini, Stocchero.

Sodnik: Bresigar. Stranski: Marcon. Zapisnikar: Pappacoda.

Kljub vročemu soncu sta v nedeljo Marzotto in Breg predvajala lepo igro in tekma je bila precej izenačena. Brežanke bi si lahko zagotovile tudi zmago z nekoliko boljšimi podajami ter večjo pažnjo v obrambi. Marzotto ni navdušil, gostinje so zgrešile veliko servisov, v napadu pa niso bile zelo prodorne, tako da jim je bila lahko obramba Brega velikokrat kos. Brežanke so ponovile že tradicionalne napake v podajanju ter v obrambi, drugače pa so še kar zadovoljile ter tako s pozitivnim nastopom pred precej številnim občinstvom popravile mučen vtis, ki ga je zapustilo letošnje negativno prvenstvo. Prvi set se je pričel precej izenačeno, nato so gostinje z močnim tolčenjem Bassanese I. povedle, ter prednost obdržale do konca.

V drugem setu je Breg takoj povedel na 10:1 po večkratnih osnovnih napakah Marzottove obrambe, nato so prednost povečale na 14:5, kjer so obtičale Marzotto se je še približal na 10:1 po večkratnih osnovnih napakah Marzottove obrambe, nato so prednost povečale na 14:5, kjer so obtičale Marzotto se je že približal na 10:14, ko so Brežanke realizirale še zadnjo točko, ter tako osvojile set. Tretji in četrti sta si bila na las podobna: v začetku do 5., 6. točke igra precej izenačena, nato je Marzotto stalno povedel ter prednost obdržal do konca. Sodnik je sodil dobro.

ŽENSKA C LIGA

AGI zmagal v Dolini

BREG — AGI B 0:3
(0:15, 1:15, 0:15)

BREG: Žerjal, Zobec, Sancin D., Sancin M., Sancin N., Turko, Kuret, Slavec.

AGI B: Di Minica, Lo Presti, Di Minica C., Bregant, De Colle, Moretto, Scaramuzza, Del Vento, Bertossi, Montanaro.

Sodnik: Marcon. Stranski: Pappacoda.

AGI B je pokazal, da je veliko premočan za mlade Brežanke, ki niso zaigrale niti toliko slabo, a niso mogle nikdar priti trdni obrambi Goričank do živega: te so pokazale resnično dobro obvladanje vseh odbojkarskih prvin, čeprav nimajo dobrega napada. Zmagale so praktično s servisi, ker jih Brežanke niso znale loviti. Breg je ponovil običajne napake v obrambi: prevelika statičnost, slabi čekiči in podaje. Napad se je nekoliko izboljšal, čeprav dekleta večkrat zapravijo žoge naivno. Treba bo torej veliko treningov čez poletje, da bo prihodnje leto ekipa dobra pripravljena za prvenstvo C-lige.

K. V.

KOŠARKA

Zmaga naraščajnikov Bora v srečanju s Servolano

V ostalih dveh tekmah prijateljskega troboja s Servolano sta bili peterki Bora premagani

Plavi so v treh tekmah proti Servolani in v glavnem prikazali dobro igro. Odnesli so sicer eno samo zmago in najmlajša ekipa, vendar sta se tudi ostali dve moštvi dobro odrezali. Prva ekipa je za las zapravila zmago, potem ko je ob koncu prvega polčasa vodila s 7 točkami (21:14), igra v preostali tekmi je tudi bila večkrat navdušujoča.

V tekmi A peterk je nekaj sodnikovih netočnosti pri sojenju nekatere igralce razburilo in Sirk je zapustil igrišče sredi drugega polčasa. Gotovo je bila to okoliščina odločujoča za končni izid. Pod koš je prišel Sancin, ki ni uspeval med visokimi nasprotniki. Na ta način se je naskok plavih venomer manjšal, dokler niso igralci Servolane v 19' izenačili. Premoč Škedenjcev je postala očitna in plavi so se zatekali k osebnim napakam, da so ustavljali odločne nasprotnike.

Najbolj kritičen del igre je bil ob začetku drugega polčasa, ko so «rdeči» prešli v «pressing», vendar so borovci pokazali precejšnjo košarkarsko zrelost in dobro trenutno formo ter so odlično prestali preizkušnjo. Pri drugih tekmah se je ob takih prilikah polastila peterke Bora panika in ekipa ni več našla poti do koša. Tokrat pa so se vsi potrudili, vendar to ni bilo dovolj za zasluženo zmago.

NARAŠČAJNIKI

Bor — Servolana 38:14

BOR, Hrovatin S., Hrovatin V., Šegina, Širca, Bogatec, Deško, Barazzutti, Štokelj, Pertot, Kobal, Ljubič, Francia.

SERVOLANA: Jelovicich, Bologna, Sansone, Pellizzon, Redolfi, Soncini, Borgnolo, Pisani.

«B» EKIPI

Bor — Servolana (12:23)

Bor: Čermelj, Švara, Košuta, Kafol, Tavčar, Babuder, Hrovatin S., Hrovatin V., Pertot, Štokelj.

SERVOLANA: Weiss, De Forza, Colucci, Kozlan, Ferluga, Pipan, Giuricich, Pugliese, De Pase.

«A» EKIPI

Bor — Servolana (36:39)

BOR: Sancin, Fabjan, Starc, Sirk, Kralj, Babuder, Čermelj, Kafol, Tavčar, Zavadlal.

SERVOLANA: Cadel, Gropazzi, Ferluga, Pipan, Marconi, Weiss, Gozlin, Pastrovicchi, Della Croce.

ADRIJAN ZAVADLAL

PRIJATELJSKI NOGOMET

Tesen poraz ekipe Brega po zelo lepi in hitri igri

BREG — MUGGESANA 2-3 (1-1)

STRELCI: v 2' Valentič (B), v 24' Bubnich (M); v 15' d.p. Sandrin (M), v 28' Borroni (M) v 43' Grahonja (B).

BREG: Favento (Rapotec); Kozina, Bertesina; Švara, Maver, Vižintin; Valentič, Mikuš, Zonta, Grahonja, Zudich (Petaros).

MUGGESANA: Kalin; Montanari, Degrassi M. (Borroni); Gerin, Mondo, Goret; Sandrin, Degrassi B., Bubnich, Derossi, Riva.

KOTI: 5-2 za Breg.

SODNIK: Acquafresca.

Brežani so se za zaključek prvenstva spoprijeli v prijateljski tek z ekipo Muggesane, ki nastopa v I. kategoriji. Obe enajsterici sta se zelo potrudili ter predvajali lep, hiter in zelo dinamičen nogomet. Muggesana se je seveda odlikovala z visokim tehničnim nivojem, ter je prevladovala na igrišču večino tekme. Toda v Brežanih je miljska ekipa našla zelo trdo kost. Brežani so zaigrali zelo lepo, ter z velikim agonizmom. Gostje so pokazali zelo odločno obrambo, kjer je prevladoval Mondo, ter z zanesljivim Kalinom v vratih. Sredina igrišča je bila tudi zelo dobra zlasti po zaslugi Degrassija B. ter Derossija, ki sta ob pomoči Goreta in Bubnicha lepo nadzorovala položaj. Bubnich in Derossi sta si v nekaj primerih tudi zamenjala vlogi, ter tako vnesla nekoliko zmede v kazenski prostor Brega. Kot prava napadalca pa sta se izkazala Bubnich in Sandrin. Kar nas je pri Muggesani presenetilo, so bile zlasti hitre in čiste podaje žoge, ki je prišla zaradi hitrega pomikanja igralcev in zasledovanja žoge vedno na cilj. Toda tudi obramba Brega ni spala, ter je opravila svoje delo zelo dobro, saj je zanihala samo enkrat (v primeru drugega gola). Sredino igrišča sta skušala držati Mikuš in Grahonja a nista bila vedno kos boljšima nasprotnikoma, čeprav sta se zelo trudila. Mikuš je pa puščal preveč svobode Derossiju. Na pomoč sredini igrišča sta prihajala tudi Zonta in Vižintin (slednji v nedeljo precej medel). Napadalci Brega so bili strogo nadzorovani, zlasti Zonta in Valentič, ki sta kljub veliko zgrešenim podajam bila za obrambo zelenih stalno nevarna. Sodnik Acquafresca je sodil zadovoljivo, spregledal je samo očitni off-side, iz katerega je bil dosežen tretji gol in ki so ga priznali sami nasprotniki. Rezultat popolnoma odgovarja poteku tekme.

Začetniško prvenstvo

Zopet poraz Brežanov

BREG — DON BOSCO 0:3 (0:1)

STRELCI: v 3' Carciotti, v 5' d. p. Spangaro, ter v 21' Spangaro.

BREG: Maver; Ota (Zobec), Slavec; Glavina, Žerjal, Samec; Stranj, Sovič, Zafran, Sancin, Strnad.

DON BOSCO: Lipari; Beltramini, Manzon; Gragnolin, Grezar, Fernetti; Zuliani, Spangaro, Vergan, Carciotti, Perossa.

SODNIK: Ota.

Don Bosco, leader prvenstva začetnikov, ki je doslej premagal vse nasprotnike, je v nedeljo s svojo homogeno ekipo premagal tudi Breg, ki se je kljub očitni fizični premoči nasprotnikov zagrizeno upiral. Don Bosco je namreč spravil na igrišče 11 igralcev, ki so bili vsi rojeni 1954, to je zadnjega dovoljenega letnika za to prvenstvo, in je seveda razumljivo zmagal nad veliko mlajšimi nasprotniki. Kljub porazu pa so Brežani zadovoljili s svojo zagrizeno igro, v kateri so izstopali zlasti Glavina, Samec in Sovič ter Slavec. Vse pa je presenetil vratar Maver, ki se je narkrat s svojimi odločnimi posegi zares izkazal.

V 3' je Carciotti premagal Maverja z močnim strelom, žoga je zadela drog, ter obtičala v mreži V 5' d. p. je Spangaro podvojil rezultat, v 10' pa je Glavina za Breg zastreljal enajstmetrovko. V zadnji minuti pa je Spangaro v protinapadu še enkrat potresel mrežo Brega.

K. V.

POKAL MENON

Mladinci Brega razočarali

Doživeli so najhujši poraz tega prvenstva

BREG — CRDA 1-7 (1-3)

STRELCI: v 10' Piccione (C), v 20' Krmec V. (B), v 25' Gamboz, v 35' Colognati, v 25' Piccione, v 30' Piccione, v 35' Piccione, v 38' Rauber.

BREG: Žerjal; Krmec M., Slavec; Lovriha, Čuk, Bordon; Krmec V., Zahar, Bandi, Kocjančič.

CRDA: Hirsch; Montecalvo, Maddaleni; Rauber, Ferro, Opatti, Colognati, Gallinotti, Piccione, Brancaleone, Gamboz.

Mladinci Brega so v nedeljo resnično razočarali svoje vodstvo, zveste navijače ter tudi same nasprotnike, ki so jim v letošnjih prvenstvih že dvakrat podlegli. Za začetek so se predstavili na igrišču v nepopolni postavi, kar se ni doslej zgodilo še nobeni ekipi Brega; nato pa so z zelo slabo ter brezglavo igro doživeli najhujši poraz letošnjega prvenstva. Za nameček je nenaklonjeni sodnik zaradi normalnega prekrška izključil brez potrebe Lovriha, nato pa zaradi nešportnega obnašanja še Zaharja. Mladinci so tako na res nesimpatičen način zaključili letošnje prvenstvo in upajmo, da se kaj takega ne bo nikoli več pripetilo. Tekma sama je bila skrajno nezanimiva, CRDA je stalno prevladovala ter prodirala brez težav v kazenski prostor Brega. Brežani se lahko zahvalijo samo odličnim posegom svojega vratarja Žerjala, da je ostal poraz v takih mejah, drugače bi bil še večji.

ODBOJKA

V DOLINI

Danes Breg-Sokol

Danes, v torek, 4. t. m bo v Dolini na igrišču pri šoli moška odbojkarska trening tekma med šesterkama Brega in Sokola. Srečanje bo veljalo kot priprava za tekmovanje v promocijskem prvenstvu, ki se bo začelo v kratkem. Zanj se je prijavilo 20 ekip iz naše dežele, od teh 10 v Trstu. Te bodo razdeljene na dve skupini po 5 moštev. Za prvenstvo se je prijavilo tudi pet slovenskih moštev in sicer Breg, Sokol, Polet, Gaja in Olimpija iz Gorice.

Ženska promocijska liga

Gaja-Sokol 3:0

V nedeljo sta se na odbojkarskem igrišču v Bazovici spoprijeli ženski ekipi Gaje in Sokola B.

Igra ni bila preveč zanimiva. Razen tega pa je bilo zelo slabo vreme a ekipi sta morali kljub temu igrati, čeprav je deževalo. Dež je precej motil igralke in zmanjšal zanimivost tekme. Ekipa Sokola je igrala neurejeno vendar borbeno. Nasprotno pa je šesterka Gaje prikazala precej zrelo igro, le tu in tam, posebno pod mrežo pa smo opazili negotovost.

Rezultat setov je bil naslednji: 15:0, 15:3, 15:3.

SOKOL: Franceschini A; Pernarčič L.; Zidarič N.; Colja M.; Magajna N; Colja L.; Škerk M.; Pertot A.

GAJA: Grgič S.; Kalc S.; Vrše L.; Bizjak M.; Babič M.; Bajc M.; Grgič V.; Pattavina R.; Grgič L.; Zagar M.

-Peter-

R. Ukmar razstavljal v Mariboru

(Nadaljevanje s 3. strani)

spregovorila tudi ljubljanski radio in televizija.

Kot druga mesta je tudi Maribor prisrčno sprejel tržaškega likovnika in je bila otvoritev razstave v salonu Rotovž že malone dogodek, na katerem sta prišla do izraza simpatija in zanimanje mariborskih ljubiteljev umetnosti in še posebej mariborskih likovnikov.

V ličnem katalogu, ki ga je v ta namen pripravil mariborski razstavni salon Rotovž, je A. Pavlovec o Romanu Ukmarju med drugim zapisal:

«S temi motivi in s koncem zapletenosti v spoznavanju srži njegovega slikarstva se je povzpel do neke simbolike, ki je polna literarne posplošitve tistih človeških problemov, polnih tragike od nekdaj pa do danes Zato njegovih slik «Martiriji», «Pietà», ali «Snemanje» ne smemo jemati po njihovih naslovih, temveč prej po današnjem stanju groženj, visečih nad človeštvom. S toplimi barvami in z obgrizenimi oblikami protestira naš slikar nad uničenjem, pričujočem danes v svetu in morda že jutri tu, kjer se nam še zdi vsa grozota vsaj toliko odmaknjena od naših domov, da skoraj ne moremo verjeti, kako nas lahko vsak čas doleti vse trpljenje.»

«Tu je bistvo slikarskega protesta, izraženega s sredstvi, prikazujočimi predstavo uničenja nekega mesta v bližnji zgodovini; to je skratka z barvami in z motivom podan protest proti ožganim kostem neznanega človeka, opozorilo pred žgočo nevarnostjo, ki lahko doleti tudi nas, danes še v miru živeče ljudi. Ukmarjevo slikarstvo bi lahko opredelili v grozljivo opozorilo pred človeško tragiko, ki ostaja vedno ista, kakor slikar ohranja stare simbole. Do te stopnje se je povzpel slikar od takrat, ko se je njegovo ime pred približno petnajstimi leti pričelo pojavljati na tržaških razstavah. In letos pri nas, kjer ga sprejemamo kot dragega gosta.»

Razstava Ukmarjevih del v Mariboru bo zaključena danes, nakar bodo slike romale dalje po Sloveniji, kot kaže, najprej v Slovenj Gradec.

K. V.

STEFAN OLIVIER

NOVI ŠEF

52.

Gojil je tudi cvetice, o njih je govoril kot o živih bitjih. In všeč mu je bilo, če ga je Liselotte vprašala za nasvet, kako naj ravna z rožami, ki jih je imela na oknih.

Ko je zaslišala njegove težke, počasne korake na stopnicah, mu je šla nasproti. «Dobro jutro, ali je kaj za nas?»

«Dobro jutro, gospa Neugebauer. Mislim, da bo nekaj.»

Očala si je pomaknil prav h kratkovidnim očem in začel brskati po obrabljeni usnjeni torbi; to je delal preudarno, brez naglice. «Tukaj je.» Liselotte je takoj spoznala pisavo. Šolska prijateljica ji je pisala s počitnic. Ko je brala, je stari mož še naprej brskal po torbi. Karta je bila iz sončnega letovišča na Jadranski obali. Podpisali so se tudi mož in otroci. Ko je skušala razbrati pripis na dnu karte, je poštar nenadoma vprašal: «Kaj moža ni doma?»

Liselotte ga je pogledala in v šali rekla: «Ne, ni ga doma. Čez dan ga pošiljam v službo, saj veste.»

«Zanj imam priporočeno pismo,» je rekel.

Opazila je veliko modro kuverto. Na njej je bilo dvakrat podčrtano, da je pismo treba izročiti osebno. V spodnjem levem kotu je bil uradni pečat.

Mestni zdravstveni oddelek, je prečitala Liselotte. Srce ji je začelo močneje biti. Kaj naj to pomeni? Priporočeno pismo zdravstvenega oddelka. Lahko gre le za službeno zadevo. Ali so Hansa povišali za šefa zdravnika?

«Ali imate svinčnik?» je vprašala, «da bom potrdila prejem.»

Starec je zmajal z glavo. «Svinčnik že imam, toda doktor mora prejem sam potrditi.»

«O ne,» je rekla, bila je zelo radovedna, «saj sem vendar za moža že večkrat podpisala.»

«Morda,» je rekel starec, «toda to je službeno.»

«Da, iz zdravstvenega oddelka. Take pošte je bilo že več. Bodite dobri in mi pismo dajte, sicer ga bo moral mož sam loviti. Nima rad nepotrebnih potov. V bolnišnici je dovolj zaposlen.»

Starec se je obotavljal, a končno se je le omehčal. «Saj mu ga boste še danes izročili, ali ne?»

«Seveda, takoj, ko se vrne!» Hitro je podpisala. Ko mu je vračala potrdilo in svinčnik, je stopila tik njega. «Če je tisto, kar mislim,» je zašepetala, «se vam bom oddolžila.»

Zasmejal se je. «Prav, potem bom držal figo. Na svidenje, gospa Neugebauer.

Še nekaj počasnih korakov in poštarja ni bilo več slišati. Liselotte je stala v predsobi s pismom v rokah — bila je res zelo radovedna. Hansu ni bilo všeč, če je odpirala službeno pošto, toda v tem primeru...

Tako se je odločila in odprla kuverto. Ko so ji oči brzele po vrsticah, jo je stresel mraz, zmrazilo jo je prav do srca, komaj je dihala. Opotekla se je v kuhinjo in skoraj padla na stol. In medtem ko ji je srce divje razbijalo, je prebrala pismo še enkrat:

... neodgovorno ste uničili zaupne odnose med šefom in vami. Sramotno ste obtožili šefa zdravnika Feldhusna pri zdravstvenem oddelku in zaradi vaših neresničnih izjav je mož pokojne pacientke vložil tožbo proti dr. Feldhusnu. Kasneje je preiskava ugotovila, da je bilo dr. Feldhusnovo ravnanje brezhibno.

Zaradi vsega tega sodimo, da niste več primerni za svoj položaj v bolnišnici. Odpuščamo vas brez odpovednega roka s takojšnjo veljavnostjo. Prosimo, da odslej pridete v bolnišnico le, da odnesete svoje osebne stvari. Plača preneha s čekom, ki ga boste prejeli konec tega meseca.

Proti odločitvi se lahko pritožite na oddelek za delo v roku, ki je z zakonom določen.

Podpisan je bil: dr. Scharff, mestni svetnik in direktor zdravstvenega oddelka.

* * *

Ob šestih, po večernem obhodu, je Neugebauer v svoji ordinaciji podpisal kot običajno razne formularje in poročila. Potem si je umil roke, zamenjal belo haljo s suknjičem in odšel. Ko je odhajal, je na drugi strani opazil dr. Feldhusna. Le za trenutek se je obotavljal, potem pa je šel naprej, ker se mu ni hotel ogniti. Ničesar se ni bal — imel je mirno vest — toda Feldhusnovo hladno vedenje ga je začelo vznemirjati. Od zdravstvenega oddelka ni bilo še nobenega glasu. Zdaj je poteklo že dovolj časa — oddelek bi že lahko odgovoril. Negotovost je bila neprijetna. Končno se bodo za nekaj morali odločiti.

Bila sta si že blizu in Neugebauer ga je že hotel pozdraviti, tedaj pa se je šef zdravnik obrnil na levo in stopil v najbližjo sobo.

Neugebauer je skomizgnil z rameni, no, Feldhusen se mu je pač izognil — kaj more za to? Ko je šel mimo vratarja in potem po cesti, je mislil na zdravstveni oddelek in na razgovor s Scharffom. Verjetno čakajo na zaključek policijske preiskave Rothovega primera. Neugebauer je slišal za poizvedovanja, toda tega ni nikomur omenil. Položaj ni bil prijeten, toda drugače ni šlo.

Ko je bil pred vrati svojega stanovanja, je bil kar zadovoljen, celo vesel. Brž ko je odklenil vrata, je zažvižgal začetek stare pesmi — peli so jo, ko je spoznal Liselotte: ‚Vrni se...'

V stanovanju je bilo vse tiho, tudi otrok ni bilo slišati. Gotovo so še na igrišču. Na mizici je bilo pismo. Modro, službeno. Takoj ga je vzel. Zdravstveni oddelek. Končno! A zakaj ga niso poslali v bolnišnico? Liselotte ga je odprla. Priporočeno je!

Nenadoma se je nečesa zbal. Priporočeno? Na zasebni naslov? Potegnil je papir iz kuverte. Oči so hitele po vrsticah hitreje kot možgani. Potem se je zavedel resnice, prešinila ga je kot blisk. Obstal je nepremično, brez misli. «No, no,» je suho rekel, «kako pa je s tem?»

Vrat, ki so se odprla, ni slišal. Ko je pogledal predse, je stala pred njim Liselotte. Bila je bleda, vendar se je nasmehnila. «Ali si prebral? Vse je nesmisel, ali ne? Kaka pomota...»

Počasi je odkimal.

«Hans,» je rekla s tresočim se glasom, to ne more biti resnica, o tem mi ti nisi ničesar povedal, kaj takega ti ne bi storil.»

Prijel jo je za roko. «Kje so otroci?»

«Zunaj, najmlajši pa že spi.»

Peljal jo je v dnevno sobo, stopil k naslonjaču in trudno sedel, v rokah pa je držal pismo. Naslonil se je, kakor da bi imel za seboj dolgo, naporno pot. «Ne, Liselotte,» je rekel, «ni pomota.»

Liselotte pa se je ves dan tolažila, da je vse skupaj pomota, grda, bedasta pomota. Torej ni pomota? Hotela mu je telefonirati, toda tega ni storila — zakaj bi ga vznemirjala. Končno si je dopovedovala, da ji bo Hans vso stvar v nekaj besedah razložil. Šala. Neumna zmešnjava. Zdaj pa je slišala njegove besede in vse ji je postalo jasnejše, a tudi strašnejše. «Zakaj,» je mehko vprašala, «kaj mislijo, ko pravijo žalitev? Pravijo, da si dajal neresnične izjave. Hans, to je popolnoma blazno.»

«Da, blazno je,» je odvrnil, «toda to je odvisno od tega, s katere strani vse gledaš.»

«Kaj s tem misliš?» je vzkliknila osorno, «zakaj mi nisi tega niti z besedo omenil? Res bi mi lahko povedal, kako je moglo priti do kaj takega.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst